

ผลงาน ของ ม.ล.ชูชาติ กำภู

๑๒๓.๒๕๑๓
ค ๒๒๕ ค

ผลงาน

ของ

ม.ล.ชูชาติ กำภู

กรมชลประทาน

พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

ม.ล.ชูชาติ กำภู

ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์

วัดเทพศิรินทราวาส

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๒

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

เลขห้อง ๙ (จ.ม.)

เลขหมู่

928. 2593

ว 225 ว

เลขทะเบียน

น ๓๒๗ ๔๔๔๑ จ.ม.

ป ร ะ ว ติ

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว.

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู เกิดเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๔๘ ที่ตำบลประทุม
สามยอด อำเภอพระนครศรี จังหวัดพระนครศรี เป็นบุตรคนโตของพลตรีพระยาสุรเสนา (ม.ร.ว.
ชิต กำภู) ท.จ., ท.ม., ต.ช. และคุณหญิงผอบ สุรเสนา ต.จ. ได้รับพระราชทานนาม
จากสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ มีน้องชายหญิงรวมบิดามารดาอีก ๑๒ คน คือ.-

	ม.ล.ชิตเชื้อ กำภู	
พันเอก	ม.ล.ชวนชื่น กำภู	
	ม.ล.ชคช้อย กำภู	
พันตรี นายแพทย์	ม.ล.เอกไชย กำภู	
	ม.ล.เชิดไชย กำภู	(ถึงแก่กรรม)
	ม.ล.อมสิน สิงหเสนี	(ถึงแก่กรรม)
	ม.ล.อชิต กำภู	
	ม.ล.พิชิต กำภู	
	ม.ล.ชินชัย กำภู	
	ม.ล.เชิงชาญ กำภู	
	ม.ล.ชูชิต กำภู	
	ม.ล.ชมชื่น อมาตยกุล	

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ได้สมรสกับคุณหญิงโณมศรี กำภู ณ อยุธยา ท.จ.,
ท.ม., ต.ช. ธิดาหม่อมอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพลเทพ (เฉลิม โกมารกุล ณ นคร) ร.ว.,
ป.จ., ม.ป.ช., ม.ว.ม. และคุณหญิงสว่างพลเทพ ต.จ.

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู มีบุตรธิดาคือ นายคาวี กำภู ณ อยุธยา กำลังศึกษา
วิชาวิศวกรรมชั้นปริญญาเอกอยู่ในสหรัฐอเมริกา และนางสาวสุชาติพิย์ กำภู ณ อยุธยา กำลัง
ศึกษาในโรงเรียนประจำ ชั้นมัธยมในมลรัฐนิวยอร์ก

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู เริ่มการศึกษาในโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ เมื่อมีอายุได้ ๘ ปี เรียนจบได้รับประกาศนียบัตรชั้นมัธยมบริบูรณ์ เมื่อมีอายุได้ ๑๗ ปี และสอบชิงทุนได้รับทุนเล่าเรียนหลวงให้ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ ได้เข้าศึกษาที่ St. Peter's School, York, England เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ เป็นเวลา ๒ ปีแล้ว จึงเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ City and Guild's Engineering College, London University เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ศึกษาอยู่ ๕ ปี จึงสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางวิศวกรรมโยธา ประกาศนียบัตรและปริญญาบัตรที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยนี้คือ A.C.G.I., B.Sc. ทางวิศวกรรมโยธา D.I.C. (Advanced Diploma of Imperial College) และปริญญาโท M. Sc. ในทางคอนกรีตและไฮโดรลิกส์ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้เข้าฝึกงานในตำแหน่งวิศวกรโยธา ในกรมโยธาธิการของอังกฤษอีก ๑ ปี จึงกลับประเทศไทย เข้ารับราชการในกรมชลประทาน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ได้อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดเทพศิรินทราวาส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยมีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญญาณวโร) เป็นอุปัชฌาย์ มีฉายาว่าปญฺญาวุโ
หลังจากปฏิบัติราชการในตำแหน่งการชลประทาน และการวิศวกรรมเรื่อยมา จนมีความรู้และประสบการณ์ในตำแหน่งดังกล่าวเป็นพิเศษจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นราชบัณฑิตในวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ จากนั้นหม่อมหลวงชูชาติ กำภู ได้รับพระราชทานปริญญาชั้นสูงสุด คือปริญญาช่างชลประทานคุณวุฒิบัณฑิต (กิตติมศักดิ์) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ และปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (กิตติมศักดิ์) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ต่อมาได้รับพระราชทานเหรียญคุณวุฒิมาลาเข็มศิลปวิทยา เมื่อได้สร้างเชื่อนภูมิพลเสร็จแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๐๗

ประวัติราชการโดยสังเขป

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู เริ่มเข้ารับราชการเป็นนายช่างผู้ช่วยประจำกองที่ปรึกษากรมชลประทาน ชั้นผู้ช่วยเจ้าชั้นแนลเอนิเนียร์ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๔๗๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นเป็นลำดับ รวมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยว่าการดังต่อไปนี้

- พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้รับพระราชทานยศเป็นรองอำมาตย์เอก
- พ.ศ. ๒๔๗๕ ดำรงตำแหน่งนายช่างอำนวยการแบบแผนชั้นเจ้าชั้นแนลเอนิเนียร์
- พ.ศ. ๒๔๗๗ ดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทานภาคคนครนายก
- พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก และดำรงตำแหน่งนายช่างอำนวยการแบบแผน
- พ.ศ. ๒๔๘๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษและดำรงตำแหน่งนายช่างใหญ่กรมชลประทาน
- พ.ศ. ๒๔๘๑ ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานอีกตำแหน่งหนึ่ง
- พ.ศ. ๒๔๘๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน
- พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับเงินเดือนชั้นพิเศษ อันดับ ๓ ชั้น ๑,๔๐๐ บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนชั้นปลัดกระทรวงเป็นกรณีพิเศษสำหรับอธิบดี
- พ.ศ. ๒๔๘๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี (วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๔๘๕ ถึง วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐) และยังคงเป็นอธิบดีกรมชลประทาน
- พ.ศ. ๒๕๐๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ (วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๐๗ จนถึงสมัยเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๒) และยังคงเป็นอธิบดีกรมชลประทาน
- พ.ศ. ๒๕๐๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๘ ถึงวันที่
๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๐) อีกตำแหน่งหนึ่ง

พ.ศ. ๒๕๐๘ พ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน เหตุสูงอายุ ยังดำรงตำแหน่ง
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติต่อไปจนสิ้น
สมัย

พ.ศ. ๒๕๑๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติอีก เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๒ และยัง
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการอยู่จนถึงแก่อนิจกรรม เมื่อ
วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๒

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๒๔๘๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
๒๔๘๕ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
๒๔๘๖ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
๒๔๘๓ เหรียญบรมราชาภิเษก กาไหล่ทอง ภ.ป.ร.
๒๔๘๔ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
๒๔๘๕ ตติยจุลจอมเกล้า
 ประดมาภรณ์มงกุฎไทย
๒๔๘๗ ประดมาภรณ์ช้างเผือก
 ตติยจุลจอมเกล้า
๒๔๘๘ เหรียญรัตนาภรณ์ ภ.ป.ร. ชั้นที่ ๓
 มหาวชิรมงกุฎ
 เหรียญจักรพรรดิมาลา
๒๕๐๐ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
๒๕๐๕ ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
๒๕๐๗ เหรียญคุณภีมาลา เข็มศิลปวิทยา
๒๕๐๘ สายสะพายจากประเทศออสเตรีย

(The Silver Grand Cross with Sash for
Merit to the Republic of Austria)

หน้าที่ราชการพิเศษ

พ.ศ. ๒๔๙๑

เป็นกรรมการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติ (ได้รับเลือก
อีกในปี พ.ศ. ๒๔๙๕)

พ.ศ. ๒๔๙๓

เป็นกรรมการสร้างและบูรณะทางหลวงทั่วราชอาณาจักร
เป็นกรรมการพิจารณาแก้ปัญหาขัดแย้งเรื่องการจับจองที่ดิน
เป็นกรรมการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับที่ดิน
เป็นกรรมการตรวจคุณสมบัติของสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และได้รับเลือกอีกในปี
พ.ศ. ๒๔๙๕, ๒๔๙๗, ๒๔๙๘, ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๕)

เป็นกรรมการประจำสาขาในสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ (ได้รับ
แต่งตั้งอีกในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ และ ๒๔๙๗)

พ.ศ. ๒๔๙๔

เป็นกรรมการพิจารณาคำเนิการเกี่ยวกับไฟฟ้าน้ำตกทั่ว
ราชอาณาจักร

เป็นกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการก่อสร้างเขื่อนแม่น้ำ
เจ้าพระยา โดยใช้เงินกู้จากธนาคารโลก (ได้รับการแต่งตั้ง
อีกในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ และ ๒๔๙๗)

เป็นกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการไฟฟ้าหลวงสามเสน
และการประปากรุงเทพฯ

เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการวิชาการชลประทานและคลอง
ระหว่างประเทศ

เป็นกรรมการป้องกันข้าราชการและคนงานละทิ้งหน้าที่และงาน
ในยามสงคราม

พ.ศ. ๒๔๙๕

เป็นกรรมการพิจารณาบุญอนุสรณ์คอนเจคีย์ (ได้รับการแต่งตั้ง
อีกในปี พ.ศ. ๒๔๙๘)

เป็นกรรมการไฟฟ้าและพลังงานแห่งประเทศไทย

- เป็นกรรมการองค์การอนามัยและทัศนศึกษา
- เป็นกรรมการจัดสรรที่ดินเพื่อประชาชน
- พ.ศ. ๒๔๘๖ เป็นกรรมการอำนวยการไฟฟ้ากรุงเทพฯ (จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๑)
- พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นกรรมการโครงการปรับปรุงการปกครอง จังหวัดภาคใต้
- เป็นกรรมการพิจารณาวางโครงการจัดงานฉลอง ๒๕
- พุทธศตวรรษ
- เป็นกรรมการพิจารณาจัดระบบอาชีพของราษฎรให้เหมาะสมกับพื้นที่
- เป็นกรรมการองค์การพลังงานไฟฟ้าภาคใต้
- เป็นกรรมการองค์การพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์
- เป็นผู้ว่าการองค์การพลังงานไฟฟ้าภาคใต้
- เป็นผู้ว่าการองค์การพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์
- เป็นกรรมการวางแผนผังการก่อสร้างบริเวณเกษตรกลางบางเขน
- เป็นกรรมการพลังงานแห่งชาติ
- พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย
- เป็นกรรมการปรับปรุงการคมนาคมสำหรับการป้องกันประเทศ
- เป็นกรรมการกลางพัฒนาท้องถิ่น
- เป็นกรรมการปรับปรุงไฟฟ้าจังหวัดพระนครและธนบุรี
- พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นรองประธาน ก.ศ.ว.
- พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นประธานกรรมการไฟฟ้าอันฮี้ (จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๗)
- พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นกรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นผู้ว่าการการลิกไนต์ (จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๗)

- พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และ
อุตสาหกรรมวิจัย
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกรรมการมูลนิธิอานันทมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกรรมการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกรรมการองค์การอาหารและเกษตร กระทรวงเกษตร
เป็นกรรมการองค์การอาหารสำเร็จรูป
- พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นรองประธานกรรมการพัฒนาการเกษตร ในเขตโครงการ
คันและคุน้ำ
- เป็นรองประธานกรรมการพิจารณาแผนการบูรณะพระปรางค์
วัดอรุณราชวราราม
- เป็นประธานกรรมการสำรวจความชำรุดพระปรางค์วัดอรุณ
ราชวราราม
- เป็นรองประธานกรรมการฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ
๒๐๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นผู้แทนประเทศไทยระดับรัฐมนตรีในคณะกรรมการประสาน
งานทางหลวงแห่งเอเชีย
- เป็นประธานกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน
- เป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ของคณะกรรมการข้าราชการ
พลเรือน
- เป็นประธานกรรมการบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
(จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

งานพิเศษในประเทศ

- พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นกรรมการจัดการมูลนิธิเกษตรราชการ
เป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการก่อตั้งตลอดจนเป็นกรรมการผู้จัดการ
บริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด* (จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นกรรมการการไฟฟ้านครหลวง (จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๐)
- พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นกรรมการธนาคารเกษตร จำกัด (เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔
ธนาคารเกษตรเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารกรุงไทย)
เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (จนถึง
พ.ศ. ๒๕๑๐)
- พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นประธานกรรมการชลประทานศึกษามูลนิธิ
- พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นประธานกรรมการสวัสดิการชลประทานมูลนิธิ
- พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการก่อตั้ง ตลอดจนเป็นกรรมการ
ผู้จัดการบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด* (จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการก่อตั้งตลอดจนเป็นกรรมการผู้จัดการ
บริษัทอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลไทย จำกัด* (จนถึง
อนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกรรมการธนาคารกรุงไทย จำกัด (จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นกรรมการบริษัทคาเลเบรียน (ประเทศไทย) จำกัด
เป็นกรรมการสภาอากาศไทย (จนถึงอนิจกรรม)
- พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นกรรมการบริษัทรามาทาวเวอร์ จำกัด
เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาท
สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
เป็นกรรมการกลาง พรรคสหประชาไทย

* โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และรัฐบาลสนับสนุนด้วยการร่วมลงทุน

งานพิเศษต่างประเทศ

- พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นรองประธานคณะกรรมการวิชาการชลประทานและระบายน้ำ
ระหว่างประเทศโดยได้เลือกจากคณะมนตรีฝ่ายบริหารซึ่ง
ประกอบด้วยหัวหน้าคณะของประเทศต่าง ๆ ๕๔ ประเทศ
- พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับเชิญจากธนาคารโลก ให้เป็นที่ปรึกษาในด้านการวิศวกรรม
ชลประทานและการเกษตร
- พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับเชิญจากธนาคารพัฒนาเอเชีย ให้เป็นกรรมการวางแผน
นโยบายของธนาคารฯ

การรวมประชุม และไปราชการต่างประเทศ

๒๑ พฤษภาคม ๒๔๘๙

ถึง ๑๙ กันยายน ๒๔๘๙

เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยไปประชุมองค์การอาหาร
ของโลก ณ สหรัฐอเมริกา และไปติดต่อ
United States Bureau of Reclamation

ขอฝากนายช่างไทยเข้าฝึกงาน

๒๓ พฤษภาคม ๒๔๙๐

ถึง ๑๘ เมษายน ๒๔๙๑

เป็นผู้ควบคุมนายช่างชลประทานจำนวน ๓๐ คน
ไปสหรัฐอเมริกา และทำการติดต่อเพื่อทำ
ขอเสนอเงินจากธนาคารโลกสร้างเขื่อน
เจ้าพระยา

๑๘ สิงหาคม ๒๔๙๓

ถึง ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๙๓

ได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นผู้แทนช่าง
เทคนิคชลประทาน ดำเนินการเจรจาขอ
เงินจากธนาคารโลก ณ สหรัฐอเมริกา
เพื่อใช้ในการสร้างเขื่อนเจ้าพระยาและ
การไฟฟ้าน้ำตก กับไปช่วยในการอบรมช่าง
ณ ประเทศปากีสถาน

๖ พฤษภาคม ๒๔๙๔

ถึง ๒๐ ตุลาคม ๒๔๙๔

ไปจัดซื้อบริภัณฑ์สำหรับโครงการเขื่อนเจ้าพระยา
ในยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

๒๗ กรกฎาคม ๒๔๙๖

ถึง สิงหาคม ๒๔๙๖

เป็นประธานคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมส่วน
ภูมิภาคขององค์การอาหารและเกษตรแห่ง
สหประชาชาติ ที่เมือง Bangalore
ประเทศอินเดีย

๑๕ ตุลาคม ๒๔๙๘

ถึง ธันวาคม ๒๔๙๘

เป็นผู้แทนไทยไปร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ของ
องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
ครั้งที่ ๘ ที่กรุงโรม

มิถุนายน ๒๕๐๐	ไปกู้เงินธนาคาร Export-Import ที่สหรัฐ- อเมริกาเพื่อโครงการลิกไนท์แม่เมาะ
กันยายน ๒๕๐๐	ไปกู้เงินจากธนาคารโลกที่สหรัฐอเมริก เพื่อ ใช้ในการสร้างเขื่อนภูมิพล
๒๑ สิงหาคม ๒๕๐๑ ถึง ๑ ตุลาคม ๒๕๐๑	ไปกู้เงินธนาคาร Export-Import ที่สหรัฐ- อเมริกา เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าบางกรวยโรงที่ ๑
๑๔-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๒	เป็นหัวหน้าคณะร่วมกับข้าราชการกรมชลประทาน และกรมอุทกนิยมหาวิทยาลัย ประชุมสัมมนาอุทกวิทยา ครั้งที่ ๑ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพฯ
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ถึง ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๓	เป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมคณะกรรมการ ชลประทานและระบายน้ำระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๔ ณ กรุงแมดริด ประเทศสเปน และ ได้รับเชิญจากประเทศอินเดีย อียิปต์ และ อิสราเอล ให้ทำงานด้านการชลประทาน และ ในการเดินทางครั้งนี้ได้ไปประเทศสหพันธ รัฐเยอรมัน และออสเตรเลีย เพื่อเจรจากู้เงิน ก่อสร้างโครงการไฟฟ้ากระบี่ด้วย
๖ กรกฎาคม ๒๕๐๔ ถึง ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๔	ได้รับเชิญจากรัฐบาลสาธารณรัฐจีน ให้ทำงาน ด้านเกษตรที่ไต้หวัน
๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๔ ถึง ๒๐ กันยายน ๒๕๐๔	เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยไปร่วมประชุม International Industrial Conference ณ เมืองซานฟราน- ซิสโก สหรัฐอเมริกา
๒๐-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕	เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยร่วมการประชุม ส่วน ภูมิภาคควาควยทรัพยากรแหล่งน้ำ สมัยที่ ๕ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพฯ

- ๑๕ มกราคม ๒๕๐๖
ถึง ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖
ไปประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมัน เพื่อพิจารณา
ประมวลเกี่ยวกับการจัดสร้างโรงงานทำปุ๋ย
ที่แม่เมาะ ลำปาง
- ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๖
ถึง ๕ มิถุนายน ๒๕๐๖
เป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมคณะกรรมการ
ชลประทานและระบายน้ำระหว่างประเทศ
ครั้งที่ ๕ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
- ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๗
ถึง ๔ ธันวาคม ๒๕๐๗
ไปเจรจาขอเงินธนาคารโลกที่กรุงวอชิงตัน
สหรัฐอเมริกา สำหรับการก่อสร้างโครงการ
แมกลองใหญ่
- ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๘
ถึง ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๐๘
ไปประชุมคณะมนตรีฝ่ายบริหารในฐานะ Vice
President คณะกรรมการชลประทาน
และระบายน้ำระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๑๖
ณ กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ
- ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๘
ถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๘
ไปชี้แจงทำความเข้าใจกับธนาคารโลก ที่สหรัฐ-
อเมริกา ในเรื่องเงินกู้ของโครงการแม่น้ำ
น่าน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๙
ถึง ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๙
ไปเจรจากับธนาคารโลกในค่านเทคนิค และใน
ค่านให้คำรับรองเกี่ยวกับการกู้เงินโครงการ
แม่น้ำน่าน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ๘ ธันวาคม ๒๕๐๙
ถึง ๑๒ มกราคม ๒๕๑๐
เดินทางไปกรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา เพื่อรับ
ตำแหน่งที่ปรึกษาธนาคารโลก
- ๑๙ เมษายน ๒๕๑๐
ถึง ๒๗ เมษายน ๒๕๑๐
ได้รับเชิญจากรัฐบาลอิหร่าน ให้ไปดูงานอุตสาหกรรม
Petro-chemical ที่ประเทศอิหร่าน
- ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐
ถึง ๙ มิถุนายน ๒๕๑๐
เดินทางไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ในฐานะ
ที่ปรึกษาของธนาคารโลก เพื่อสำรวจโครงการ

- เพาะปลูกตลอดปีของสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งได้
ยื่นขอเงินจากธนาคารโลกและได้เดินทาง
ต่อไปกรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ในฐานะ
หัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุม Inter-
national Conference on Water for Peace
- ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๐ เดินทางไปกรุงโรม ประเทศอิตาลี ในฐานะที่
ถึง ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๐ ปรีกษาของธนาคารโลก เพื่อเขียนรายงาน
รวมกับองค์การอาหารและเกษตรแห่ง
สหประชาชาติ โครงการเพาะปลูกตลอดปีของ
ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
- ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐ เดินทางไปร่วมประชุมในคณะกรรมการวางแผน
ถึง ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐ นโยบายของธนาคารพัฒนาเอเชีย ณ กรุงมินดา
ประเทศฟิลิปปินส์
- ๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๐ เดินทางไปกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เพื่อ
ถึง ๔ กันยายน ๒๕๑๐ เจริญซื้อเครื่องจักร เครื่องมือ สำหรับโรงงาน
ของบริษัทอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลไทย จำกัด
เดินทางไปกรุงโรม ประเทศอิตาลี ในฐานะที่ปรึกษา
ของธนาคารโลก เพื่อเขียนรายงานรวมกับ
องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
โครงการของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
- ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ เดินทางไปกรุงมินดา ประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อร่วม
ถึง ๓ มีนาคม ๒๕๑๑ ประชุมในคณะกรรมการวางแผนนโยบายของ
ธนาคารพัฒนาเอเชีย
- ๑๖-๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๑ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการประชุมคณะ-
กรรมการประสานงานทางหลวงเอเชีย ครั้งที่ ๔

ศาลาสันติธรรม กรุงเทพฯ

พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ได้รับเชิญจากรัฐบาลอิสราเอล ให้ไปทำงาน

ถึง ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

การพัฒนาประเทศ

ประวัติการเจ็บป่วย

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๑ มีการประชุมที่สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งเป็นการประชุมที่หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ต้องอธิบายและชี้แจงตลอดเวลา เมื่อประชุมไปได้พักใหญ่หม่อมหลวงชูชาติ กำภู รู้สึกว่าขาแขนซ้ายจากใต้แขนมาที่ปลายนิ้ว ถึงขนาดขอพักการประชุมชั่วคราว เพียงครู่เดียวก็หายและรวมประชุมได้เป็นปกติ รุ่งขึ้นจึงได้ติดต่อขอรับการตรวจจากนายแพทย์สุเอ็จ คชเสนีย์ ที่โรงพยาบาลศิริราช พบว่าเริ่มจะเป็นโรคของเส้นโลหิตที่เลี้ยงหัวใจและมีไขมันในเลือดสูง นายแพทย์ขอให้ผลการทำงานลงและพักผ่อนให้มากขึ้น แต่บังเอิญระยะนั้น เป็นระยะที่มีงานจำเป็นที่ต้องทำมาก จึงยังคงต้องปฏิบัติงานต่อไปอย่างเต็มที่ และมีเวลาพักผ่อนไม่เพียงพอ

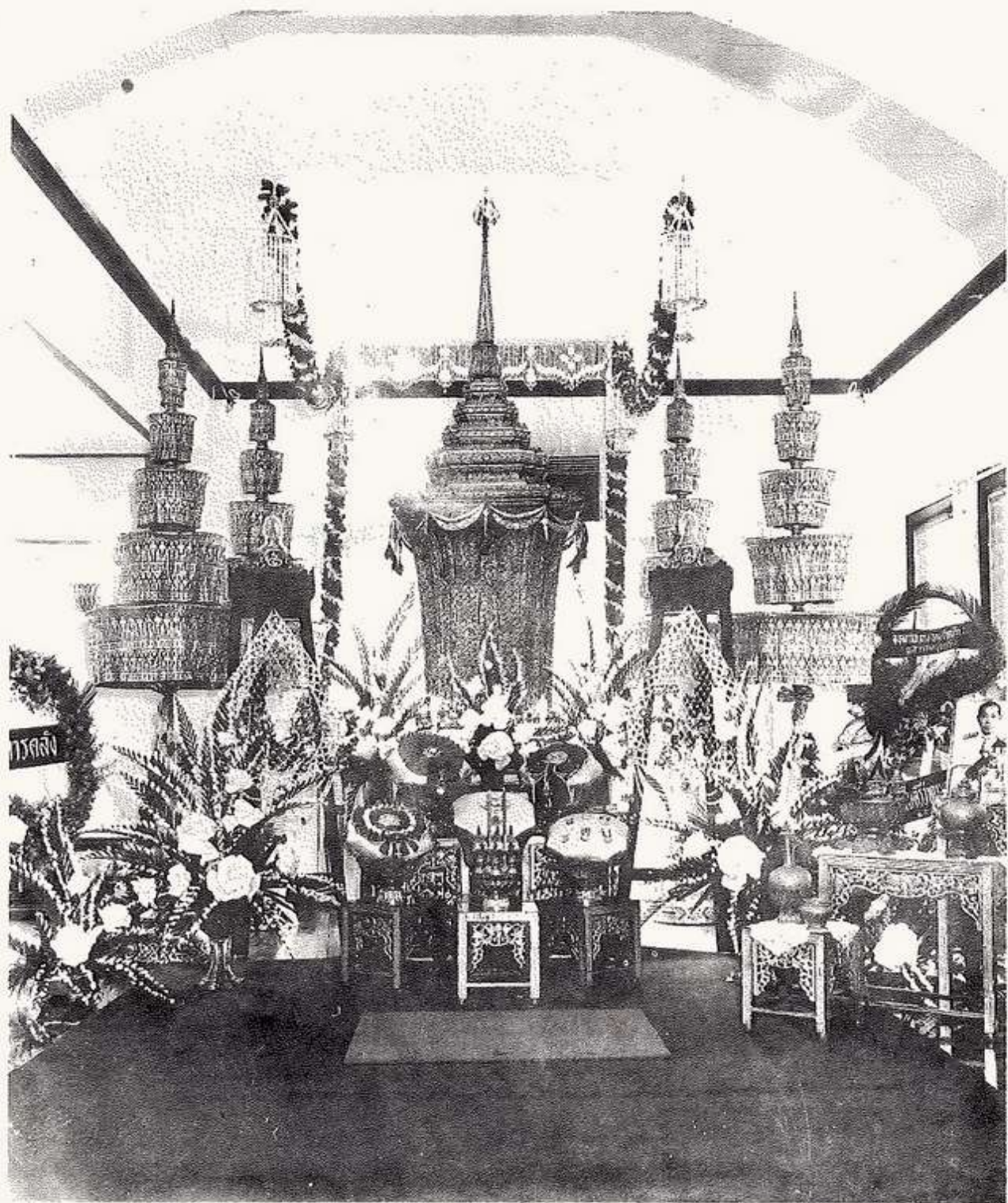
ครั้นต่อมาเมื่อเป็นวันอาทิตย์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๒ ระหว่างที่พักอยู่ที่บ้านพักอ่าวอุดม อำเภอสรีราชา ได้เกิดมีอาการปวดหน้าอกด้านซ้ายอย่างรุนแรง นายแพทย์สมทรง ษณะภูมิ ซึ่งขณะนั้นได้อยู่ที่บ้านพักอ่าวอุดมด้วย ได้ให้การรักษายาบาล และในขณะเดียวกันนั้นก็ได้รับเชิญตัวนายแพทย์ หม่อมหลวงเอกไชย กำภู น้องชาย ซึ่งเป็นนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางโรคหัวใจจากโรงพยาบาลเนิสซิงโฮม กรุงเทพฯ ไปทำการตรวจและให้การรักษาคด้วยอีกท่านหนึ่ง นายแพทย์เชื่อว่าคนไข้เป็นโรคเส้นโลหิตในหัวใจตัน และในวันรุ่งขึ้นเมื่ออาการดีขึ้นพอที่จะนำกลับเข้ามารับการรักษานในกรุงเทพฯ ได้แล้ว จึงได้นำมาเข้าโรงพยาบาลเนิสซิงโฮม ในส่วนตัวของหม่อมหลวงชูชาติ กำภู เองนั้น ต้องการที่จะเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพราะเป็นกรรมการสภาอากาศไทยอยู่ด้วยคนหนึ่ง หรือโรงพยาบาลศิริราช เพราะได้เคยเข้าไปรับการรักษานในโรงพยาบาลแห่งนี้มาแล้ว

ในสัปดาห์แรกที่ป่วยในครั้งนี้ หม่อมหลวงชูชาติ กำภู มีอาการหนักมาก กล่าวคือเมื่อได้ทำการตรวจอย่างสมบูรณ์ที่โรงพยาบาลแล้ว ปรากฏว่า เป็นโรคเส้นโลหิตในหัวใจตันอย่างแน่ชัด นายแพทย์พิชิต เหลาสุนทร นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ และ นายแพทย์หม่อมหลวงเอกไชย กำภู ได้ร่วมมือให้การรักษายาบาลอย่างใกล้ชิด จนอาการของคนไข้ค่อย ๆ ดีขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นที่พอใจของนายแพทย์ นายแพทย์จึงได้อนุญาตให้ออกจากโรงพยาบาลไปพักรักษาตัวที่บ้านได้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๒ รวมเวลาที่ทำกรรักษายาบาล

อยู่ในโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๖ สัปดาห์

ในขณะที่รักษาตัวอยู่ที่บ้านนั้น อาการไค้ดีขึ้นเป็นลำดับ จนนายแพทย์เห็นสมควร และพร้อมที่จะให้เริ่มทำงานไค้บางเล็กน้อย แต่ต่อมาเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๒ ไค้เกิดมีอาการเส้นโลหิตในหัวใจตันขึ้นอย่างกะทันหันและรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง อันเป็นเหตุให้ถึงอนิจกรรมภายในระยะเวลาครึ่งชั่วโมง และก่อนที่นายแพทย์จะมาให้การรักษายาบาลไค้ทันเมื่อเวลา ๒๓.๓๐ นาฬิกา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานน้ำอาบศพและพระราชทานโกศไม้สิบสอง และทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ตั้งแต่ถึงแก่อนิจกรรม จนถึงวันบำเพ็ญกุศล ๗ วัน พระราชทานฌาณ ๑๒๒๕ ถนนสุขุมวิท พระนคร.

ภาพพวงมาลาของหลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานมาวางหน้าโกศ
ในวันทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทาน ณ บ้านเลขที่ ๑๒๒๕ ถนนสุขุมวิท พระนคร

Laying of the Royal Wreath by command of H. M. the King on the occasion of the observance of religious rite on H. M.'s behalf for the mortal remains of the late M. L. Xujati Kambhu at House No. 1225, Sukhumvit Road, Bangkok

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงวางพวงมาลาของหลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทาน

H.H. Prince Narathip Pongprapan laying the Royal Wreath bestowed by His Majesty the King
at the late M. L. Xujati Kambhu's Urn.

ผลงานของ หม่อมหลวง ชูชาติ กำภู

าพณฯ หม่อมหลวงชูชาติ กำภู เริ่มเข้ารับราชการในกรมชลประทานเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ จนครบเกษียณอายุ รวมเวลารับราชการ ๓๖ ปี และเมื่อเข้ารับราชการอยู่ในกรมนี้ได้เพียง ๑๔ ปี ก็ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๒ และได้ดำรงตำแหน่งนี้ต่อมาอีกเป็นเวลานานถึง ๑๔ ปี ศีวิราชการของ ม.ล.ชูชาติ กำภู มีเรื่องที่น่าสนใจและควรแก่การศึกษาของอนุชนรุ่นหลังอย่างยิ่ง ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้คิดค้นกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา เพื่อการพัฒนาประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเสริมสร้างกิจการชลประทานของประเทศไทย ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ โอกาสนี้ จะขอกล่าวถึงประวัติผลการทำงานและกิจการสำคัญ ๆ ซึ่ง ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้เป็นผู้เริ่มวางแผนและดำเนินการไว้ เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งเกียรติประวัติอันงดงามนี้ไป

ม.ล.ชูชาติ กำภู เข้ารับการศึกษาชั้นปริญญาโททางวิศวกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ เข้ารับราชการในกรมชลประทานครั้งแรก ในตำแหน่งนายช่างช่วยประจำกองดำน้ำรักษาตัวน้ำตื้นนายช่างช่วยนายช่างดำน้ำรักษาของกรมชลประทาน ซึ่งเป็นชราชกิจอังกฤษ ในยุคนั้นนายช่างชาวต่างประเทศ เป็นบุคคลมีความชำนาญวิชาการที่สำคัญ ๆ ของกรมชลประทานทั้งหมด จะมีคนไทยที่ทำหน้าที่นายช่างหัวหน้าโครงการอยู่เพียง ๒-๓ คน เท่านั้น การคำนวณออกแบบอาคารชลประทานแทบทั้งหมดทำโดยนายช่างชาวต่างประเทศ ส่วนนายช่างหรือช่างคนไทยที่คำนวณออกแบบได้ก็มีเพียงจำนวนน้อยและออกแบบได้เฉพาะอาคารชลประทานขนาดเล็กเท่านั้น ระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ปฏิบัติงานอยู่กับนายช่างที่รักษานั้น ได้เริ่มดำเนินการคำนวณออกแบบอาคารชลประทานเองและเป็นผู้ที่ออกแบบอาคารชลประทานหลายแบบ โดยทำการคำนวณและเขียนแบบขึ้นเองทั้งหมด นอกจากนั้นได้ทำการทดลองคำนวณและกำหนดบัญชีเกี่ยวกับงานคอนกรีต และงานก่อสร้างไว้เป็นแบบอย่าง ซึ่งนายช่างก่อสร้างของโครงการต่าง ๆ ได้ใช้เป็นมาตรฐานมาจนทุกวันนี้ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๕ นายช่างผู้อำนวยการแผนกแบบแผน กองก่อสร้าง ซึ่งเป็นชาวเคนมาร์คได้ย้ายไปรับตำแหน่งอื่น กรมชลประทานได้มอบความไว้วางใจให้ ม.ล.ชูชาติ กำภู

คำร่างตำแหน่งนายช่างอำนวยการแพนชาวต่างประเทศ อันเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจของวิศวกรไทยเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติเช่นนี้ และในระหว่างที่คำร่างตำแหน่งนี้ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ควบคุมการดำเนินงานออกแบบเพื่องานก่อสร้างของกรมชลประทานทั้งหมด พร้อมกันนี้ได้เริ่มการอบรมช่างคนไทยในแผนกนี้ จนมีความสามารถคำนวณออกแบบ และเขียนแบบก่อสร้างอาคารชลประทานได้ ซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญในด้านวิชาการอย่างมาก

ต่อมาในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๗ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งนายช่างภาคชลประทานนครนายก การเป็นนายช่างภาคครั้งนี้ทำให้ได้มีประสบการณ์และความชำนาญงานในด้านงานก่อสร้างยิ่งขึ้น โครงการนครนายกในสมัยนั้น เป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ชลประทานประมาณ ๕๗,๐๐๐ ไร่ นอกจากงานก่อสร้างเขื่อนทด่น้ำขนาดใหญ่ และประตูน้ำที่หัวงานแล้ว ยังมีงานก่อสร้างอาคารในระบบส่งน้ำของโครงการอีกมาก ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ควบคุมดำเนินการก่อสร้างอาคารที่สำคัญ ๆ ตลอดจนงานขุดคลองส่งน้ำ สร้างคันกันน้ำจนเสร็จเรียบร้อย โดยเฉพาะที่หัวงานของโครงการนครนายกได้ปรับปรุงทดแรงบริเวณไว้อย่างสวยงามมาก จนได้รับคำชมเชยจากทางราชการ และประชาชนที่ได้แวะไปชมอยู่ตลอดเวลา เมื่อได้สร้างโครงการนครนายกเสร็จแล้ว ได้กลับมาดำรงตำแหน่งนายช่างอำนวยการแผนกแบบแผนตามเดิม เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๐ ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงแผนกแบบแผนขึ้นเป็นกองแผนผัง เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๕ และ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ดำรงตำแหน่งนายช่างอำนวยการกองแผนผังด้วย กองแผนผังนี้ในสมัยนั้นถือว่าเป็นกองที่สำคัญที่สุดของกรมชลประทานเพราะงานก่อสร้างทั้งหลายจะดำเนินไปได้เรียบร้อยและรวดเร็วเพียงใด ขึ้นอยู่กับผลการปฏิบัติงานของกองนี้

ในระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ไปควบคุมงานก่อสร้างโครงการนครนายกนั้นจากประสบการณ์ได้พบสิ่งบกพร่องที่สำคัญ ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานหลายอย่าง เช่นการขาดแคลนกำลังช่างทำในงานก่อสร้างไม่ก้าวหน้าไปไ้รวดเร็วเท่าที่ควร การถูกอุทกภัยทำให้การก่อสร้างเสียหาย หรือล่าช้า เป็นต้น ดังนั้น เมื่อกลับมาดำรงตำแหน่งนายช่างอำนวยการแผนกแบบแผนตามเดิมในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ม.ล.ชูชาติ กำภู จึงได้หยิบยกเอาเรื่องการขาดแคลนกำลังช่างมาพิจารณาแก้ไขเป็นอันดับแรก เพราะสมัยนั้นกรมชลประทาน

พอจะได้นายช่างและช่างมาจากแหล่งต่าง ๆ ๓ แหล่ง คือ ผู้สำเร็จจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนอาชีวศึกษา นายช่างที่ได้จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนน้อย เพราะการศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ยังไม่เป็นที่แพร่หลายและนิยมกันในสมัยนั้น ผู้สำเร็จวิชาวิศวกรรมศาสตร์จึงมีน้อย และเมื่อจบการศึกษาแล้วต่างก็แยกย้ายไปทำงานตามกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เสียอีก มีมาทำงานในกรมชลประทานเพียงส่วนน้อย ส่วนช่างที่ได้จากผู้สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษานั้น ก็มีความรู้ในวิชาช่างไม่สูงพอ และไม่ตรงกับงานช่างชลประทานที่จะต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ กรมชลประทานจึงขาดกำลังช่างทางคานชลประทาน ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างถึง และเป็นผู้ที่สามารถเล็งเห็นการณ์ไกล รู้จักเตรียมรับสถานการณ์ในภายหน้า จึงได้อบรมช่างคนไทยให้รู้จักการออกแบบก่อสร้างเพิ่มเติมจากที่เคยทำไว้แล้วในระยะต้น และได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนช่างชลประทาน ทำการสอนวิชาช่างสาขาวิชาชลประทานขึ้น เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ โรงเรียนนี้เป็นแหล่งผลิตกำลังช่างที่ทำให้กรมชลประทานสามารถขยายงานก่อสร้าง ให้กว้างขวางออกไปได้ทันความต้องการของประเทศจนครบเท่าทุกวันนี้ และในการคำนวณและออกแบบก่อสร้างงานของกรมชลประทาน ก็ดำเนินไปได้รวดเร็วกว่าเดิมเป็นอันมาก

เกี่ยวกับความริเริ่มนั้น จะเห็นได้ว่า ในสมัยหนึ่งทางราชการนิยมการประกวดแข่งรถ ประกอกร้านในงานต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้อ่านรายการประกวดแข่งรถในนามของกรมชลประทานโดยใช้ความคิดความริเริ่มและส่งเข้าประกวดผลก็คือได้รับรางวัลที่ ๑ หลายครั้ง จากผลของการได้รับรางวัลหลาย ๆ ครั้งติดต่อกันนี้ทำให้หน่วยราชการอื่น ๆ และประชาชนรู้จักกรมชลประทานมากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นวิธีที่ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงและกิจการของกรมชลประทาน ให้ประชาชนรู้จักและสนใจในงานช่างของกรมชลประทานได้อีกทางหนึ่งอย่างดียิ่ง

จากประสบการณ์เกี่ยวกับอุทกภัยในโครงการนครนายก ได้เป็นมูลเหตุให้ ม.ล.ชูชาติ กำภู นำเอาสถิติข้อมูล น้ำฝน น้ำท่า จากแผนกสถิติมาศึกษาค้นหาหาพฤติกรรมของปรากฏการณ์ทางอุทกวิทยาในปริมาณพลต่าง ๆ และได้วิเคราะห์วิจัยปรากฏการณ์ขั้นมูลฐาน

อันเป็นหัวใจของงานด้านอุทกวิทยาขึ้นไว้ประกอบในการพิจารณาออกแบบ วางโครงการชลประทานไว้เป็นประโยชน์แก่ราชการค่านี้อย่างมาก พร้อมทั้งได้เขียนตำราว่าควยน้ำฝน น้ำท่า ของประเทศไทย ไว้เป็นคู่มือที่ใช้ในงาน กับเป็นการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องน้ำสืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้ และผลจากการค้นคว้าปรากฏการณ์ของน้ำฝน น้ำท่า เขียนขึ้นเป็นวิทยานิพนธ์นี้ ได้นำเสนอราชบัณฑิตสถาน ซึ่งทำให้ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้รับแต่งตั้งให้เป็นราชบัณฑิต เมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๕ ระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองแผนผังนี้ ก็ได้เริ่มวางโครงการเพื่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ เพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำของประเทศไว้หลายโครงการ อาทิ โครงการเจ้าพระยาใหญ่ โครงการยันฮี โครงการลุ่มน้ำเพชรบุรี และโครงการแม่กลองใหญ่ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองได้สิ้นสุดลง รัฐบาลคำวี่ที่จะทำการก่อสร้างโครงการเจ้าพระยาใหญ่ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่ได้เสนอแนะมาแล้วถึง ๓ สมัย ม.ล.ชูชาติ กำภู ซึ่งยังดำรงตำแหน่งนายช่างผู้อำนวยการกองแผนผังอยู่ ได้รับมอบหมายจากกรมชลประทานให้เป็นผู้พิจารณาจัดทำรายงานของโครงการนี้โดยละเอียด (Feasibility Report) และเพื่อที่จะให้การจัดทำรายงานได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กรมชลประทานได้ให้เดินทางไปดูงานชลประทานในสหรัฐอเมริกา ในระหว่างไปดูงานครั้งนี้ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ติดต่อกับกรมชลประทานสหรัฐอเมริกา (U.S. Bureau of Reclamation) ทำความตกลงขอส่งข้าราชการของกรมชลประทาน ไปฝึกงานชลประทานในสหรัฐอเมริกาคนแรก เป็นจำนวน ๓๐ คน เพื่อให้ข้าราชการได้รับความรู้ความชำนาญต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และจะได้นำความรู้ความชำนาญนั้นมาดำเนินงานตามโครงการชลประทานในคันต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งทางสหรัฐอเมริกาได้ให้ความเห็นชอบด้วย ดังนั้น เมื่อกลับจากดูงานครั้งนั้นแล้ว ม.ล.ชูชาติ กำภู จึงได้เสนอให้กรมชลประทานทราบและพิจารณาจัดส่งข้าราชการตามที่ติดต่อกับกรมชลประทานได้จัดส่งข้าราชการไปฝึกงานในสหรัฐอเมริกาเป็นครั้งแรก การไปฝึกงานครั้งแรกนี้ ปรากฏว่าได้ผลดียิ่ง ได้เพิ่มพูนความรู้ในด้านวิชาการให้แก่ นายช่างของกรมชลประทานให้มีความสามารถดำเนินงานชลประทานขนาดใหญ่ได้ และเป็นการบุกเบิกทางให้นายช่างไทยได้มีโอกาสไปฝึกงานในต่างประเทศ ซึ่งในปีต่อ ๆ มา กรมชลประทานก็ได้

จัดส่งข้าราชการไปฝึกและดูงานอีก ซึ่งได้ปฏิบัติติดต่อตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ ต่อมาเมื่อ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๐ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างใหญ่ ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดทางวิชาการของกรมชลประทาน และได้ดำรงตำแหน่งนี้เรื่อยมา จนถึงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน

เมื่อ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานแล้ว แผนการพัฒนาประเทศในด้านการชลประทานได้รับการปรับปรุงขยายออกไปอย่างกว้างขวาง งานสำคัญ ๆ ที่ได้ริเริ่มและวางแผนไว้นั้น มีอยู่มากมายเกินกว่าที่จะบันทึกไว้ ณ ที่นี้ได้ ฉะนั้น จึงจะขอกล่าวแต่เพียงผลงานที่สำคัญ ๆ บางอย่างพอเป็นสังเขปเท่านั้น

งานชลประทานราษฎรประเภทเหมืองฝาย งานนี้แต่เดิมกรมชลประทานได้จัดสรรเงินงบประมาณไปให้จังหวัดต่าง ๆ เบิกจ่าย และจัดสร้างการชลประทานกันเอง แต่ปรากฏว่างานก่อสร้างที่ทางจังหวัดต่าง ๆ นำงบประมาณไปทำการก่อสร้างนั้น ส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างซึ่งไม่ถาวรและได้ผลไม่คุ้มค่า กรมชลประทานในสมัยที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ดำรงตำแหน่งอธิบดีจึงได้เปลี่ยนนโยบายขอรับงานชลประทานราษฎรประเภทเหมืองฝายมาดำเนินการเสียเอง ทำให้บังเกิดผลดีและประหยัดเงินของรัฐบาลได้มาก งานชลประทานราษฎรนี้ แม้จะเป็นงานขนาดเล็ก แต่ก็มีเป็นจำนวนมากและแผ่ขยายกระจายไปทั่วประเทศ

งานสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยที่ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย ลุ่มน้ำมีสภาพเรียวยาว มีสาขาไหลลงสู่ลำน้ำสายใหญ่ในลักษณะลำธารเล็ก ๆ หลายสาย ลำธารเหล่านี้ส่วนใหญ่มิมีน้ำไหลเฉพาะแต่ในฤดูฝน พอสิ้นฤดูฝนน้ำในร่องน้ำลำธารเหล่านั้นก็จะเหือดแห้งไป จนไม่พอสำหรับอุปโภคบริโภคของประชาชน ราษฎรต่างต้องคิรันจวนชวายน้ำจากแหล่งน้ำที่ยังพอมีน้ำเหลือมาใช้ บางครั้งถึงแก่งแย่งกัน เหตุการณ์เช่นนี้จะมีอยู่จนกว่าจะถึงฤดูฝนอีกครั้งหนึ่ง สภาพเช่นนี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ตระหนักในสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรในลักษณะดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงได้เพียรพยายามหาทางแก้ไขปัญหการขาดแคลนนํ้า และได้ริเริ่มสร้างอ่างเก็บน้ำ

ตามลำห้วยลำธารต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือราษฎรในภาคต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ ปรากฏว่า มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก ทั้งหมดกว่า ๑๕๐ แห่ง เป็นการบรรเทาการขาดแคลนน้ำของราษฎรได้อย่างค้ำย และยังช่วยบรรเทาอุทกภัยลงไปได้บางส่วน ซึ่งถ้าหากได้จัดสร้างครบตามแผนงานที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้วางไว้แล้วจะเกิดประโยชน์อีกมาก

งานโครงการเจ้าพระยาใหญ่ นับตั้งแต่กรมชลประทานได้สะสมกำลังช่าง โดยการริเริ่มของ ม.ล.ชูชาติ กำภู ควบการก่อตั้งโรงเรียนช่างชลประทานขึ้นในปี ๒๔๘๑ และได้เปิดสอนเรื่อยมา จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ปรากฏว่า สามารถผลิตช่างที่สำเร็จตามหลักสูตรได้ ๑๕๓ คน เมื่อรวมกับนายช่างและช่างที่สำเร็จจากสถาบันอื่นๆ เข้าด้วยแล้ว กรมชลประทานก็มีกำลังช่างเพียงพอที่จะดำเนินงานก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ที่มีเนื้อที่ชลประทานขนาดล้นไร่ใด ดังนั้น เมื่อรัฐบาลตกลงใจที่จะดำเนินการก่อสร้างโครงการเจ้าพระยาใหญ่ เพื่อที่จะฟื้นฟูและส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติในด้านเกษตรกรรมเพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและช่วยเหลือประชากรของโลกที่ขาดแคลนอาหาร กรมชลประทานจึงได้เสนอโครงการที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นผู้จัดทำรายงานไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๘ เป็นต้นมา ต่อกระทรวงเกษตรธิการ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๔๑ เพื่อพิจารณาเสนอรัฐบาลขอเปิดงานก่อสร้างโครงการเจ้าพระยาใหญ่ขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบและธนาคารโลกก็ให้เงินมาดำเนินการก่อสร้างโครงการนี้เป็นเงิน ๑๔ ล้านเหรียญอเมริกัน เพราะได้ศึกษารายงานโดยละเอียดแล้วเห็นว่า โครงการที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ทุ่มเทอุทิศเวลาจัดทำรายงานไว้ (Feasibility Report) จะโดยลุ่มค่า และสามารถจะถอนทุนคืนด้วยตนเอง ดังนั้นเมื่อมีเงินมีช่างเพียงพอที่จะดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้แล้ว การก่อสร้างตัวเขื่อนขนาดของกว้าง ๑๒.๕๐ เมตร จำนวน ๑๖ ของ ปักกันแม่น้ำเจ้าพระยาทางตอนใต้ของตัวเมืองจังหวัดชัยนาท ก็ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๕ เป็นต้นมา พร้อมกันนั้นก็ดำเนินการก่อสร้างหัวงานโครงการของระบบส่งน้ำ ชุดคลองส่งน้ำสายใหญ่และสายย่อย และก่อสร้างอาคารชลประทานตามคลองส่งน้ำเรื่อยมาจนเสร็จสมบูรณ์ตามแผนงานในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ มีงานก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ๘๗ แห่ง ขนาดกลาง ๑๕๑ แห่ง และขนาดเล็กอีก ๔,๖๕๐ แห่ง ชุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๕ สาย รวมยาว ๔๒๕ กม. คลองย่อย ๒๔๑ คลอง รวมยาว

๒,๑๒๖ กม. สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในทุ่งราบภาคกลางได้ ๕,๗๔๘,๐๐๐ ไร่ ซึ่งนับว่าเป็นโครงการชลประทานที่ใหญ่ที่สุด และสำคัญที่สุดของประเทศไทย การริเริ่มและวางแผนงาน ตลอดจนดำเนินการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่เช่นนี้ ย่อมเป็นงานที่ยุ่งยากอย่างยิ่ง แต่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ก็ได้ดำเนินงานได้สำเร็จตามโครงการและแผนงานที่วางไว้ และสำเร็จตามความมุ่งหมายของรัฐบาลที่จะอำนวยประโยชน์แก่ประเทศชาติ นับเป็นเกียรติคุณอันสูงส่งสำหรับ ม.ล.ชูชาติ กำภู ด้วย

งานโครงการยันฮี หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง ประเทศไทยได้ประสบความขาดแคลนพลังงานไฟฟ้าเป็นอย่างมาก รัฐบาลในสมัยนั้นได้ตระหนักถึงความจำเป็นของกิจการในค่านาสาธารณูปโภคเป็นอย่างยิ่ง จึงได้หยิบยกเอาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำมาพิจารณา และมอบให้กรมชลประทานเป็นผู้พิจารณา เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้พิจารณาและศึกษาโดยละเอียด เห็นว่าสมควรสร้างเขื่อนกันแม่น้ำปิงที่เขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก เพื่อเก็บกักน้ำที่เหลือใช้ในฤดูแล้งผลิตกำลังไฟฟ้าเป็นอันดับแรก ซึ่งรัฐบาลเห็นชอบด้วย และมอบให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างโครงการนี้ในระยะแรก อันได้แก่การสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ และติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำกับมักเสาคอนกรีตสายไฟลงมาใช้ในพระนครและธนบุรี งานก่อสร้างได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๐ และเสร็จเปิดใช้งาน เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เขื่อนนี้ เป็นเขื่อนที่สูงที่สุดในเอเชียอาคเนย์ ตัวเขื่อนเป็นคอนกรีตรูปโค้ง มีความยาวบนสันเขื่อน ๔๘๖ เมตร สูงจากฐานถึงยอด ๑๕๔ เมตร ความกว้างตอนบน ๖ เมตร โครงการยันฮีนี้เป็นโครงการสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำขนาดใหญ่อันดับที่หนึ่งที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ริเริ่มวางแผนและควบคุมดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย และช่วยให้ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ภาคกลาง และจังหวัดทางฝั่งทะเลอันดามันออกบ้นด้านตะวันตกของอาวไทย รวม ๓๖ จังหวัด ได้ใช้พลังงานไฟฟ้าจากโครงการนี้ในราคาถูกโดยทั่วถึงกัน นอกจากนี้ การกักตุนน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนภูมิพล ยังเป็นผลทำให้โครงการเจ้าพระยาใหญ่ได้รับน้ำสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และช่วยบรรเทาอุทกภัยในทุ่งราบ บริเวณจังหวัดตาก, กำแพงเพชร และทุ่งราบภาคกลางอีกด้วย

นอกจากงานก่อสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ อันสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย
แล้ว ในระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ม.ล.ชูชาติ กำภู
ได้ริเริ่มและวางแผนงานเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำขึ้นทั่วทุกภาคของประเทศไทย ปัจจุบันนี้การ
พัฒนาเกี่ยวกับน้ำได้เจริญยิ่งขึ้นทุกที กล่าวคือ ได้วางโครงการพัฒนาตลอดทั้งลุ่มแม่น้ำรวมทั้ง
สาขาของแม่น้ำ แต่การพัฒนาแต่ละลุ่มน้ำนั้นต้องแบ่งงานออกเป็นหลายโครงการและจะต้อง
สร้างอาคารบังคับน้ำอีกมาก ดังนั้น การพัฒนาแหล่งน้ำจึงต้องดำเนินเป็นขั้น ๆ ไป เช่น
การพัฒนาลุ่มน้ำเจ้าพระยา เมื่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยาและเขื่อนภูมิพลเสร็จแล้วก็ยังไม่เห็นว่า
ได้พัฒนาแล้วอย่างสมบูรณ์ เพราะยังต้องสร้างโครงการประกอบอื่น ๆ อีก เช่น ต้องสร้าง
เขื่อนเก็บกักน้ำที่กัก สาขาแม่น้ำปิง เขื่อนกิ่วลม ที่ต้นแม่น้ำวัง เขื่อนผาฮอด ในลุ่มน้ำแม่ม
คองล่าง เขื่อนสิริกิติ์ ในแม่น้ำน่าน และยังต้องสร้างโครงการทดและส่งน้ำประกอบอีกเช่น
โครงการแม่แฝด แม่ปิงเก่า แม่กวัง และแม่แตง ในแม่น้ำปิง โครงการแม่วังในแม่น้ำวัง
โครงการแม่มดและโครงการห้วยแม่ลากในสาขาของแม่น้ำยม โครงการฝายสมุนและฝายสา
โครงการน้ำริดในสาขาของแม่น้ำน่าน เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำนั้น
มีงานที่จะต้องดำเนินการมากเพียงใด แม้กระนั้นก็ดีในระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ดำรง
ตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานนี้ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ริเริ่มและวางแผน ตลอดจนดำเนินการ
เพื่อพัฒนาประเทศทั้งในด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมไว้เป็นอย่างดี งานก่อสร้างจึงได้
ดำเนินไปเป็นขั้น ๆ ตามลำดับความสำคัญและความเหมาะสมกับกำลังเงินงบประมาณที่ได้รับ
มาดำเนินการ งานต่าง ๆ ที่ท่านได้ริเริ่ม และวางแผนงานไว้ให้วันนี้มากเกินกว่าจะนำมา
กล่าวในที่นี้ให้หมดสิ้นได้ จึงขอกล่าวไว้เป็นตัวอย่างแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

นอกจากงานก่อสร้างดังที่ได้อธิบายมาแล้ว ท่านยังได้ริเริ่มและวางรูปแบบงาน
ในด้านอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความเจริญก้าวหน้าของงานชลประทานอีกทุก ๆ ด้าน เป็นต้นว่า

งานสำรวจ การพัฒนาแหล่งน้ำอันมีกรมชลประทานเป็นผู้รับผิดชอบอยู่นั้น งาน
สิ่งแรกที่ควรกระทำและเป็นงานที่สำคัญยิ่งก็คือ งานสำรวจ งานนี้เดิมนายช่างชาวต่าง
ประเทศ หรือผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศเท่านั้นที่จะจัดทำได้ เพราะสมัยก่อนเครื่องมือ
มือสำรวจมีอยู่น้อยและราคาแพงมาก คนอื่น ๆ จะไปแตะต้องเครื่องมือเหล่านั้นไม่ได้ แต่ใน

ระหว่างที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นนายช่างภาคโครงการชลประทานนครนายก ม.ล.ชูชาติ
กำภู ได้แก้ไขปัญหาการขาดแคลนช่างสำรวจ โดยรับผู้ที่สำเร็จมัธยมบริบูรณ์มาอบรมวิชาการ
สำรวจทำแผนที่ จึงนับว่า ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ริเริ่มวางรากฐานวิชาการสำรวจทำแผนที่ขึ้น
ในงานของกรมชลประทาน และควยกำลังช่างที่ได้ผลิตขึ้นนี้ รวมกับนายช่างที่ได้มาจากกรม
แผนที่ทหาร ได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่ภูมิประเทศของภาคกลาง และผลที่ปรากฏชัดออกมา
อย่างสมบูรณ์ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงเพียงไม่กี่ปี กล่าวคือ สามารถทำการ
สำรวจพื้นที่ในเขตโครงการเจ้าพระยาใหญ่ได้สำเร็จ และสามารถนำผลการสำรวจมาออก
แบบและทำรายงานความเหมาะสม นำไปใช้ในการกู้เงินมาเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ทัน
ทางที่ นอกจากงานสำรวจทางภูมิวิทยาแล้ว งานสำรวจทางอุทกวิทยา ก็นับว่าเป็นวิชาการ
ที่สำคัญในงานก่อสร้างอีกแขนงหนึ่ง แต่เดิม แผนกสถิติ สำนักงานเลขาธิการกรม เป็นผู้
ดำเนินการรวบรวมเก็บสถิติระดับน้ำฝน น้ำท่า ของสถานีต่าง ๆ ไว้ สำหรับให้ผู้อื่นใจใช้
ประกอบการวิเคราะห์หาหลักเกณฑ์ เพื่อใช้ในการออกแบบตามความต้องการของงาน ต่อมา
เมื่อปรากฏว่างานอุทกวิทยาเป็นงานสำคัญที่ต้องนำมาใช้ประกอบการออกแบบและวางโครง-
การ ฉะนั้น เพื่อให้งานด้านอุทกวิทยารวมกันอยู่ในที่แห่งเดียว จึงได้ตั้งแผนกอุทกวิทยาขึ้น
ในกรมชลประทานเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ เพื่อรวบรวมงานอุทกวิทยาที่กระจายอยู่ตามแผนกและ
กองต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน นับตั้งแต่นั้นมาก้าวใหม่ของงานอุทกวิทยาก็ได้เริ่มขึ้น จนสามารถเปิด
งานวิเคราะห์วิจัยข้อมูล วางเป็นกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม เพื่อนำไปประยุกต์
เข้ากับงานพัฒนาแหล่งน้ำโครงการใหญ่ ๆ ได้จนถึงทุกวันนี้ งานสำรวจทางธรณีวิทยาก็เช่น
เดียวกัน ในสมัยก่อนความจำเป็นในการสำรวจทางธรณีวิทยามีน้อย ได้เริ่มมีขึ้นในงานสร้าง
เขื่อนนครนายกอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในสมัยที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นนายช่างภาคโครง-
การชลประทานนครนายก ต่อมาเมื่อได้ขยายงานก่อสร้างขึ้น ทั่วอาคารชลประทานก็มีขนาด
ใหญ่ขึ้น ความจำเป็นที่จะต้องทำการสำรวจทางธรณีวิทยาจึงมีมากขึ้น ม.ล.ชูชาติ กำภู จึง
ได้ตั้งแผนกธรณีวิทยาขึ้นในกรมชลประทาน เพื่อทำหน้าที่สำรวจทางธรณีวิทยาในงานชลประ-
ทาน และงานเกี่ยวเนื่องซึ่งกรมชลประทานดำเนินการอยู่ต่อไป กิจกรรมในค่านงานสำรวจ
ซึ่งได้ริเริ่มและวางรูปงานให้เหมาะสมตามกาลสมัยนั้นได้เจริญก้าวหน้าขึ้น จนในปัจจุบันนี้

กรมชลประทานสามารถดำเนินการเองได้ นับว่า ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้เป็นผู้วางรากฐาน
ของงานสำรวจทั้งในด้านภูมิวิทยา อุทกวิทยา และธรณีวิทยา และโครงสร้างสรุความเจริญให้
แก่ประเทศชาติในคานงานสำรวจมีใช่น้อย

งานการพิมพ์ นับตั้งแต่รัฐบาลได้ตกลงทำการก่อสร้างโครงการเจ้าพระยาใหญ่
กรมชลประทานก็มีปริมาณงานทางคานพิมพ์ และถ่ายเอกสาร ย่อ ขยายแผนที่และแบบแปลน
ตลอดจนการพิมพ์แบบก็ได้เพิ่มทวีขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนวิธีคาน
การที่มีอยู่ในขณะนั้นเก่าแก่ล้าสมัย งานคานแผนภาพและการพิมพ์ได้ทวียิ่งขึ้น เนื่องจากกรม
ชลประทานกำลังขยายงานออกไปอย่างรวดเร็ว ฉะนั้น เพื่อให้งานคานไปด้วยความ
เรียบร้อยรวดเร็วประหยัดเงินและเวลา ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้เล็งเห็นว่า งานแผนภาพและ
การพิมพ์จะมีบทบาทแก่งานของประเทศเป็นส่วนรวมมากยิ่งขึ้น จึงได้ตั้งแผนกแผนภาพและ
การพิมพ์ขึ้นในกรมชลประทาน เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๑ โดยได้เป็นผู้วางรากฐานและจัดระบบงาน
ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จนปัจจุบันนี้ กรมชลประทานสามารถคานงานในคานนี้ได้เป็น
อย่างคียง งานได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย ประหยัดเงิน ประหยัดเวลา จนอาจกล่าวได้ว่าใน
บรรดาหน่วยราชการของเมืองไทย กรมชลประทานเป็นกรมที่สามารถคานงาน ในคาน
แผนภาพและการพิมพ์ได้โดยสมบูรณ์เป็นแห่งแรก ทั้งนี้ เป็นการริเริ่มและการมองเห็นการณ์
ไกลของ ม.ล.ชูชาติ กำภู ที่ได้องตั้งและสนับสนุนงานในคานนี้ให้แก่งกรมชลประทานนั่นเอง

งานวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำ ในสมัยก่อนเมื่อยังไม่มีการกู้เงินจากต่างประเทศ
มาเพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการชลประทาน การวางแผนพัฒนาการชลประทานก็ไม่ยุ่งยาก
และไม่มีปัญหามากนัก ต่อมา เมื่อจำเป็นต้องกู้เงินจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ๆ เพื่อ
สร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ก็จำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อให้การคานงานเป็น
ไปตามความเหมาะสม และเกิดผลมากที่สุดตามกำลังเงิน กำลังคน และเครื่องจักร เครื่อง-
มือที่มีอยู่ เพราะสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่เงินในต่างประเทศต้องการทราบก็คือ โครงการที่ขอเงินนี้
จะมีผลในทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นเพียงใด คู่กับทุนหรือไม่ ในเรื่องนี้ ม.ล.ชูชาติ กำภู ผู้ซึ่ง
มองเห็นความสำคัญของงานในคานนี้ได้ริเริ่มวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจทางคานการชลประทาน

ขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๖ พร้อมกันนั้นก็ได้เริ่มวางแผนขยายงานทางค่านนี้ โดยส่งนายช่างชลประทานไปศึกษาการเศรษฐกิจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำในต่างประเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ และหลังจากนั้นก็ได้นำช่างไปฝึกงานวิชานี้เพิ่มเติมอีก นับว่าเป็นการริเริ่มและวางแผนการเตรียมกำลังคนในค่านเศรษฐกิจไวล่วงหน้า นอกจากนั้น ในปี พ.ศ. ๒๔๐๓ ยังได้ตั้งหน่วยเศรษฐกิจและสถิติวิจัยขึ้นในกรมชลประทาน เพื่อทำการวิเคราะห์และวิจัยเศรษฐกิจของโครงการชลประทานทั้งโครงการเก่าและโครงการใหม่ ผลของการตั้งหน่วยเศรษฐกิจนี้ได้ประจักษ์อย่างชัดเจน ในการช่วยให้การทำรายงานความเหมาะสมของโครงการที่ขอเงินจากต่างประเทศมาสร้างโครงการชลประทานในระยะต่อมาได้สำเร็จ เช่น โครงการลำปาว ลำพระเพลิง แม่แตง และแม่งล่องใหญ่ เป็นต้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๐๔ ม.ล. ชูชาติ กำภู ก็ได้โอนงานทั้งหมดในหน่วยเศรษฐกิจและวิจัย และงานวางแผนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่กระจัดกระจายอยู่ตามกองและแผนกต่าง ๆ มารวมไว้ในที่แห่งเดียว โดยจัดตั้งเป็นกองแผนงานขึ้น นับแต่นั้นมาการพิจารณาโครงการชลประทานในค่านเศรษฐกิจ ก็เป็นหน้าที่ของกองแผนงานทั้งหมด เป็นการริเริ่มวางรากฐานการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยจัดเตรียมและวางแผนทั้งกำลังคน กำลังเงิน และกำลังเครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ ไวล่วงหน้าอย่างพร้อมบริบูรณ์ และนาสรรเสริญอย่างยิ่ง

งานส่งเสริมกำลังช่าง เมื่อมีงานมากขึ้นก็จำเป็นต้องจัดหากำลังคนมาช่วยดำเนินงานเหล่านี้ ม.ล. ชูชาติ กำภู เห็นว่าการสร้างกำลังคนเพื่อกรมชลประทานในอนาคตนั้น เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะอาศัยกำลังคนจากสถาบันอื่น ๆ นั้น จะไม่เป็นการเพียงพอ จึงได้ปรับปรุงเพิ่มเติมหลักสูตรโรงเรียนช่างชลประทาน ซึ่งเดิมมีหลักสูตรเพียงช่างจัตวาให้เป็นหลักสูตรช่างตรี และนายช่างชั้นปริญญาตรี โดยรวมเข้าเป็นคณะวิศวกรรมชลประทาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทราบเท่าทุกวันนี้ ผู้ที่สำเร็จจากโรงเรียนนี้ได้มาเป็นกำลังของกรมชลประทาน นอกจากนั้นก็ได้รับผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศมาร่วมเป็นกำลังของกรมชลประทานด้วย และเพื่อที่จะให้ช่างและเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานมีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้น ก็ได้คัดเลือกผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่นส่งไปฝึกงานและดูงานในต่างประเทศทุก ๆ ปี

งานด้านงบประมาณ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ขยายวงเงินงบประมาณของกรมชลประทานเพิ่มขึ้นทุกปี ตามกำลังคนที่เพิ่มขึ้นพอที่จะขยายงานเพิ่มให้กว้างขวางยิ่งขึ้น งานโครงการใดที่ต้องใช้เงินตราต่างประเทศมากๆ เช่น โครงการเขื่อนเจ้าพระยา โครงการยันฮี โครงการแมกดอนโกล์ ก็ได้เสนอให้รัฐบาลกู้เงินจากต่างประเทศ เช่น ธนาคารโลก และองค์การพัฒนาระหว่างประเทศมาดำเนินการ และได้รับความไว้วางใจจากรัฐบาลให้เป็นผู้ไปดำเนินการในการเจรจาขอกู้ด้วย

งานด้านจัดหาเครื่องจักร เครื่องมือและโรงงาน เครื่องจักรเครื่องมือ และเครื่องทุ่นแรงแบบใหม่ ๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับงานก่อสร้างนั้น เป็นสิ่งที่จัดหาได้ยากในประเทศ ไทย ม.ล.ชูชาติ กำภู จึงได้ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งก็ได้บรรลุผลสำเร็จเป็นส่วนใหญ่ ทั้งยังได้จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ หรือซื้อจากเงินกู้จากต่างประเทศมาอีกส่วนหนึ่งด้วย สำหรับโรงงานช่างกลของกรมชลประทาน ได้สนับสนุนและขยายงานให้มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานสนับสนุนงานก่อสร้างของกรมชลประทานได้ทันความต้องการ งานก่อสร้างจึงดำเนินไปได้ด้วยดี ปราศจากอุปสรรค

งานรักษาพยาบาล เนื่องมาจากงานของกรมชลประทานทั้งงานก่อสร้าง และงานส่งน้ำบำรุงรักษา ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ต้องกระจัดกระจายไปอยู่ตามโครงการต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร และจำนวนผู้ปฏิบัติงานก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ ม.ล.ชูชาติ กำภู มีความห่วงใยในชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ที่อยู่ต้งกับบัญชา โดยเฉพาะการเจ็บไข้ได้ป่วย จึงได้ปรับปรุงงานรักษาพยาบาล จากเดิมซึ่งเป็นแผนกอยู่ในสำนักงานเลขาธิการกรม ให้เป็นกองแพทย์ มีบริการเหมือนโรงพยาบาลทุกด้าน และได้สร้างโรงพยาบาลขึ้นในกรมชลประทาน และที่ปากเกร็ด รวมทั้งตามโครงการก่อสร้างใหญ่ ๆ ของกรมชลประทานด้วย เพื่อให้การรักษาพยาบาลแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนครอบครัว ทั้งยังได้ส่งนายแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร ของกองแพทย์ กรมชลประทาน ไปศึกษาและฝึกงานในต่างประเทศเพื่อเพิ่มความรู้และหาความชำนาญจากประสบการณ์อีกด้วย

งานสวัสดิการ การปฏิบัติงานของกรมชลประทาน ส่วนใหญ่เป็นงานในสนาม ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ต้องโยกย้ายไปปฏิบัติงานในท้องถิ่นอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถจะหา

ที่พัทธาศัยเป็นของตนเองได้ จึงมีความเคียดแค้นเรื่องที่พัทธาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ม.ล. ชูชาติ กำภู มีประสบการณ์ในเรื่องนี้ด้วยตนเอง และถือเป็นนโยบายของกรมชลประทานที่จะทองฝึกให้นายช่าง และหัวหน้ากองต่าง ๆ ที่เป็นผู้ควบคุมงานและบริหารงานของกรมฯ มีประสบการณ์งานในสนามมาแล้ว เพื่อแก้ไขปัญหในเรื่องนี้จึงได้จัดสร้างบ้านพัทธาศัยไว้ให้ที่บริเวณกรมชลประทาน ปากเกร็ด เพื่อบรรเทาความเคียดแค้น ถึงแม้จะไม่เพียงพอที่จะช่วยได้ทุกคน แต่ก็ได้พยายามที่จะจัดหางบประมาณมาสร้างเพิ่มเติมตลอดมา นอกจากนั้น ม.ล. ชูชาติ กำภู ยังมีความห่วงใยในการศึกษาของบุตรหลานของเจ้าหน้าที่ชลประทานอยู่มาก จึงได้ตั้งโรงเรียนชลประทานวิทยา และโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ ขึ้นในบริเวณกรมชลประทาน ปากเกร็ด เพื่อรับบุตรหลานของเจ้าหน้าที่และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นการตัดข้อวิตกกังวลในเรื่องการศึกษาของบุตรหลานของเจ้าหน้าที่ชลประทานไปได้ส่วนหนึ่ง นอกจากนั้น ในด้านการศาสนา การกุศล และการสาธารณประโยชน์ ม.ล. ชูชาติ กำภู เป็นผู้มีเมตตาจิต มีความเลื่อมใสศรัทธา มั่นในคุณพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ จึงได้ริเริ่มก่อตั้งมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อการกุศล เช่น สวัสดิการชลประทานมูลนิธิ และกองทุนสวัสดิการ การกุศล เพื่อช่วยบรรเทาความเคียดแค้นของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนช่วยเหลืองานศพ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ โรงพยาบาลชลประทานมูลนิธิ เพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลหรือเวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ ที่จำเป็น ทั้งโรงเรียนการชลประทานมูลนิธิ และชลประทานศึกษามูลนิธิ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็น

ส่วนในด้านการศาสนา ได้รับงานบูรณะซ่อมแซมโบราณวัตถุต่าง ๆ จากกรมการศาสนา เช่น พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้ปฏิสังขรณ์พระบรมมหารพวัดสระเกศ พ.ศ. ๒๕๐๓ สร้างวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ที่บริเวณกรมชลประทาน ปากเกร็ด พ.ศ. ๒๕๐๔ สร้างวัดชลประทานรังสรรค์ ที่อำเภอสามเงา จังหวัดตาก พ.ศ. ๒๕๐๕ สร้างกุฏิคฤหาสน์สมเด็จพระสังฆราช ที่วัดสระเกศ นอกจากนี้ ยังได้ปฏิสังขรณ์โบสถ์วัดกรุนา ที่เขื่อนเจ้าพระยา สร้างเขื่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาถวายวัดไชโย จังหวัดอ่างทอง สร้างเขื่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาถวายแก่วัดพนัญเชิง จังหวัดอยุธยา เป็นต้น

งานพิเศษ เนื่องจากผลงานของกรมชลประทานภายใต้การนำของ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้เป็นที่ประจักษ์และได้รับความไว้วางใจจากรัฐบาลทุกสมัยตลอดมา ดังนั้น นอกจากงานในหน้าที่ของกรมชลประทานโดยตรงแล้ว รัฐบาลยังมอบหมายให้ ม.ล. ชูชาติ กำภู ทำงานพิเศษอีก เช่น เหมืองลิกไนต์ขององค์การลิกไนต์ ก่อตั้งบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด โรงไฟฟ้าไอน้ำที่บางกรวย เขิงสะพานพระรามหก จังหวัดนนทบุรี โรงไฟฟ้าลิกไนต์ที่จังหวัดกระบี่ ก่อตั้งบริษัทปูนเคมี และโรงงานผลิตปูนเคมีที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง และก่อตั้งบริษัทอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลไทย จำกัด เป็นต้น

ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นผู้มีนิสัยรักงาน ถือว่างานคือชีวิต หายใจอยู่เพื่องาน สนุกกับงาน ทำงานด้วยใจรัก มีความสุขเมื่อเห็นผลสำเร็จของงาน เป็นคนทำงานมากแต่ไม่เคยบ่นว่าเหนื่อยต่องาน งานจึงก้าวหน้าไปด้วยดีโดยลำดับ เวลาที่รับราชการอยู่ในกรมชลประทาน จนครบเกษียณอายุ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้ปฏิบัติมาทำให้เป็นที่ประจักษ์ถึงคุณงามความดีและความสามารถ จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๕ สมัยหนึ่ง เป็นที่ปรึกษาของธนาคารโลก อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองประธานขององค์การ International Commission on Irrigation and Drainage และเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๐๓ อีกครั้งหนึ่งและได้ดำรงตำแหน่งนี้ตลอดมาจนกระทั่งถึงแก่อนิจกรรม

ผลงานของ ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นที่ประจักษ์ทั่วไปทั้งในทางราชการ และทางสังคม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศนับได้ว่าเป็นอัจฉริยบุรุษและปรมาจารย์ เพื่อแสดงกตเวทิตาคุณของ ม.ล.ชูชาติ กำภู ในวาระที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงกรมชลประทานจึงขอนำภาพผลงานของ ม.ล.ชูชาติ กำภู แต่เพียงบางส่วน มาพิมพ์เป็นบรรณาการ ดังปรากฏอยู่ในหนังสือฉบับนี้ ถึงแม่ท่านจะไต่จากไปแล้ว แต่ผลงาน คุณความดี และพระคุณของท่านยังคงเป็นอนุสรณ์อยู่ตลอดไป.

ผลงานของ ม.ล. ชูชาติ กำภู
ในระหว่างรับราชการในกรมชลประทาน

Achievements of the late
M. L. Xujati Kambhu during his
service in the
Royal Irrigation Department

เขื่อนนายนก

ช่องระบายน้ำกว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ๒ ช่อง
กั้นแม่น้ำนครนายกที่ตำบลท่าพุท อำเภอมะเมือง จังหวัดนครนายก
ทดน้ำส่งให้พื้นที่ในเขตโครงการนครนายก ๕๗๔,๐๐๐ ไร่

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕

เป็นผลงานของ ม.ล. ชูชาติ กาญจน์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง

นายช่างภาคนครนายก

เขื่อนนี้เป็นเขื่อนทดน้ำแห่งที่สองที่ได้สร้างขึ้นในประเทศไทย

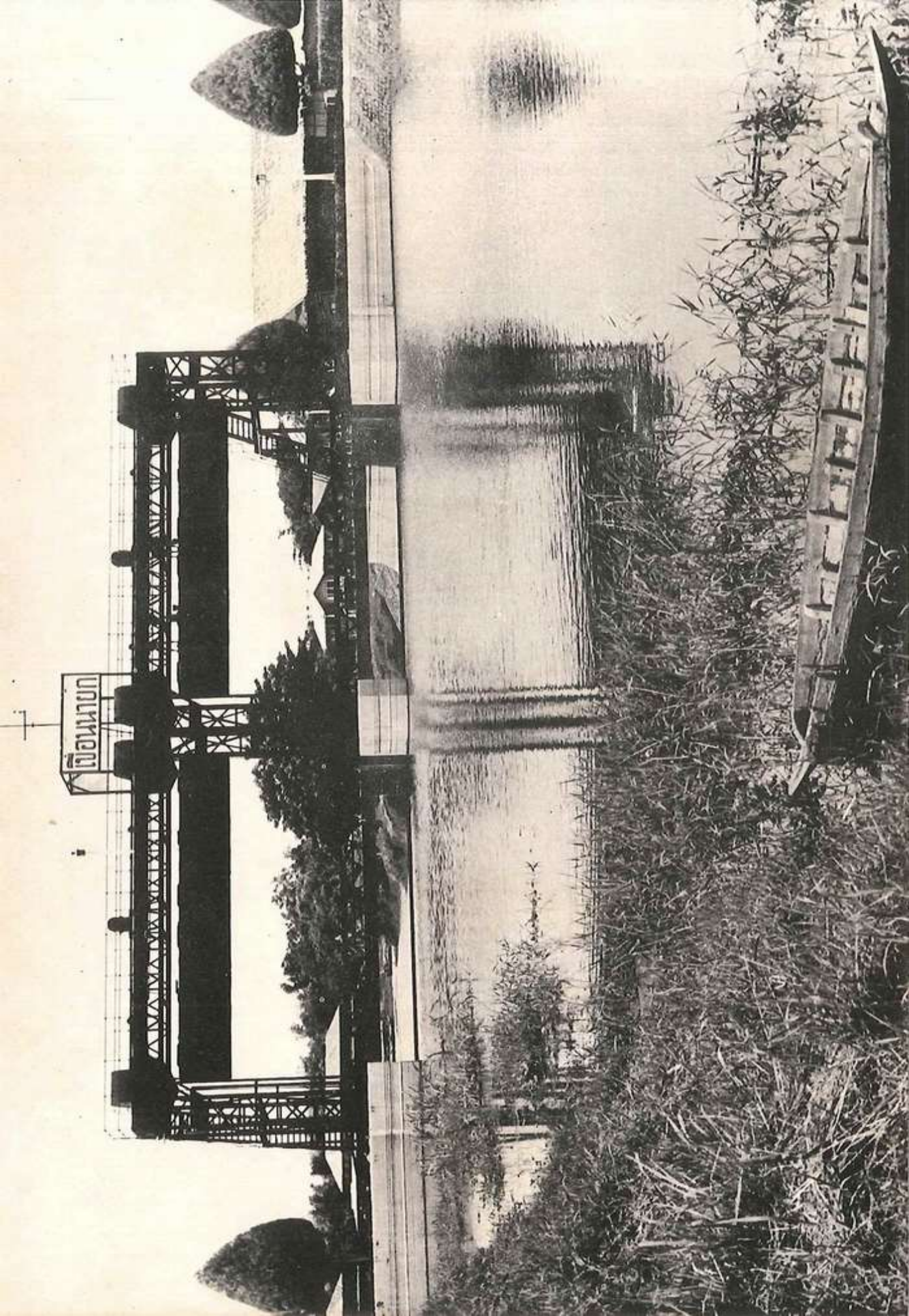
Nayok Dam

with 2 spans of 12.50 m. in width each on the
Nakhon Nayok River at Ban Tha Hup, Amphoe Muang,
Changwat Nakhon Nayok for irrigation of an area of
574,000 Rai.

Completed in 1936.

This is the achievement of the late M. L. Xujati
Kambhu, then Nakhon Nayok Project Engineer.

This is the second Dam constructed.

ประตูละบายน้ำต่าง
ปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการนครนายก
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๒ ช่อง
ควบคุมปริมาณน้ำที่ส่งไปใช้สำหรับพื้นที่ ๓๘๘,๒๐๐ ไร่

Tha Chang Regulator

being the right bank canal head regulator on the Nakhon Nayok Project with 2 spans of 6 m. in width each.

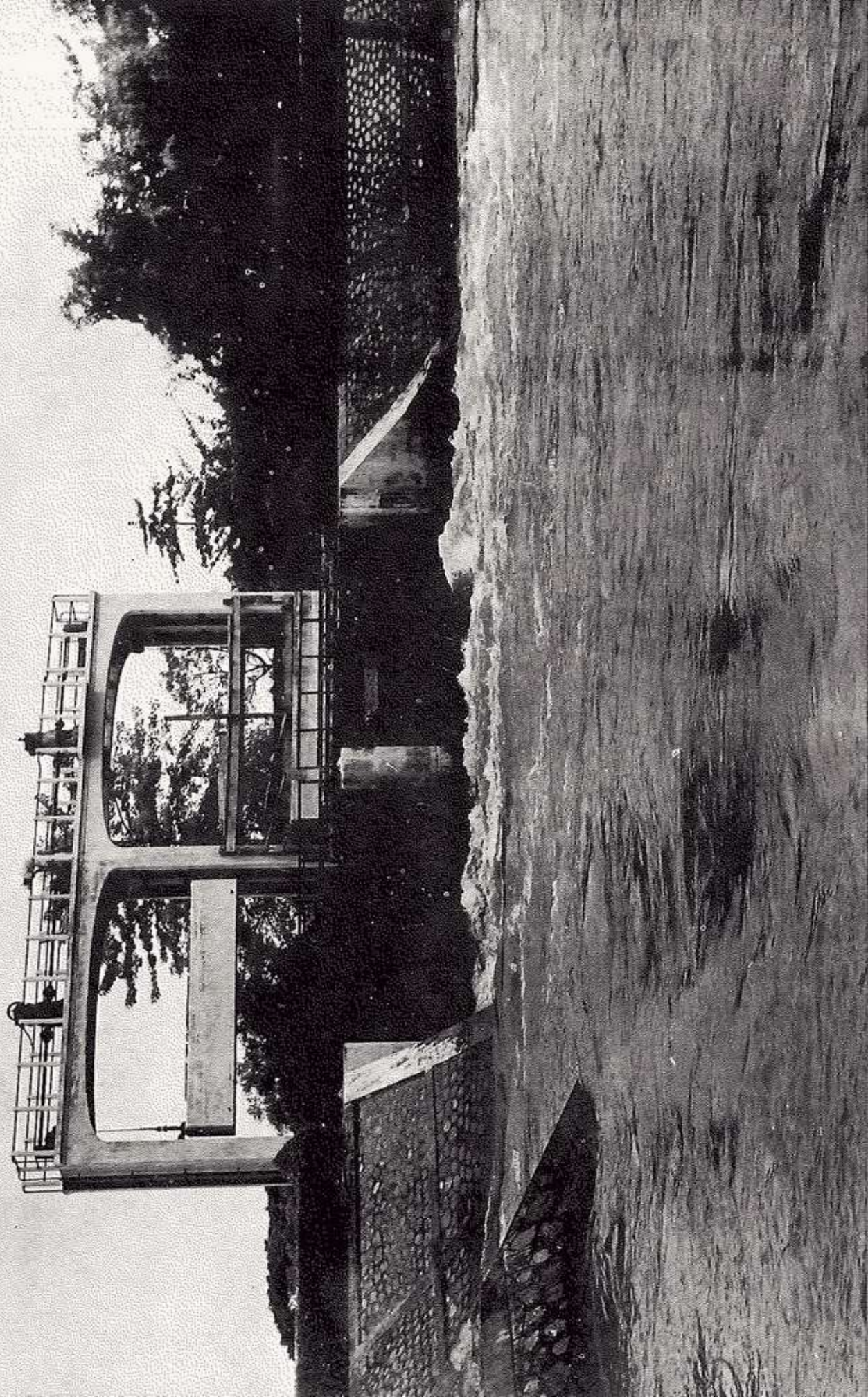
The purpose is to control water to be supplied to an area of 389,200 Rai.

ประตูระบายท่าช้าง
ปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการนครนายก
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๒ ช่อง
ควบคุมปริมาณน้ำส่งไปใช้สำหรับพื้นที่ ๓๘๘,๒๐๐ ไร่

Tha Chang Regulator

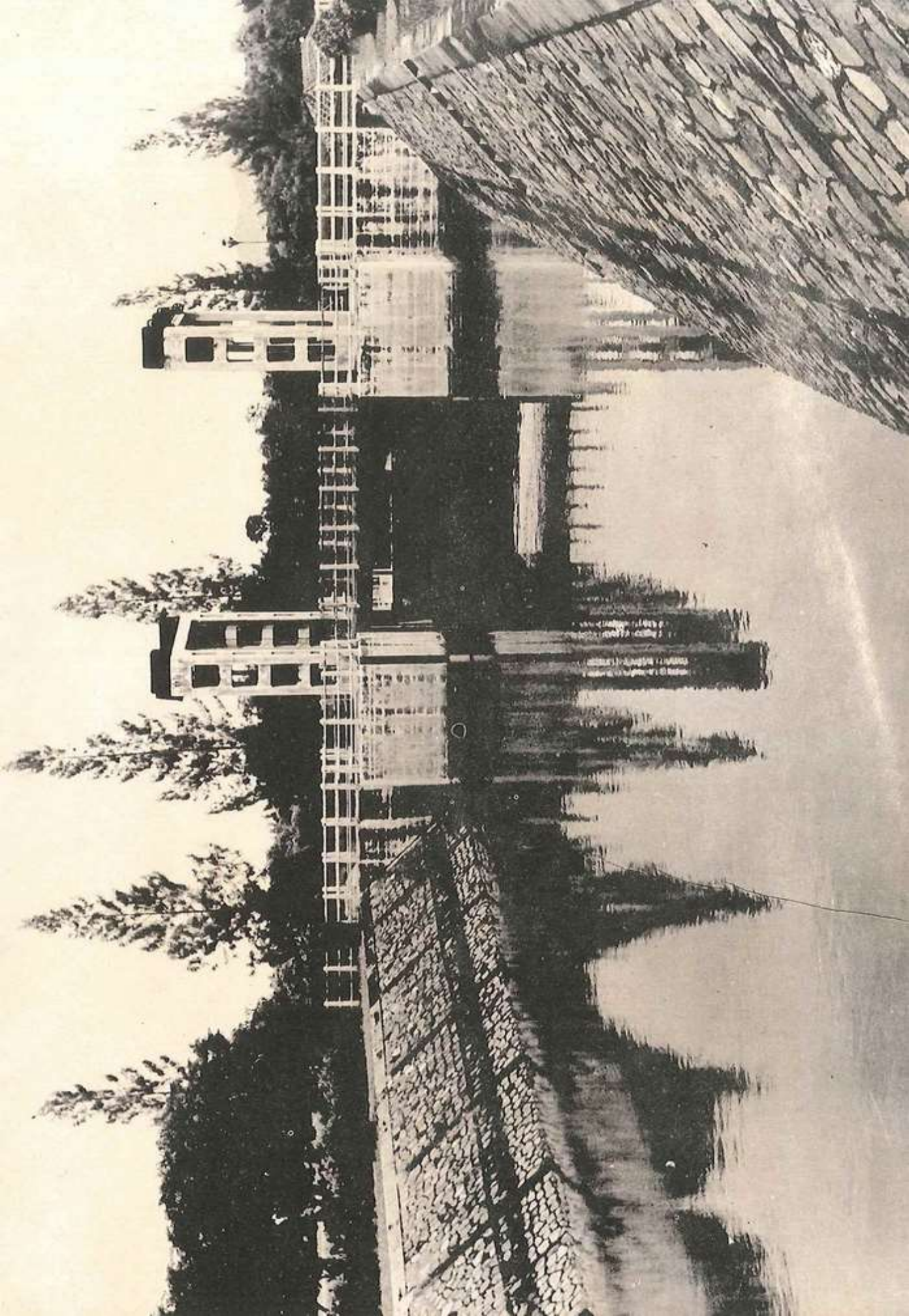
being the right bank canal head regulator on the Nakhon Nayok Project with 2 spans of 6 m. in width each.

The purpose is to control water to be supplied to an area of 389,200 Rai.

ประตูเรือสัญรพาท่าง

The Chang Navigation Lock

ประตูระบายกลางคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการนครนายก

ที่ กม. ๑๖.๓๐๐

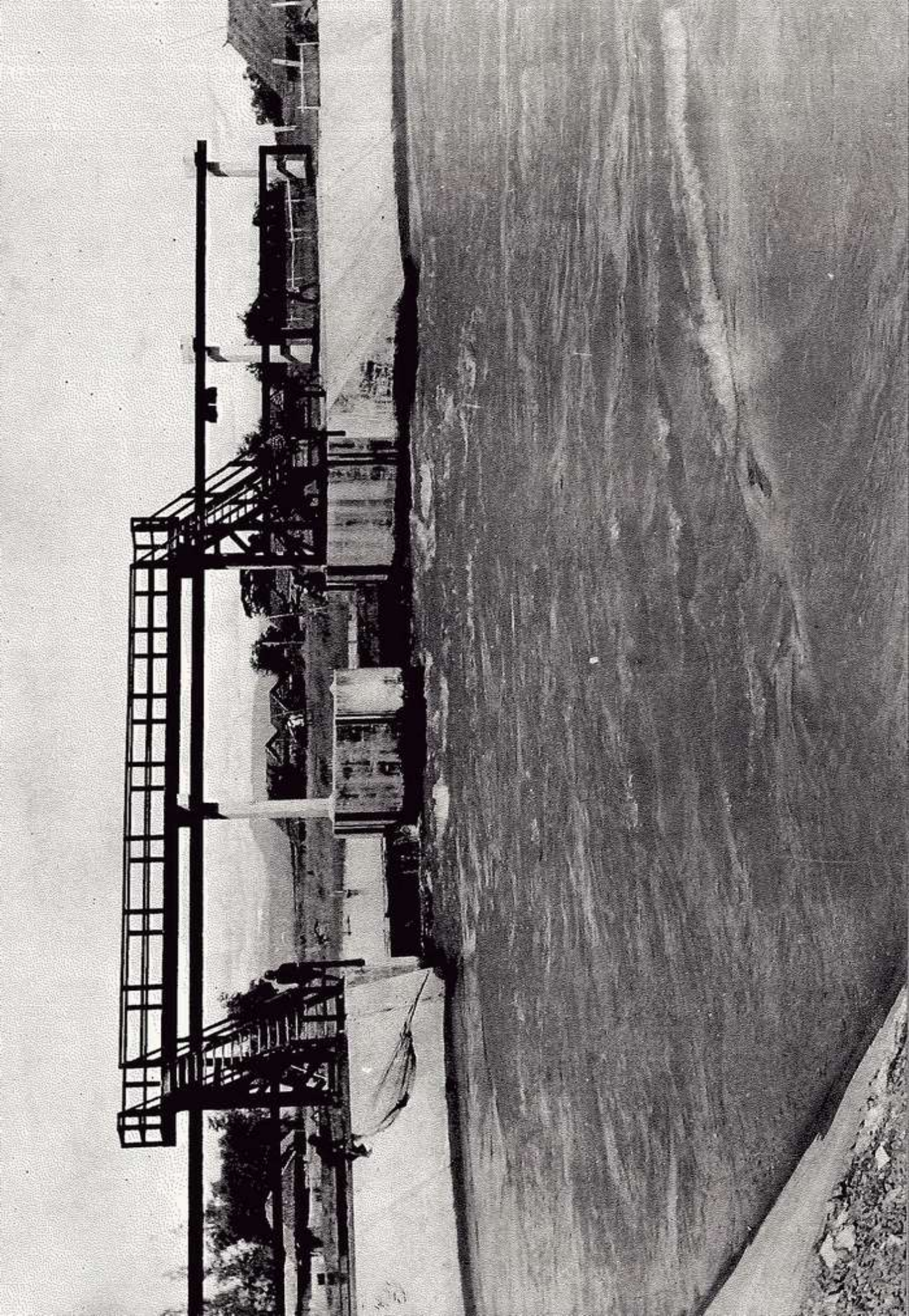
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๒ ช่อง

Check Regulator

on right bank canal, Nakhon Nayok Project

at Km. 16.300

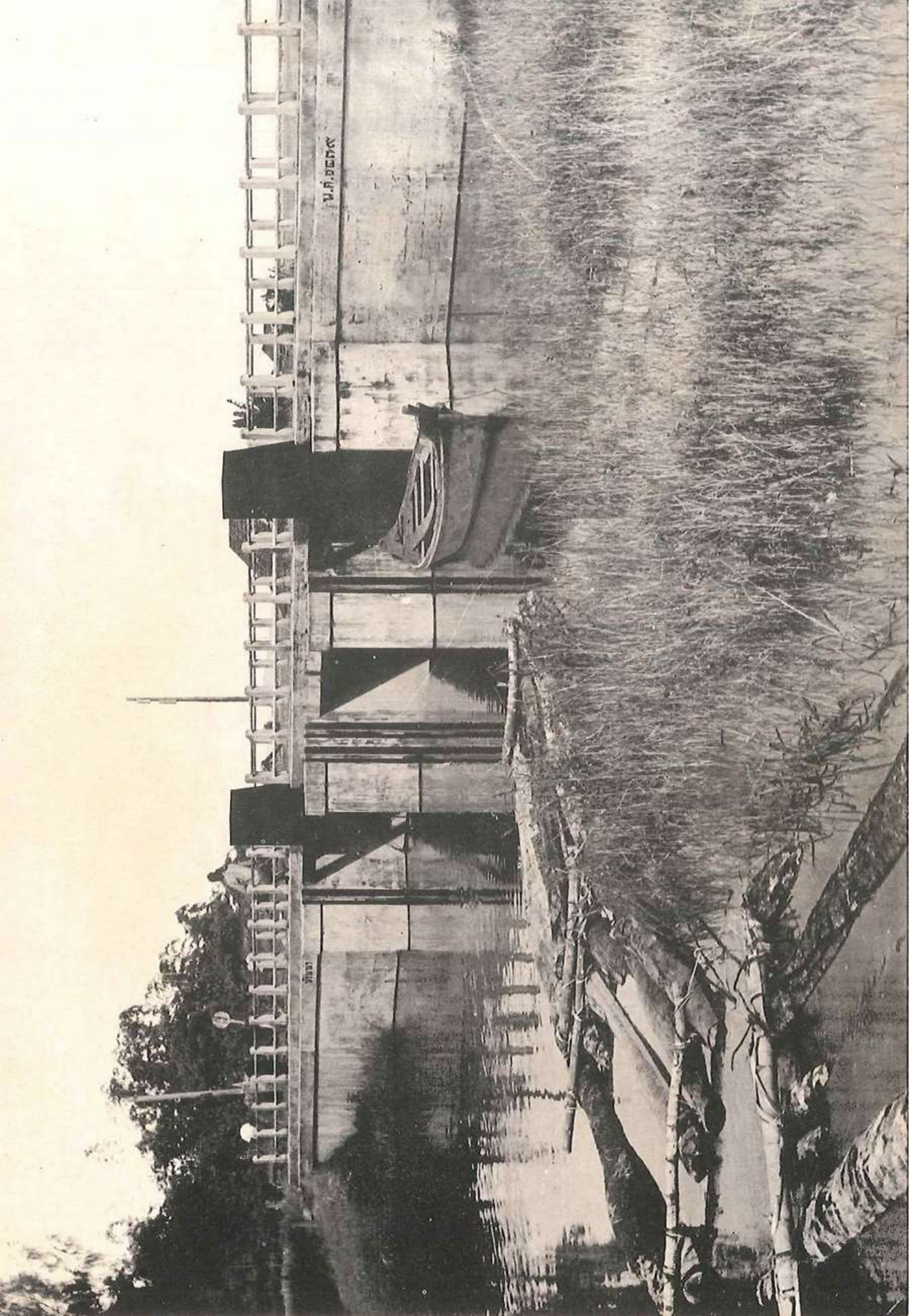
with 2 spans of 6 m. in width each.

ประตูระบายบานนา
ช่องระบายน้ำกว้าง ๓ เมตร ๓ ช่อง
ที่คลองบ้านนาตัดผ่านคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการนครนายก
พ.ศ. ๒๕๒๐

Ban Na Regulator

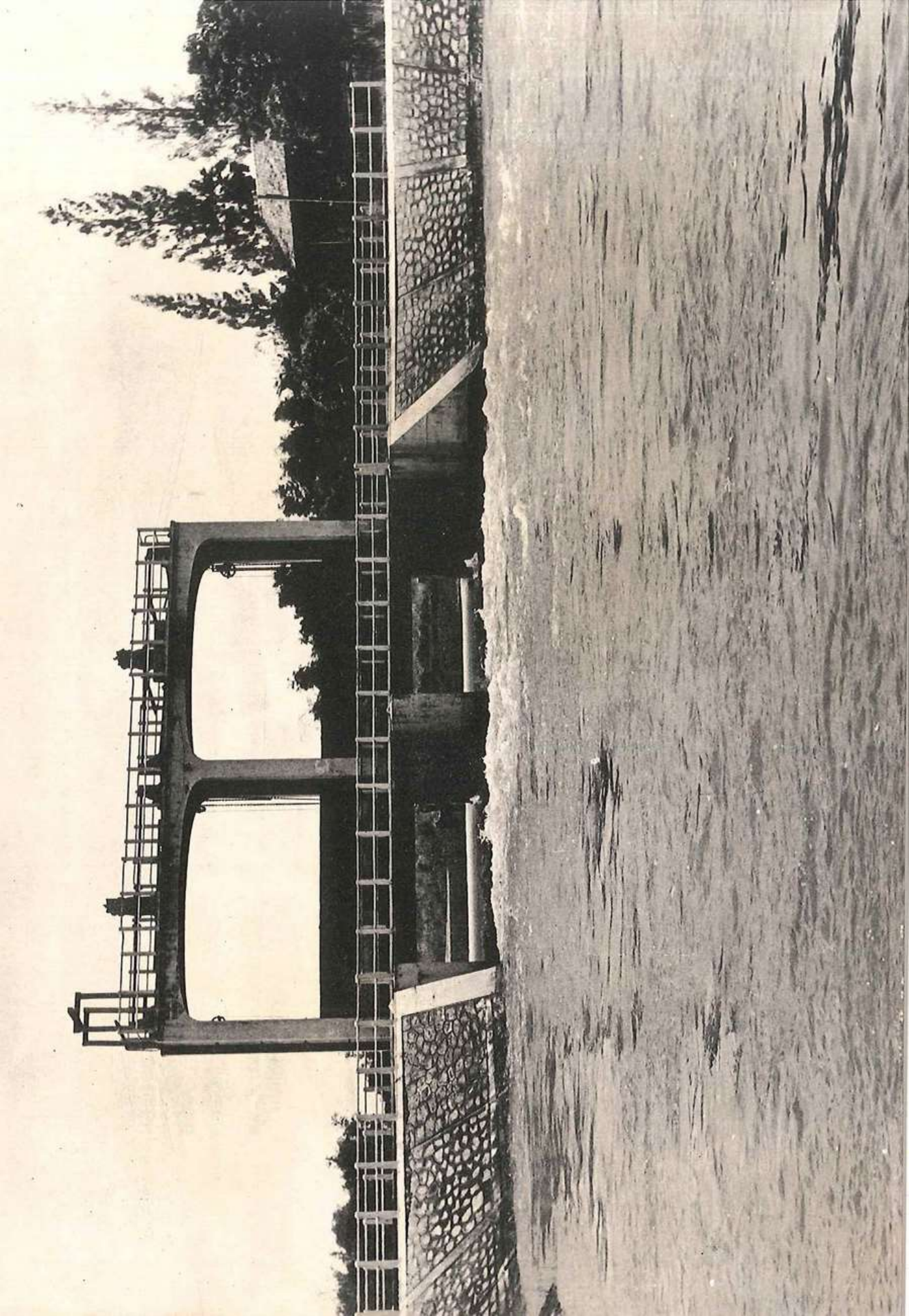
with 3 spans of 3 m. in width each on Klong Ban Nawhich
runs across the Right Bank Canal at Km. 15.970

ประตูระบายปากคลองเหมือง
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๒ ช่อง
เพื่อระบายน้ำแม่น้ำนครนายกเวลาหลากมา ทั้งลงแม่น้ำปราจีน
และส่งไปใช้สำหรับพื้นที่ ๔๓,๘๐๐ ไร่

Klong Muang Head Regulator

with 2 spans of 6 m. in width each for drainage of water from the Nakhon Nayok River to the Prachin River during the high water season for irrigation of an area of 43,800 Rai.

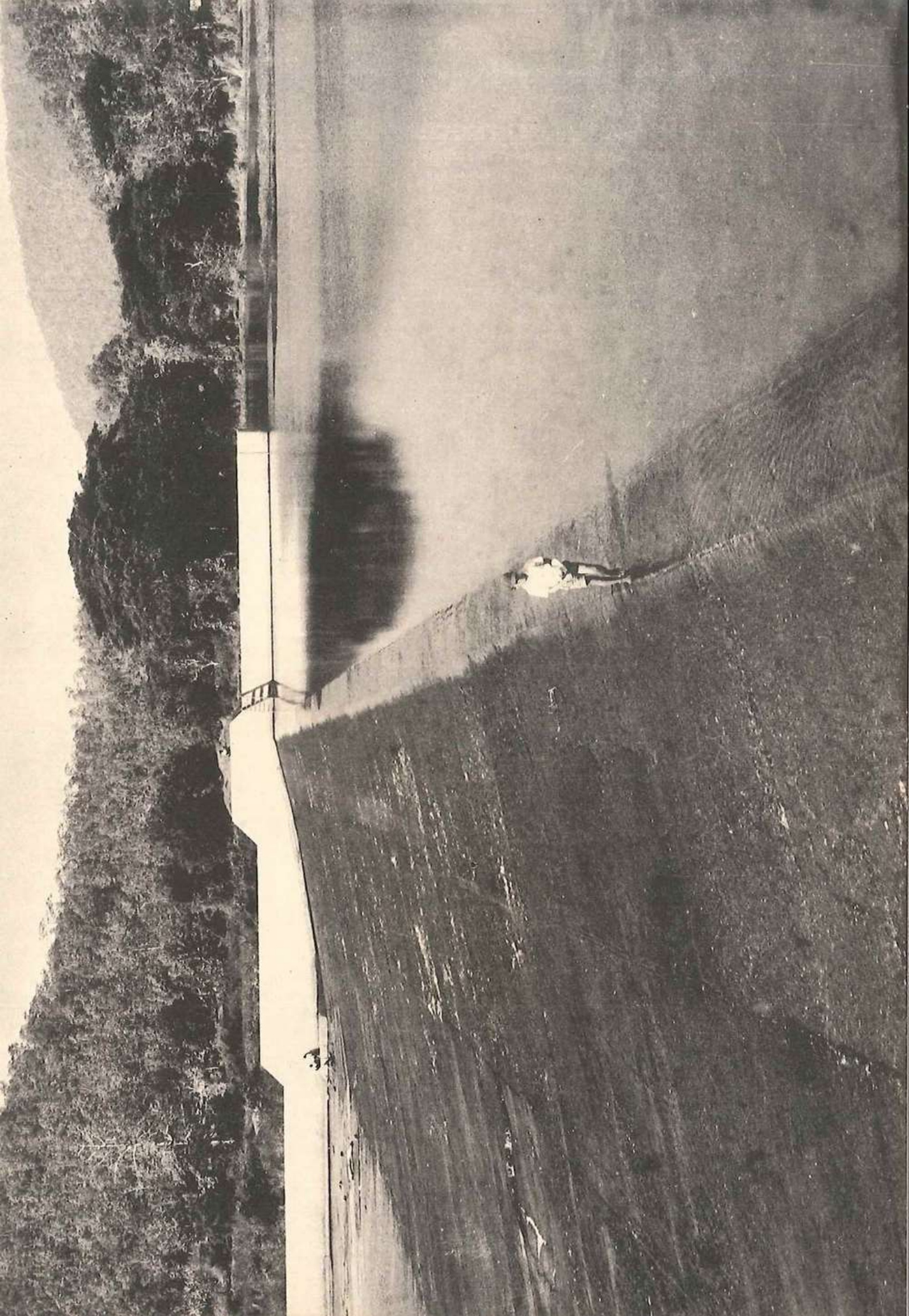
ฝายแมกวาง

สูง ๓-๕๐ เมตร สันฝายยาว ๑๒๐ เมตร
กั้นน้ำแมกวาง ที่ตำบลช้างโกะ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ทดน้ำส่งในพื้นที่ในเขตโครงการแมกวาง ๖๐,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑

Mae Kuang Weir

3.50 m. high with a crest length of 120 m. on the
Mae Kuang River at Tambon Chang Kok, Amphoe Doi Saket,
Changwat Chiangmai, for irrigation of an area of 60,000 Rai.

Completed in 1964.

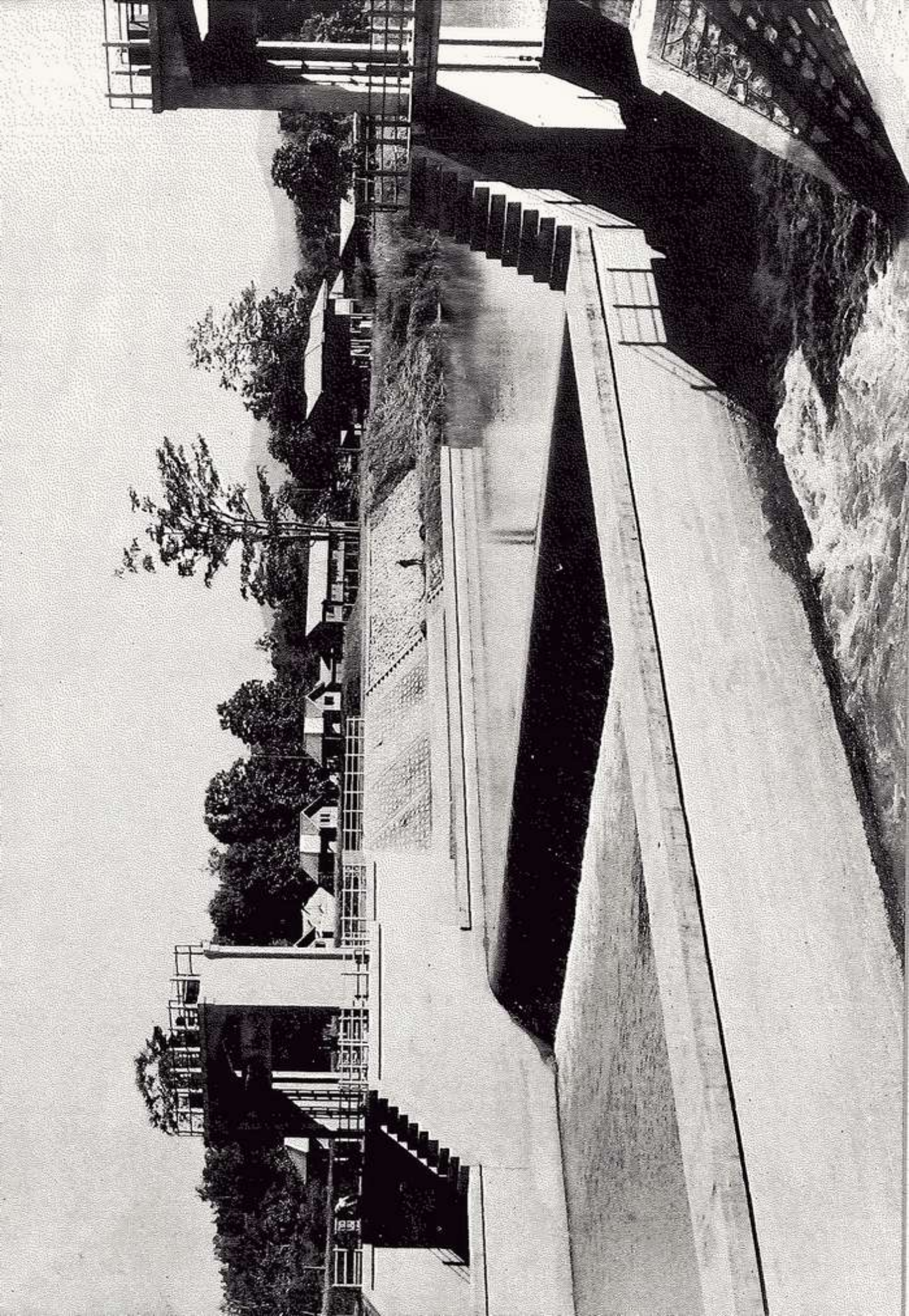
ฝายแมลาว

สูง ๒.๕๐ เมตร สันฝายยาว ๓๐.๕๐ เมตร
กั้นน้ำแมลาวที่ตำบลแมคาวโตน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
หน้าส่งไพนพื้นที่ในเขตโครงการแมลาว ๑๖๖,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑

Mae Lao Weir

2.50 m. high with a crest length of 30.50 m.
on the Mae Lao at Tambon Mae Dao Toan, Amphoe Pan,
Changwat Chiangrai, for irrigation of an area of 166,000
Rai.

Completed in 1964.

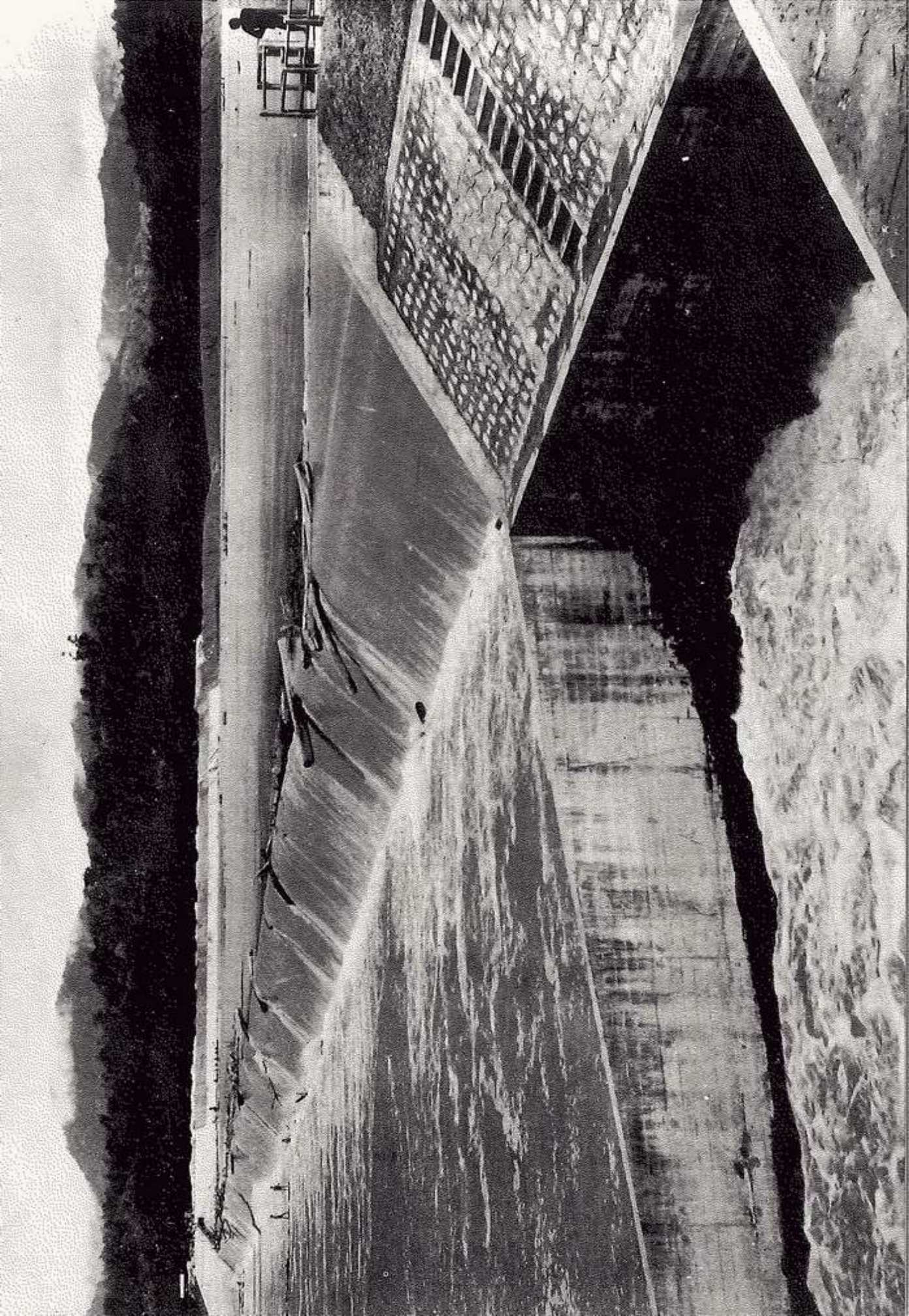
ฝายแมยม

สูง ๗.๕๐ เมตร สันฝายยาว ๓.๕๐ เมตร
เป็นฝายที่ใหญ่ที่สุดที่ได้สร้างมาแล้วในประเทศไทย
กั้นน้ำแมยมที่ตำบลนาหนอง อำเภอส่อง จังหวัดแพร่
ทดน้ำส่งให้แกพื้นที่ในเขตโครงการแมยมตอนบน ๒๒๔,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔

Mae Yom Weir

This is the largest weir ever built in Thailand. It is 7.50 m. high with a crest length of 350 m. The weir has been built on the Mae Yom at Ban Nui, Amphoe Song, Changwat Phare, for irrigation of an area of 224,000 Rai on the Mae Yom Project.

Completed in 1961

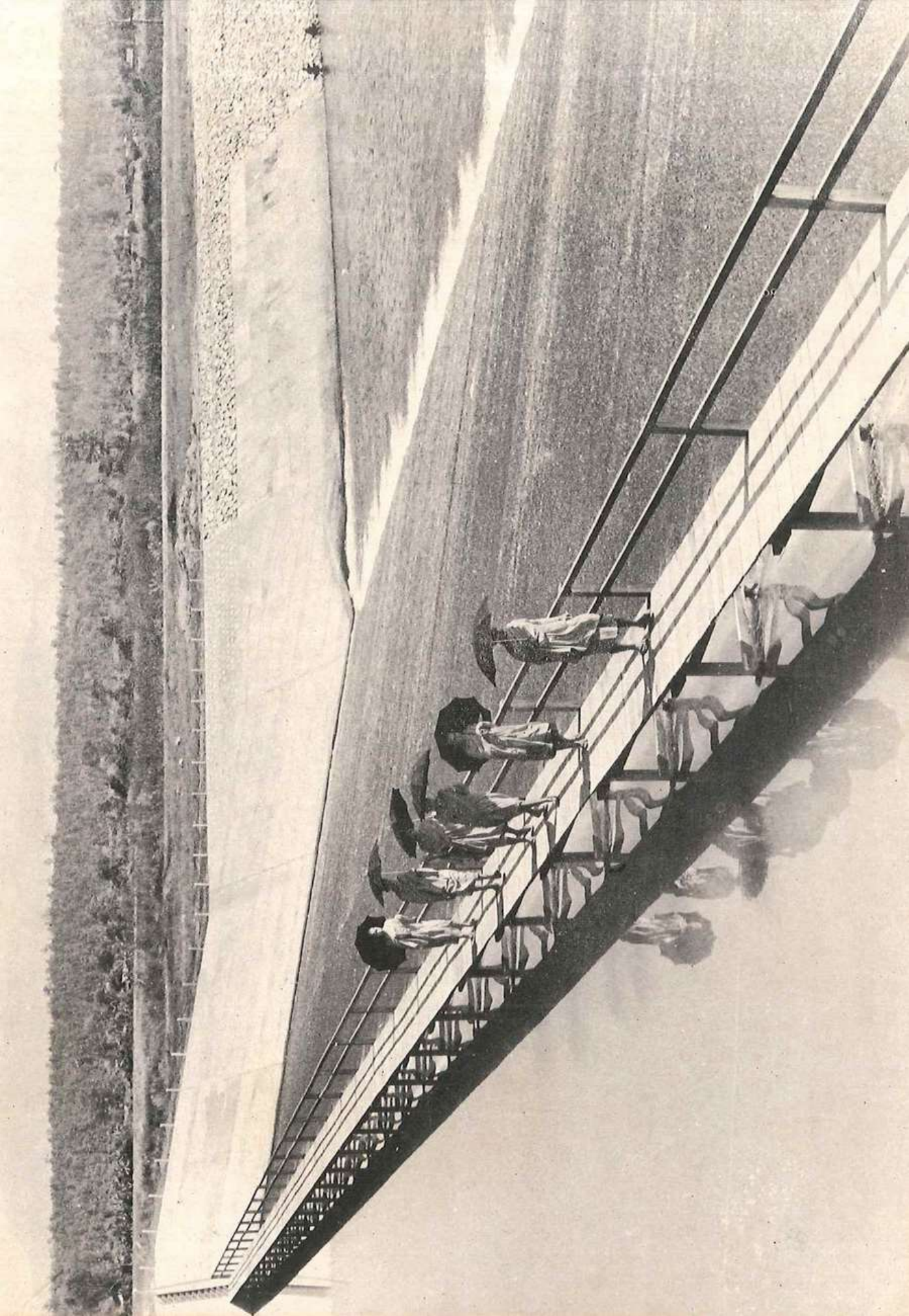
ฝายแมตแตง

สูง ๔.๘๐ เมตร สันฝายยาว ๑๒๖.๕๐ เมตร
กั้นน้ำแมตแตง ที่ตำบลหนองป่าอ้อย อำเภอแมตแตง จังหวัดเชียงใหม่
ทดน้ำส่งให้พื้นที่ในเขตโครงการแมตแตง ๑๕๐,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

Mae Tang Weir

4.80 m. high with a crest length of 126.50 m. The weir has been built on the Mae Tang at Nong Pa Oi, Amphoe Mae Tang, Changwat Chiangmai, for irrigation of an area of 150,000 Rai.

Completed in 1966.

พื้นที่เขื่อนภูมิพล ก่อนการก่อสร้าง

Bhumiphol Dam Site

before construction

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวางศิลาฤกษ์

เขื่อนภูมิพล

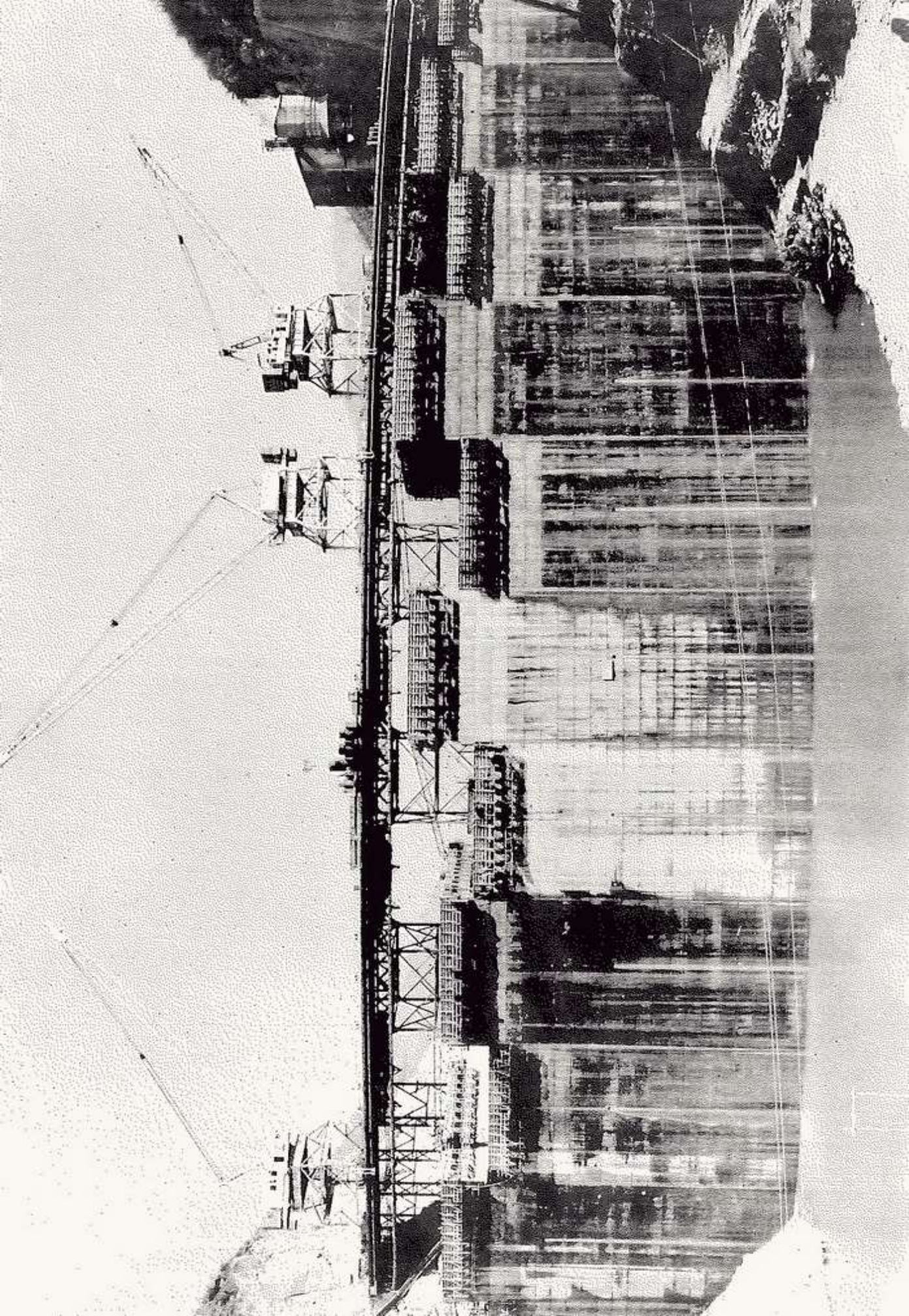
เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๔

His Majesty the King graciously
performing the Ceremony of Laying a
Foundation Stone of the Bhumiphol Dam
on the 24 June 2504 (1951).

งานก่อสร้างเขื่อนภูมิพล
เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๕

Work on the construction of
Bhumiphol Dam
on June 29, 1962

เขื่อนภูมิพล

กั้นแม่น้ำปิงที่เขากว อำเภอส้มเต๋ง จังหวัดตาก สูง ๑๕๔ เมตร สันเขื่อนยาว ๕๘๖ เมตร เกินน้ำได้ ๑๒,๒๐๐ ล้าน ม.^๓ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๕๖๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ หรือปีละ ๒,๐๐๐ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง

ทำการชลประทานสำหรับน้ำในฤดูฝนได้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ทำการชลประทานสำหรับน้ำในฤดูแล้งได้ ๒,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ บรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำปิงตอนใต้เขื่อนลงมา และในทุ่งเจ้าพระยา ป้องกันน้ำเค็มสำหรับจังหวัดพระนคร ธนบุรี นนทบุรี และนครปฐม อนึ่ง เมื่อได้ชุดลอกแ่งลำน้ำปิงบางตอนแล้ว ก็จะใช้เป็นทางคมนาคมจากเขื่อนเจ้าพระยา ขึ้นไปถึงอำเภอซอต จังหวัดเชียงใหม่ ได้ตลอดปี

นอกจากนี้ ยังใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและสถานที่พักผ่อนตอนใจได้อีกด้วย งานก่อสร้างตัวเขื่อน และติดตั้งเครื่องผลิตไฟฟ้าในระยะแรก ๑๕๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ ตลอดจนสายส่งไฟฟ้าแรงสูงแล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนภูมิพล เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ปัจจุบันการไฟฟ้ายังรับงานไปดำเนินการ ได้ติดตั้งเสร็จเพิ่มขึ้นเป็น ๓๕๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ และกำลังติดตั้งอีก ๑๐,๐๐๐ กิโลวัตต์

Bhumiphol Dam

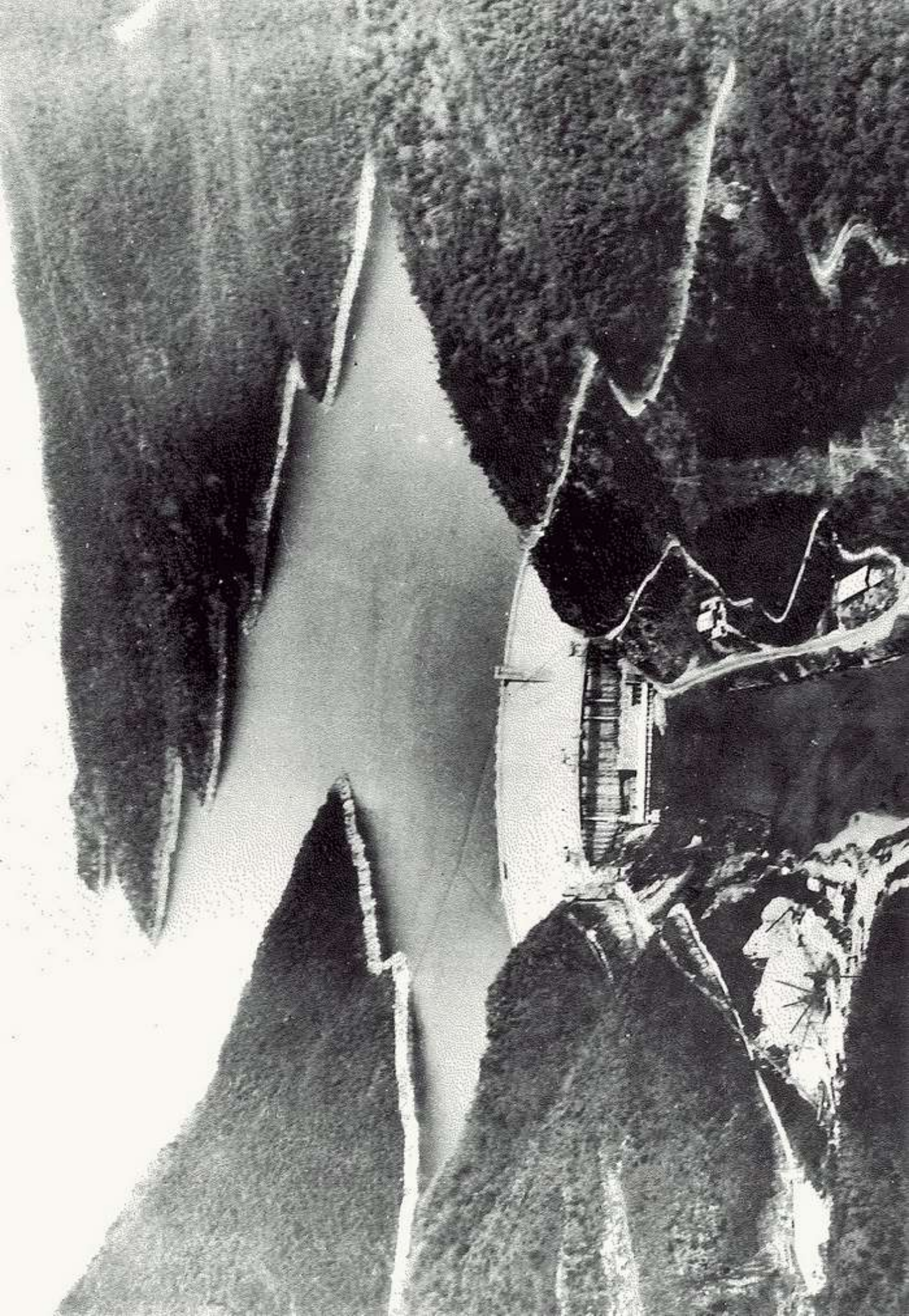
on the Mae Ping at Khao Kaew, Amphoe Sam Ngao, Changwat Tak.

The Dam is 154 m. high with a crest length of 486 m. and a storage capacity of 12,200 million m.³ for generating 560,000 KW or 2,000 million km. of electricity per year.

The Dam can irrigate 1,500,000 Rai in the wet season and 2,500,000 Rai in the dry season. Apart from flood control in the Mae Ping basin, the dam will be able to counteract salt water intrusion in Bangkok, Thonburi, Nonthaburi and Nakhon Pathom. After removal of some rapids in certain part of the Mae Ping facilities will be afforded to navigation from the Chao Phya Dam up to Amphoe Hord, Changwat Chiangmai all the year round. Besides the Dam will serve as a source of fish breeding and recreation.

Work on the Dam and power plant in the first stage with a capacity of 140,000 KW and the transmission lines has been completed, and the official opening ceremony has been graciously performed by His Majesty the King on 17 May 2507 (1954).

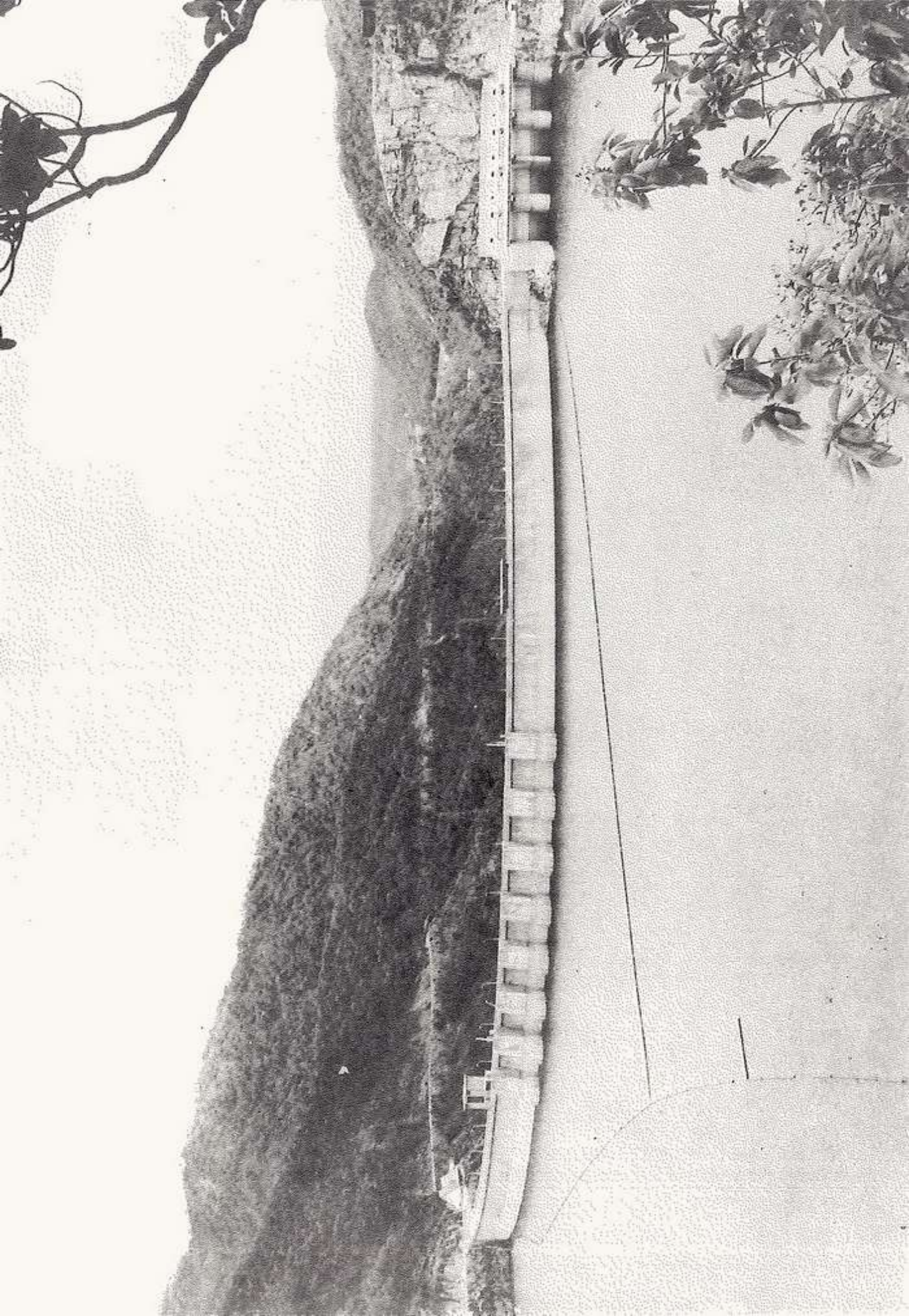
The Electricity Generating Authority of Thailand (Yanhee Electricity Authority) has increased in generation capacity to 350,000 KW and is in course of installing additional generation facilities for another 70,000 KW.

เขื่อนภูมิพล ด้านเหนือ

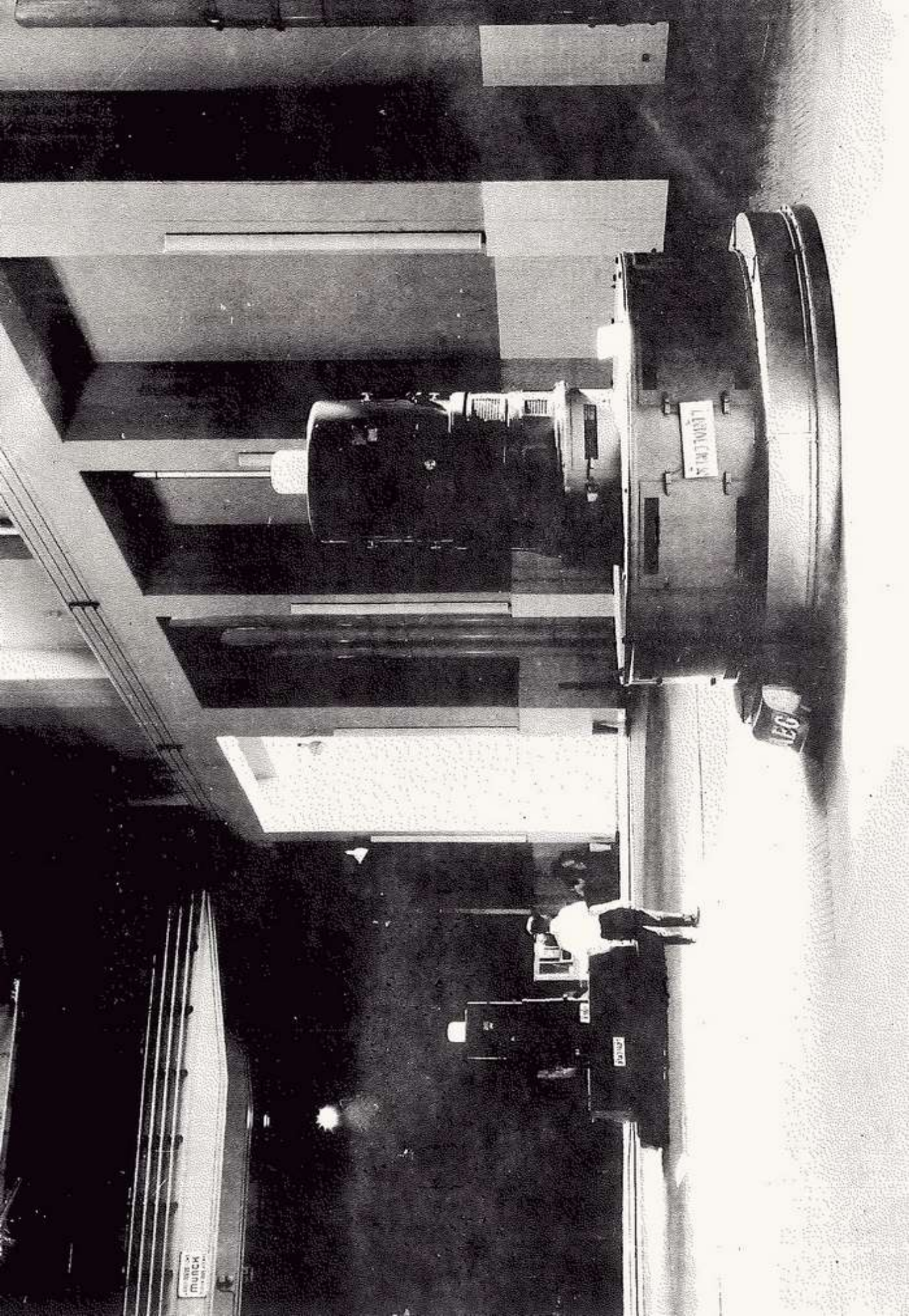
Bhumiphol Dam

Upstream View

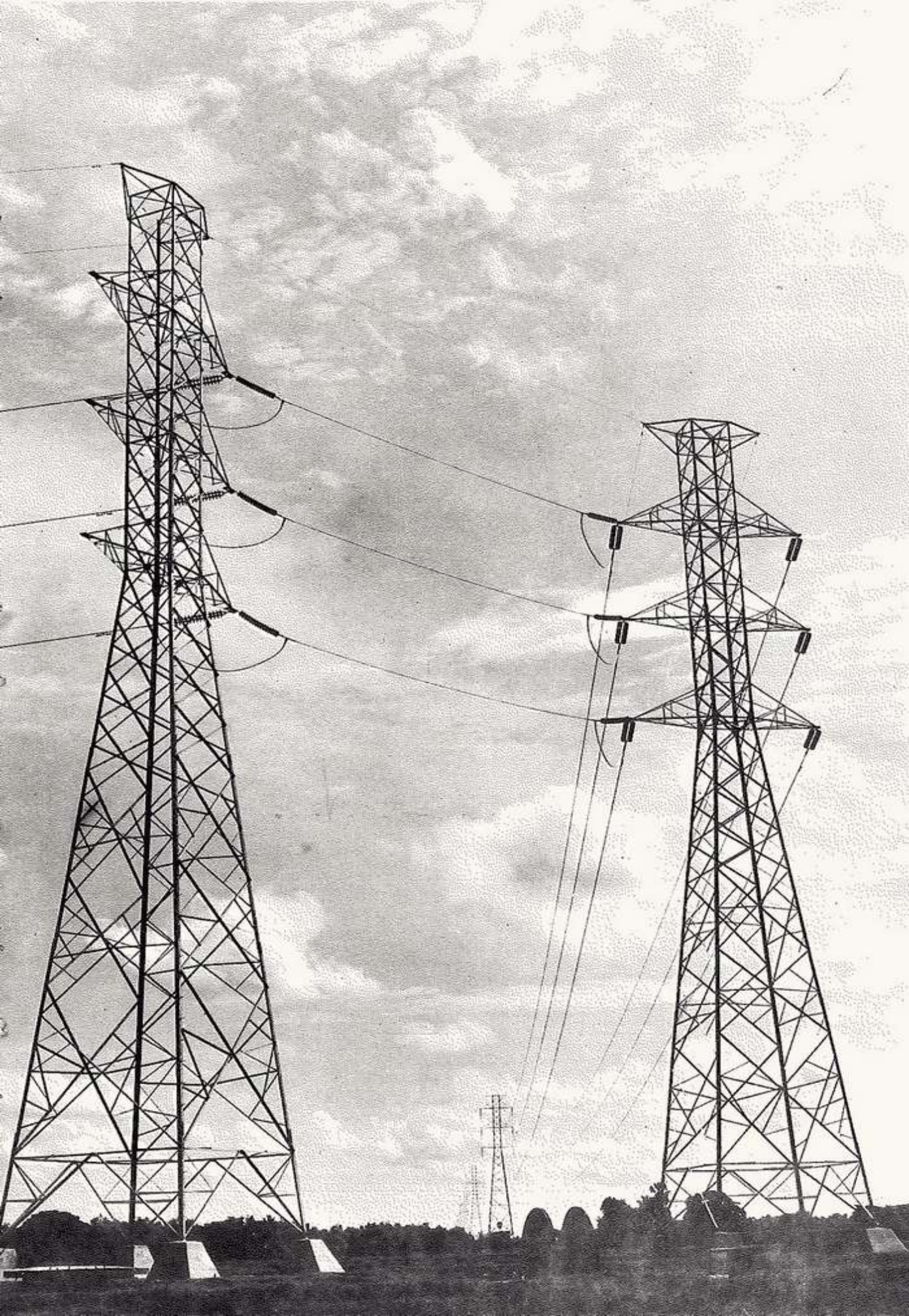
เครื่องผลิตไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล

Electric Power Generation Facilities
at Bhumiphol Dam

สายส่งไฟฟ้าแรงสูง ขนาด ๒๓๐,๐๐๐ โวลต์
จากเขื่อนภูมิพลถึงกรุงเทพฯ ยาวสายละ ๔๔๕ กม. ๒ สาย

Transmission Lines 230,000 Volt from Bhumiphol
Dam-Bangkok, double lines 445 km. in length.

พระราชทาน

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

เนื่องในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิด

เขื่อนภูมิพล

เมื่อวันที่

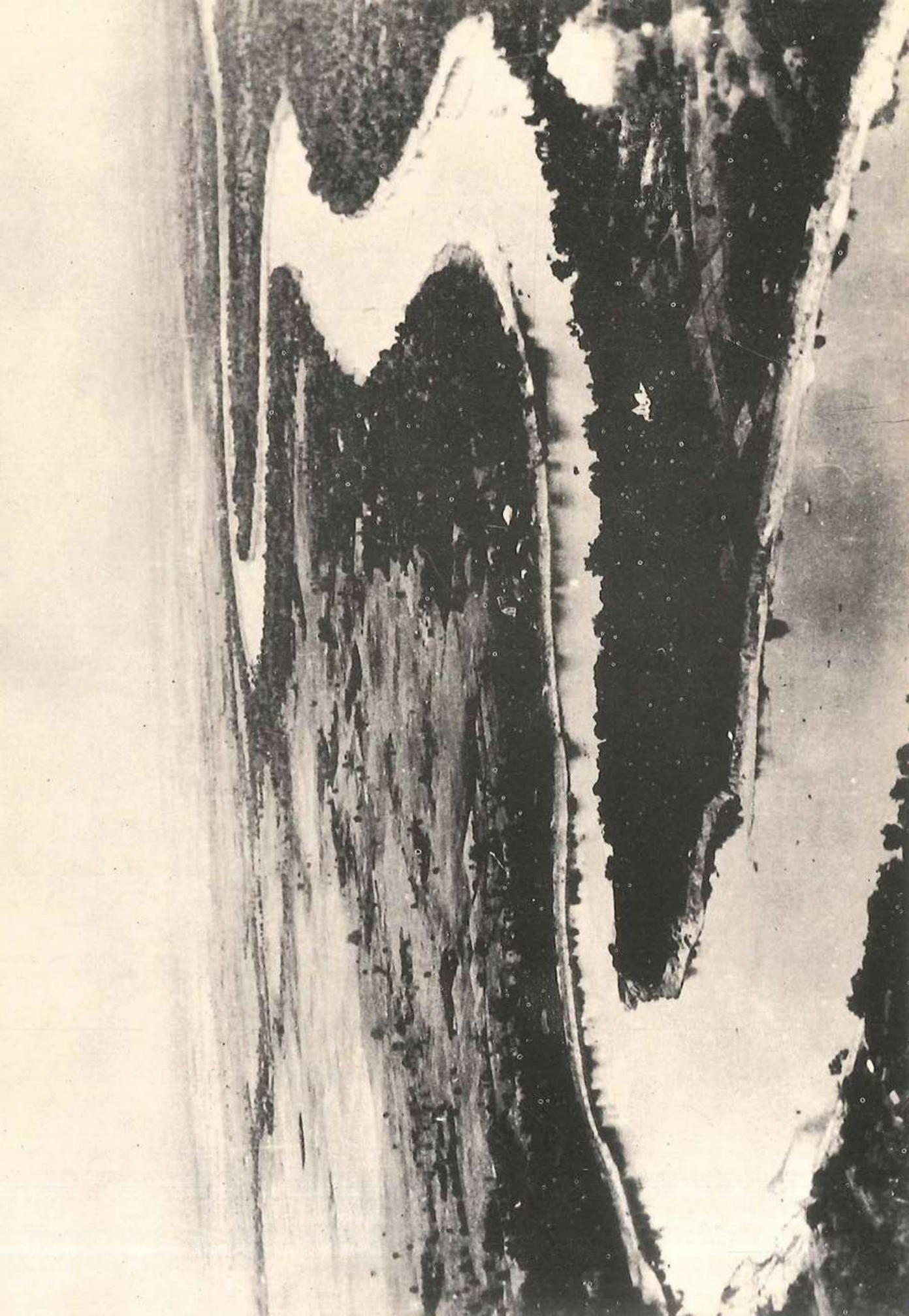
๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๗

His Majesty the King conferring on the late
M. L. Xujati Kambhu the Dusadi Mala Medal in
recognition of his meritorious service on May 17,
1964, being the day on which His Majesty graciously
performed the Opening Ceremony of the Bhumiphol Dam.

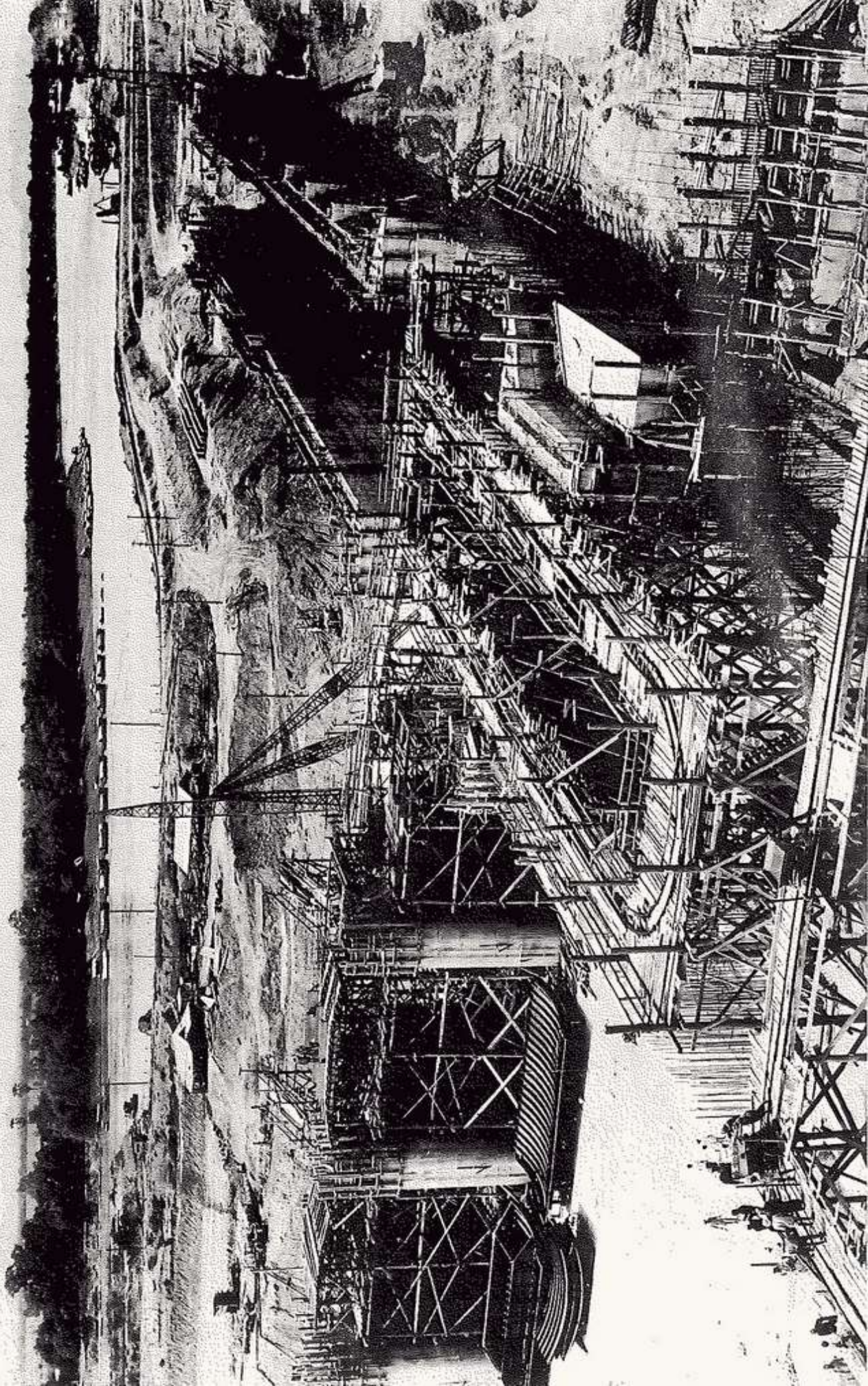
บริเวณหางเขื่อนเจ้าพระยา
ก่อนการก่อสร้าง

Chao Phya Dam Headworks Compound
before construction

งานก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยาและประตูเรือสัญจร
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

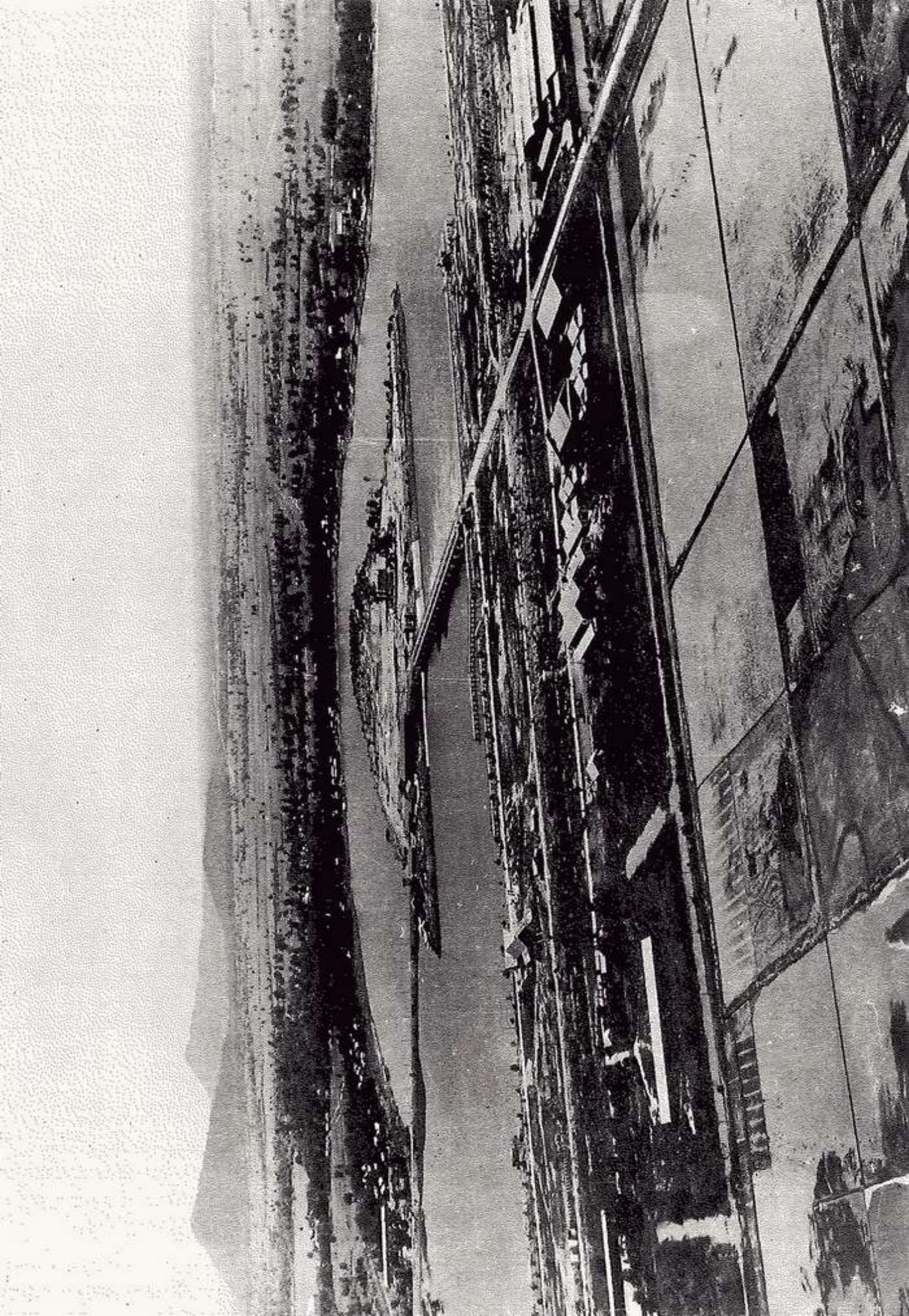
Work on the construction of Chao Phya Dam
and Navigation Lock in 1955

ทำงานเพื่อประชาชน
อันเป็นเสมือนหัวใจของโครงการเจ้าพระยาใหญ่
สร้างขั้วบริเวณกลางกะเบียน ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา
ได้จังหวัดชัยนาทลงมา ๔ กม.
เพื่อคนน้ำส่งเขาคลองส่งน้ำทั้งสองฝั่ง สำหรับพื้นที่ ๕.๑ ล้านไร่

Chao Phya Dam Headworks

forms the nucleus of the Greater Chao Phya Project located at Kung Bong Krabien, Tambon Bong Luang, Amphoe Sanphya, 8 km. below Changwat Chainat for diversion of water into the main canals on both banks covering an area of 570,000 Rai.

เขื่อนเจ้าพระยา
ช่องระบายน้ำกว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ๑๖ ช่อง
ประตูเรือสัญจร
อ่างกว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๑๖๐.๕๐ เมตร
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

Chao Phya Dam

with 16 spans of 12.50 m. in width each

Navigation Lock

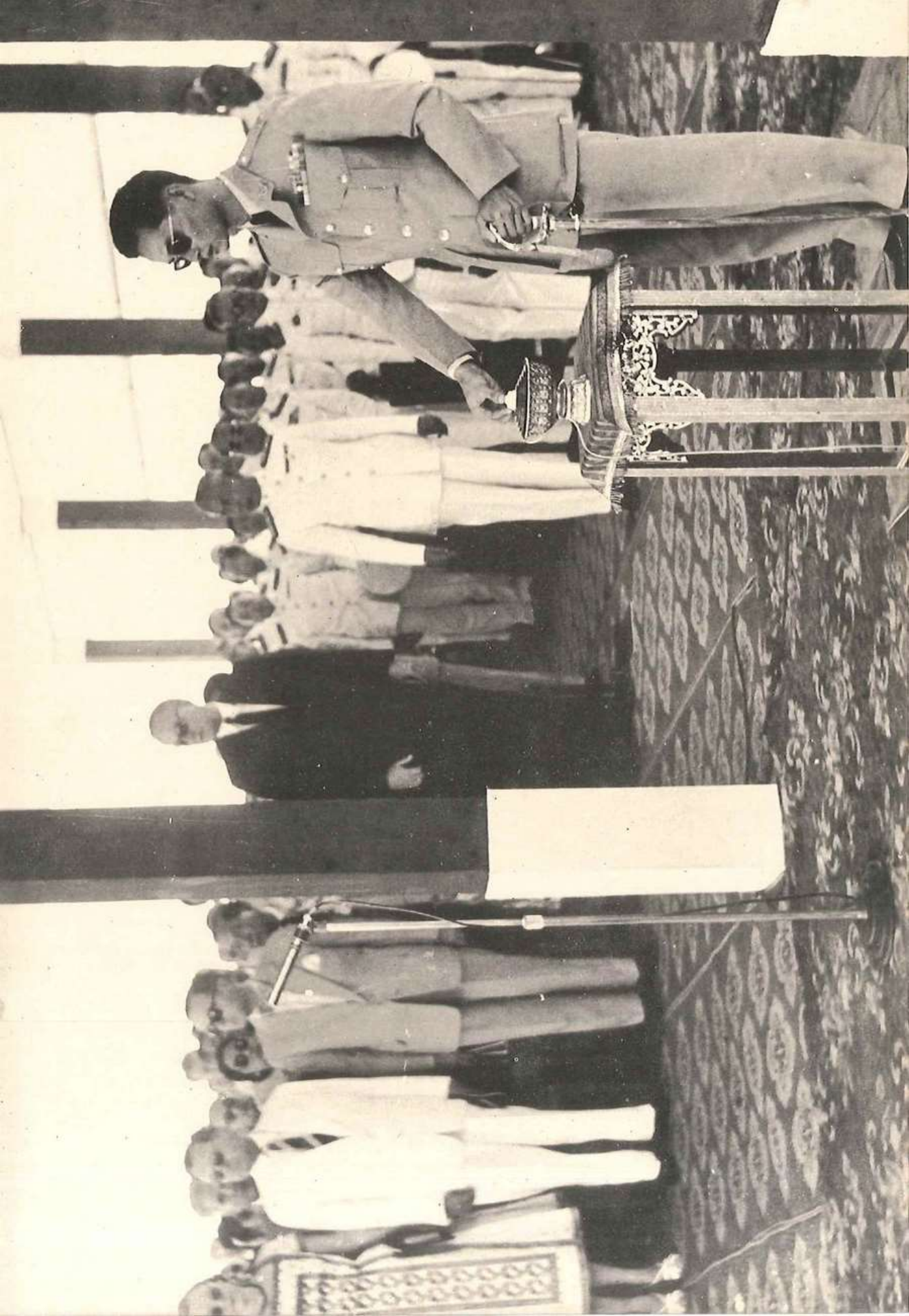
with a basin 16 m. x 170.50 m.

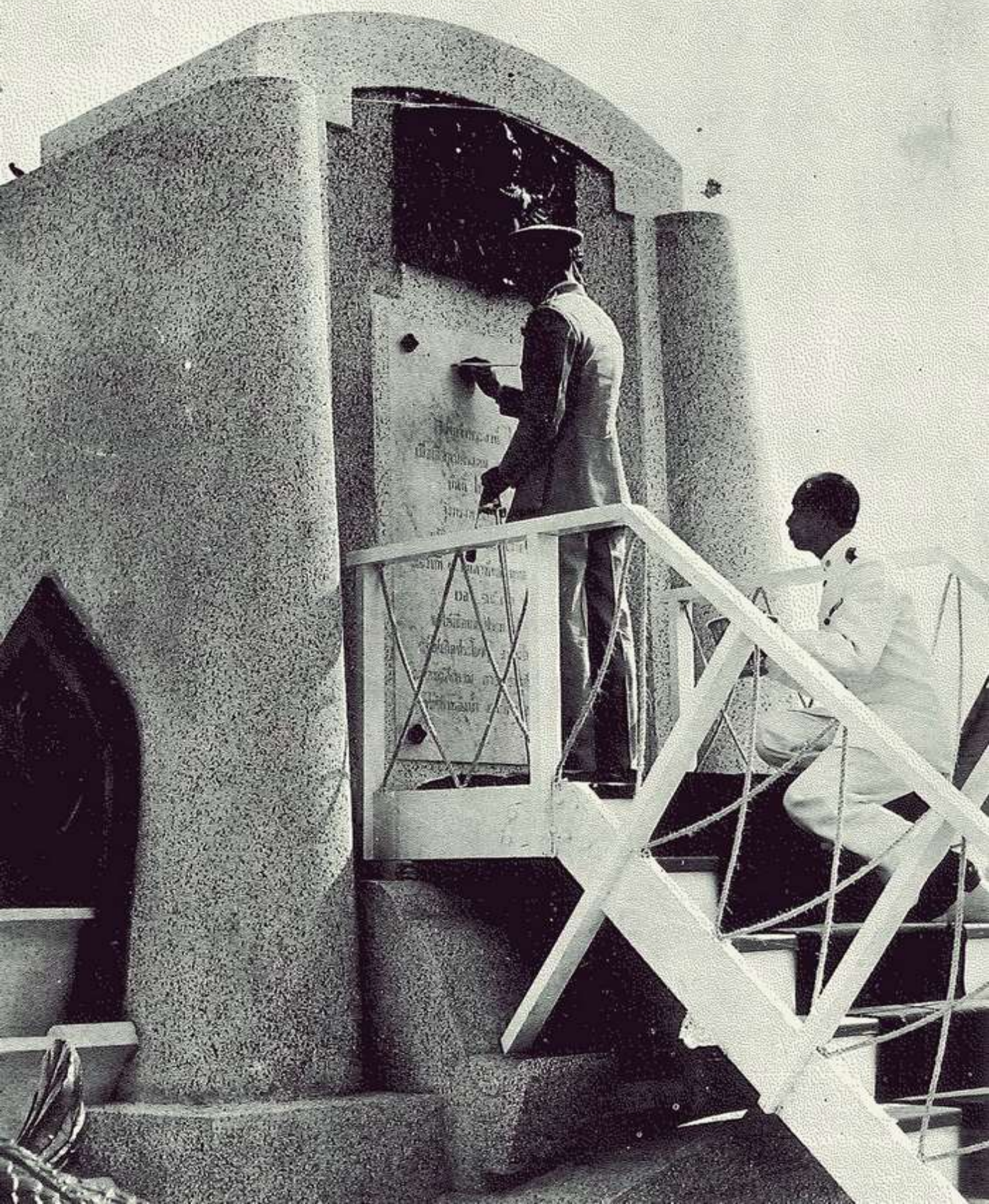
Completed in 1957.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนเจ้าพระยา
เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

His Majesty the King graciously performing
the Opening Ceremony at the Chao Phya-Dam
on February 7, 1957.

ประชุมนายพลเทพ ปากแม่น้ำสุพรรณ
 ที่ตำบลหาดท่าเสา อำเภอดำสิงห์ จังหวัดชัยนาท
 ซึ่งระยะทางน้ำกว้าง ๖.๕๐ เมตร ๔ ช่อง
 สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒
 เพื่อควบคุมปริมาณน้ำที่จะส่งไปใช้สำหรับโครงการแม่น้ำสุพรรณ
 ตอนสามชุก และโพธิ์พระยา ๖๗๕,๐๐๐ ไร่
 ได้สร้างเสริมเพื่อขยายเนื้อที่ดอนมะขามเฒ่า ท่าโบสถ์ และสามชุกขยาย
 เพิ่มขึ้นอีก ๔๐๒,๐๐๐ ไร่ รวมเป็น ๑,๐๗๗,๐๐๐ ไร่
 สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗

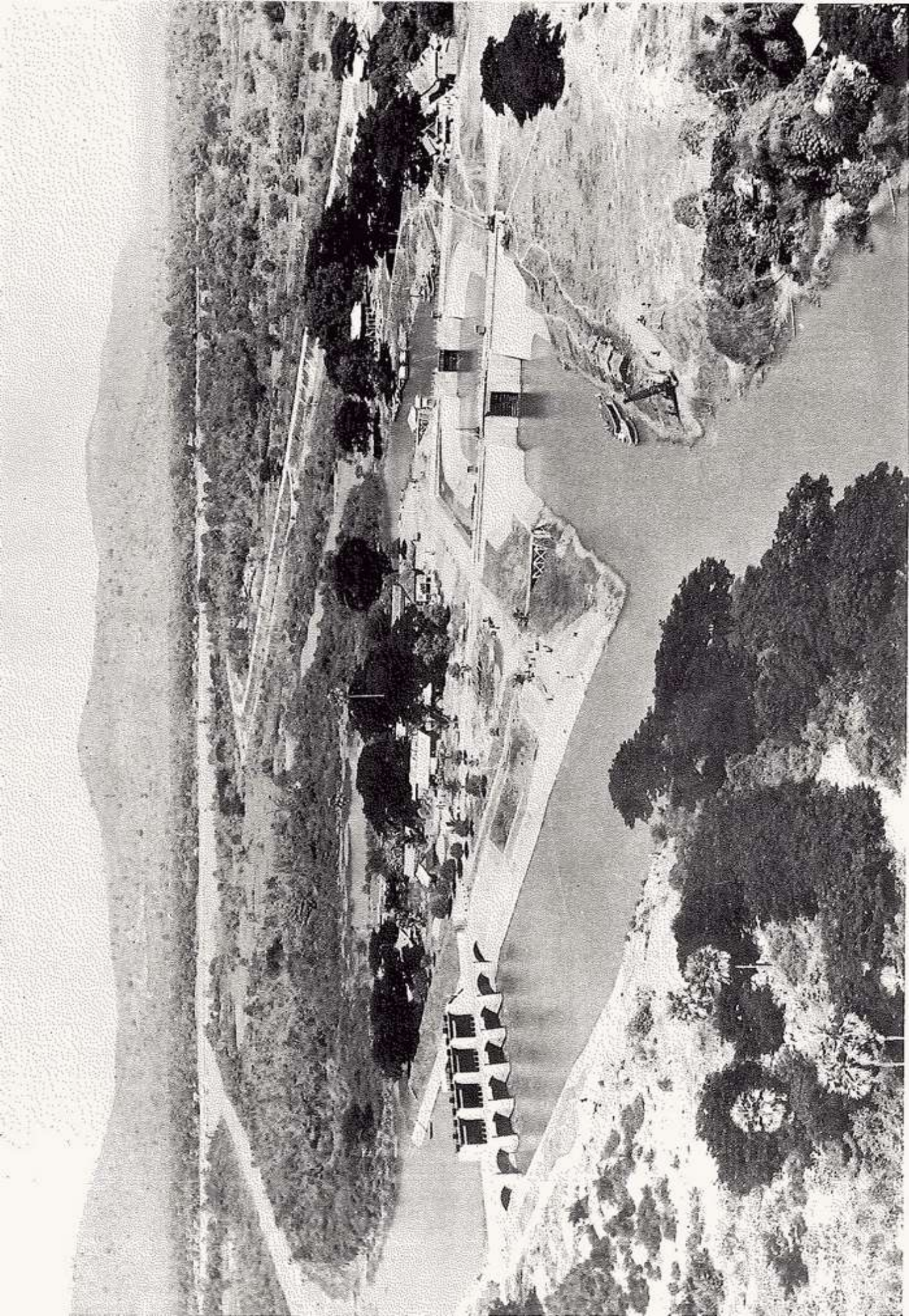
Pholathep Head Regulator

on the Supan River at Tambon Hard Tha Sao, Amphoe Wat Sing,
 Changwat Chainat with 4 spans of 6.50 m. in width each.

Completed in 2477 B.E.

The purpose is to control the supply into the Supan River Project at
 Sam Chook and Pho Phya for 675,000 Rai and bring about an in-
 crease of 402,000 Rai at Makhram Thao, Tha Bote and Sam Chook
 extension. So the total area amounts to 1,077,000 Rai.

Completed in 2507 B.E.

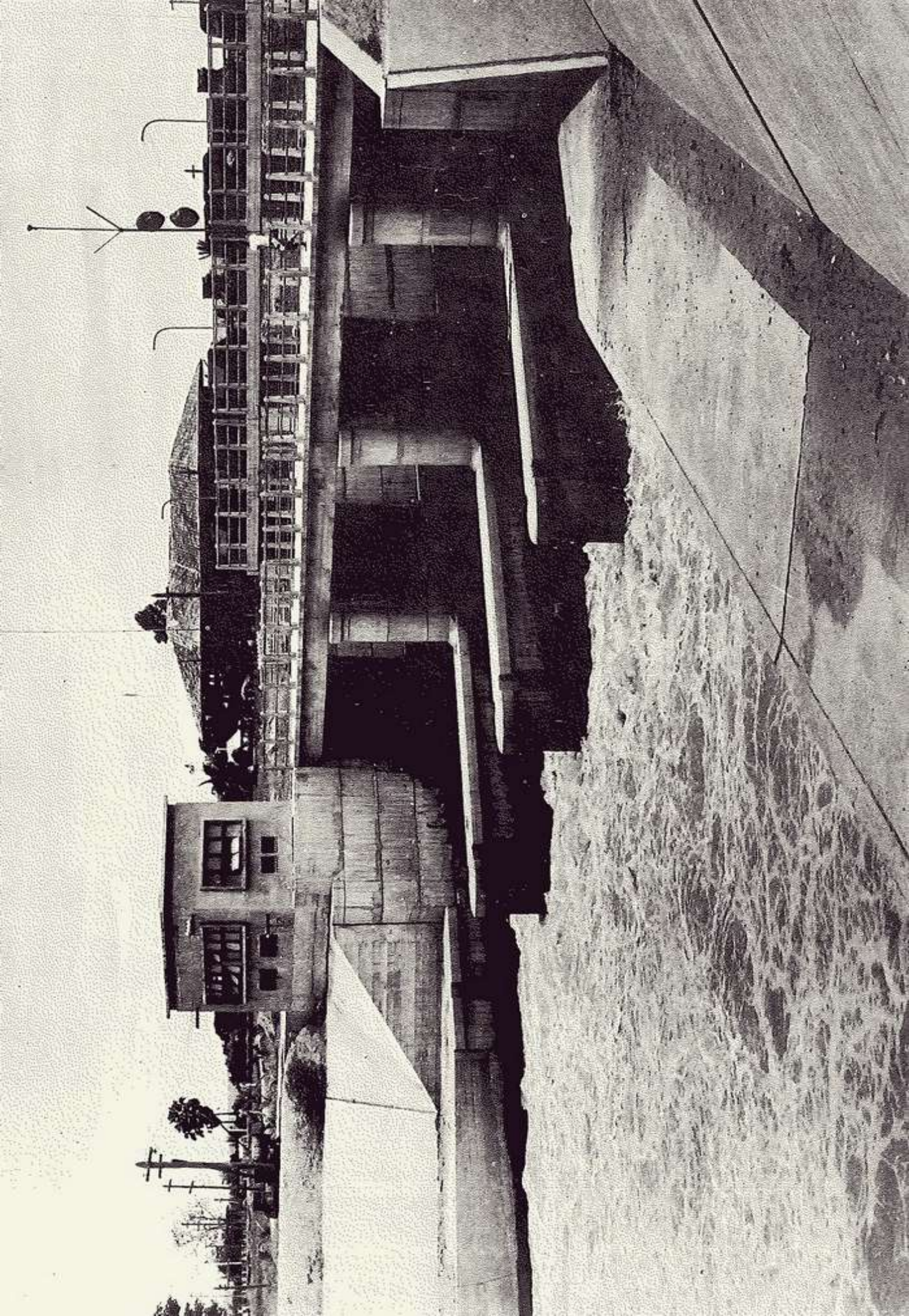

ประตูระบายท่าโบสถ์
ประตูระบายที่ ๒ ของแม่น้ำสุพรรณ ที่ กม. ๒๗.๕๐๐
ตำบลห้วย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดชัยนาท
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๔ ช่อง
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

Tha Bote Regulator

being the second regulator on the Suphan River
at Km. 27.500, Tambon Huey Ngao, Amphoe
Hanka, Changwat Chainat, with 4 spans of 6 m.
in width each.

Completed in 1955.

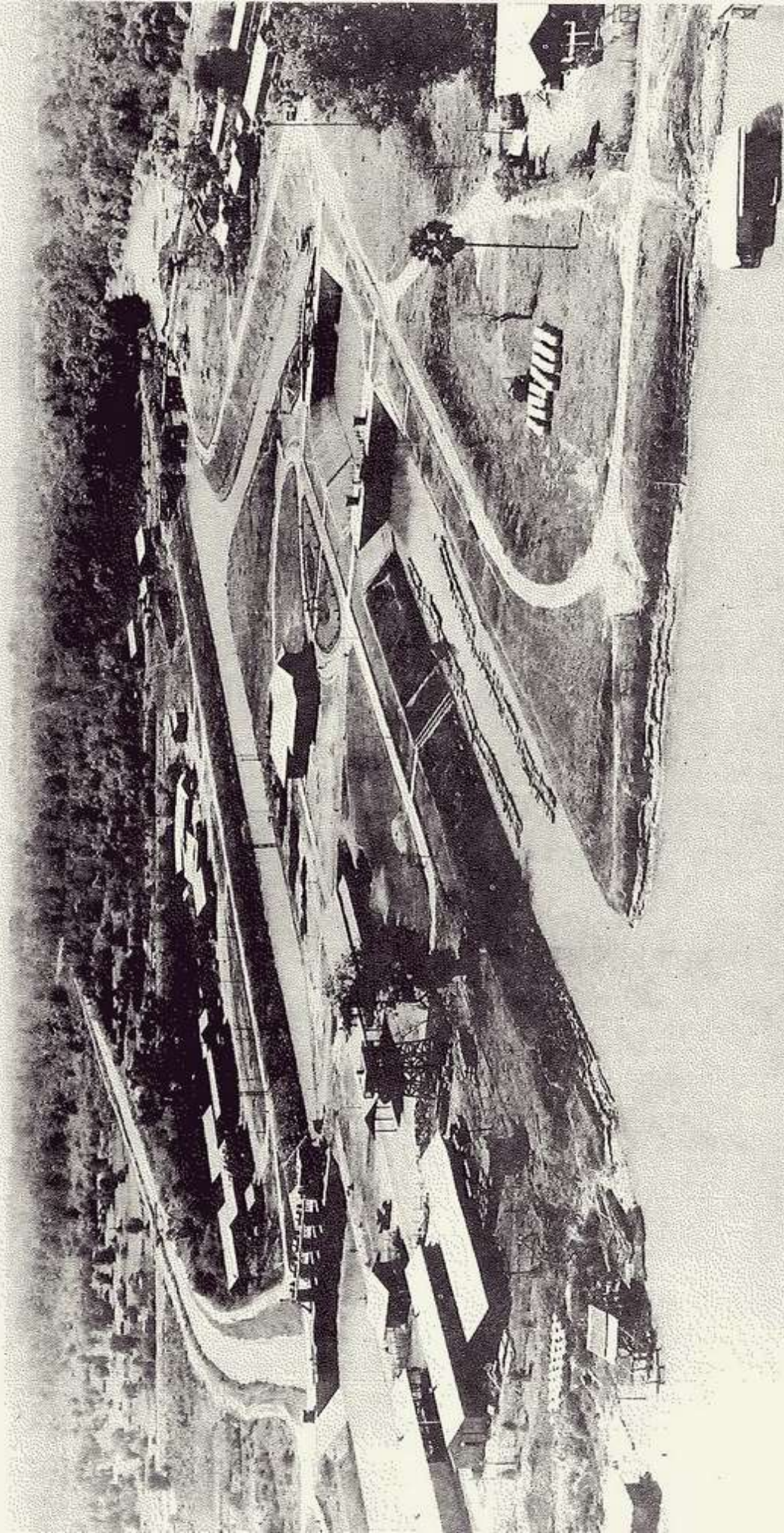
ประตูละบายบรรพต ปากแม่น้ำน้อย
ที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๔ ช่อง
ควบคุมปริมาณน้ำที่จะส่งไปใช้สำหรับโครงการแม่น้ำน้อย และ โครงการทุ่งรังสิต
รวม ๒,๑๖๖,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

Boromathat Head Regulator

on Noi River at Tambon Chainat, Changwat Chainat with 4 spans of 6 m. in width each.

The purpose is to control the supply for use on the Noi River Project and West Bank River Project covering a total area of 2,166,000 Rai.

Completed in 1956

ประตูระบายบางระจัน

ประตูระบายที่ ๒ ของแม่น้ำน้อย ที่ กม. ๔๒.๐๐๐

ตำบลโพธิ์ชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๔ ช่อง

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

Bang Rachan Regulator

being the second structure of its kind on the Noi River at Km. 42.000, Tambon Po Chon Kai, Amphoe Bang Rachan, ChangwatSingburi with 4 spans of 6 m. in width each.

Completed in 1955

ประตูละบายยางมณี

ประตูละบายที่ ๓ ของแม่น้ำนอย ที่ กม. ๑๔.๖๐๐

ตำบลองครักษ์ อำเภอฟันทอง จังหวัดอ่างทอง

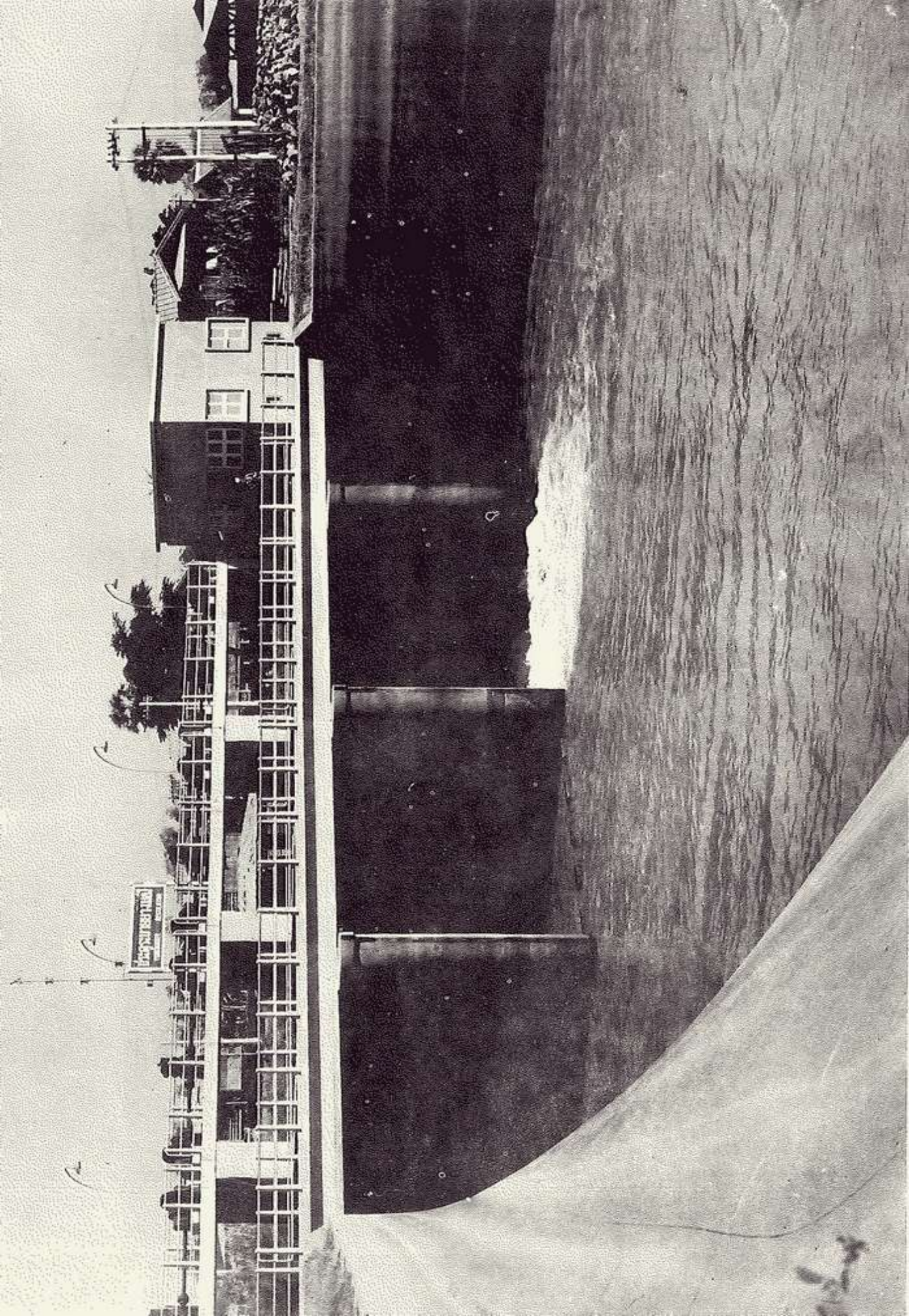
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๔ ช่อง

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

Yang Mani Regulator

being the third regulator on the Noi River at
Km. 74.600, Tambon Ongkarak, Amphoe Po
Thong, Changwat Angthong, with 4 spans of
6 m. in width each.

Completed in 1955

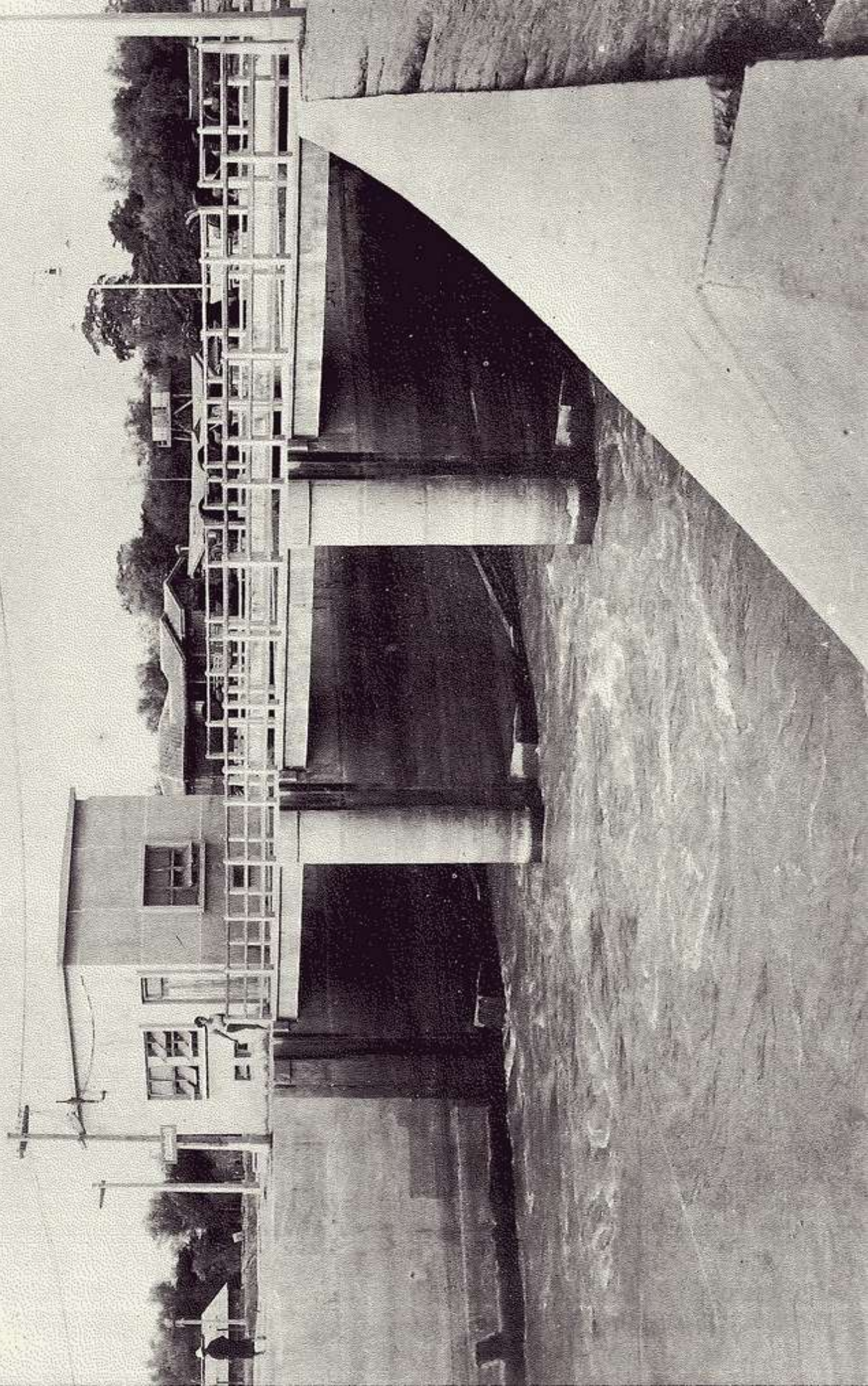

ประตูระบายน้ำฝักไห
ประตูระบายน้ำฝักไห
ตำบลบ้านใหญ่ อำเภอดักไห จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๓ ช่อง
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

Pak Hai Regulator

being the Tail Regulator on the Noi River at
Km. 127.200, Tambon Ban Yai, Amphoe Pak Hai
Changwat Ayuthaya, with 3 spans of 6 m. in width
each.

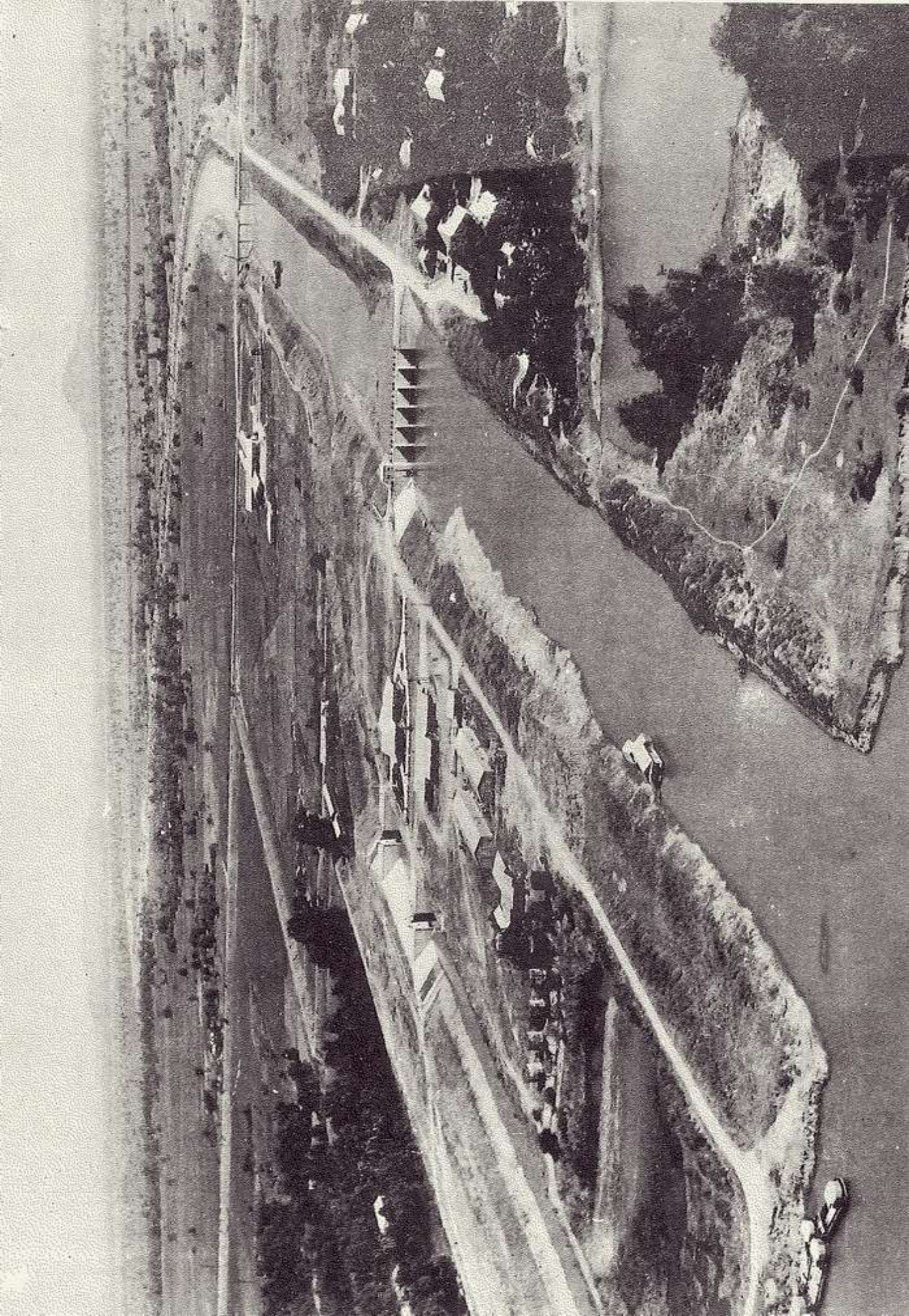
Completed in 1957

ประตูดระบายน้ำในรูป ปากคลองชัยนาท-ป่าสัก
ที่ตำบลวัดโคก อำเภอโมรอม จังหวัดชัยนาท
ซึ่งระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๖ ช่อง
ควบคุมปริมาณน้ำที่จะส่งไปให้สำหรับโครงการชัยนาท-ป่าสัก, นครหลวง
และส่วนหนึ่งของโครงการเขื่อนราง-คลองด่าน
รวม ๑,๘๗๘,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕

Manorom Head Regulator

on Chainat-Pasak Canal at Tambon Wat Koke, Amphoe Manorom,
Changwat Chainat
with 6 spans of 6 m. in width each controlling the supply for use on
Chainat-Pasak Project, Nakhon Luang Project and part of the
Chengrak-Klong Dam Project over an area of 1,839,000 Rai.
Completed in 1955.

ประตูระบายช่องแค

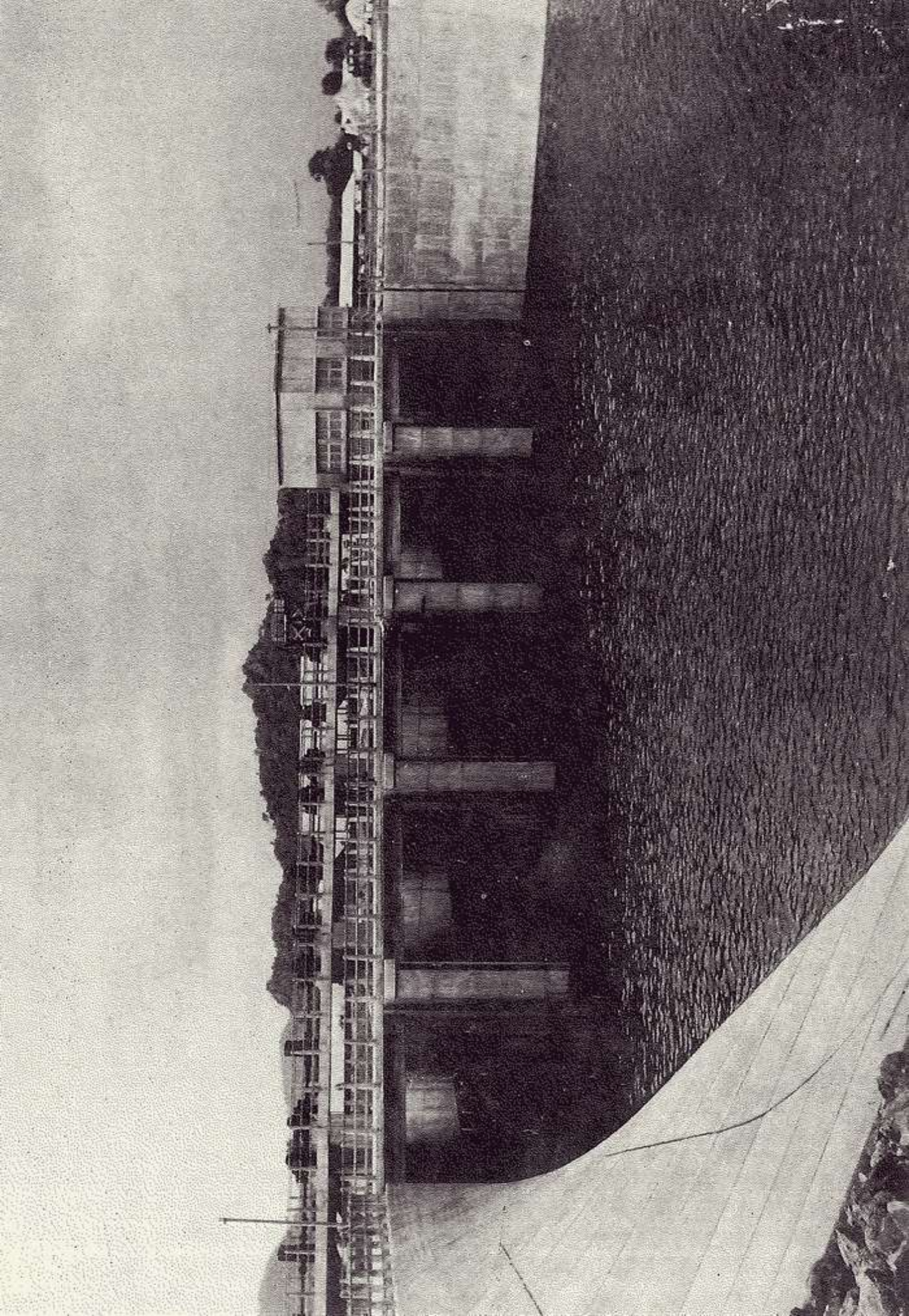
ประตูระบายที่ ๒ ของคลองชัยนาท-ป่าสัก ที่ กม. ๔๖.๔๔๗
ตำบลช่องแค อำเภอดาคู จังหวัดนครสวรรค์

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

Chong Kae Regulator

being the second regulator on the Chainat-Pasak Canal
at Km. 46.457, Tambon Chong Kae, Amphoe Takli,
Changwat Nakhon Sawan.

Completed in 1957

ประตูละบายโคกกะเทียม

ประตูละบายที่ ๓ ของคลองชัยนาท-ป่าสัก ที่ กม. ๘๖.๑๐๑

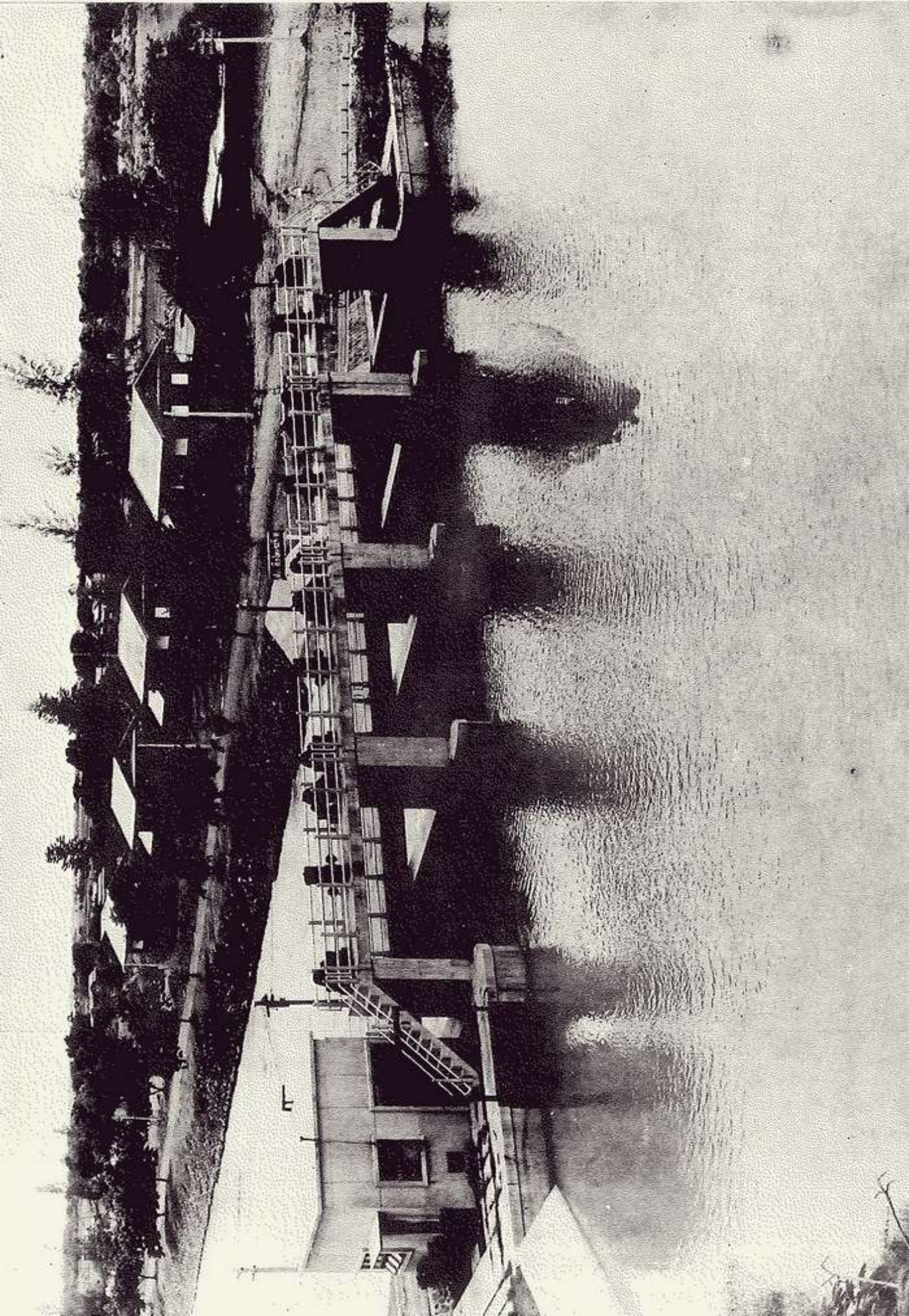
ตำบลโคกกะเทียม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

Koke Kathiem Regulator

being the third regulator on the Chainat-Pasak Canal
at Km. 86.107, at Tambon Koke Kathiem, Amphoe
Muang, Changwat Lopburi.

Completed in 1957

ประตูละบายเรียงราง

ประตูละบายปลายคลองชัยนาท-ป่าสัก ที่ กม. ๑๒๐.๔๔๐

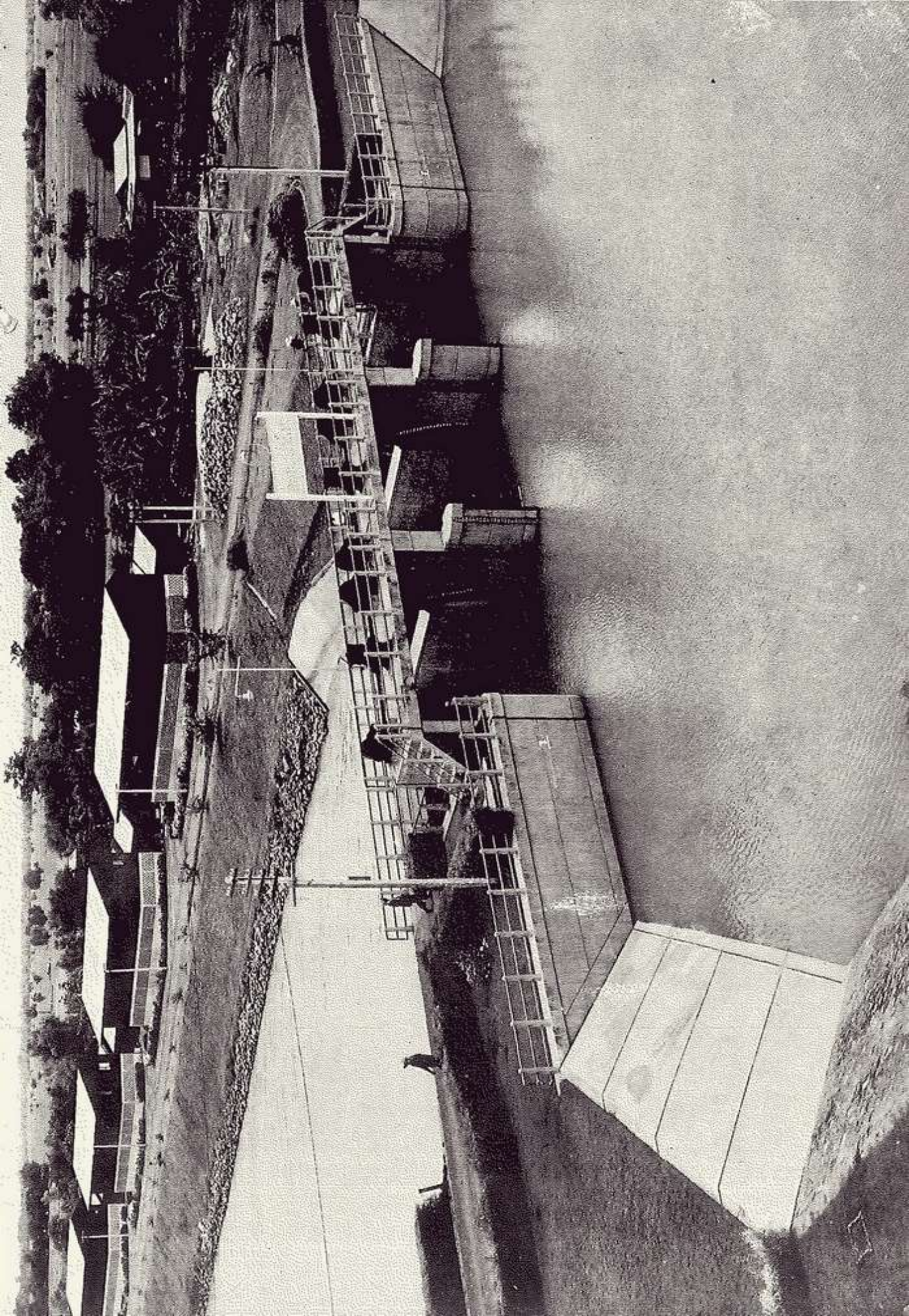
ตำบลหนองโสน อำเภอบางหมอ จังหวัดสระบุรี

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑

Reong Rang Tail Regulator

on the Chainat-Pasak Canal at Km. 120.880, Tambon
Nong Doan, Amphoe Ban Mor, Changwat Saraburi.

Completed in 1958

ประตูระบายคลองเพรียว

ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๓ ช่อง กั้นคลองเพรียวที่อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ทดน้ำส่งไหลพื้นที่ในเขตโครงการคลองเพรียว ๔๗,๕๐๐ ไร่

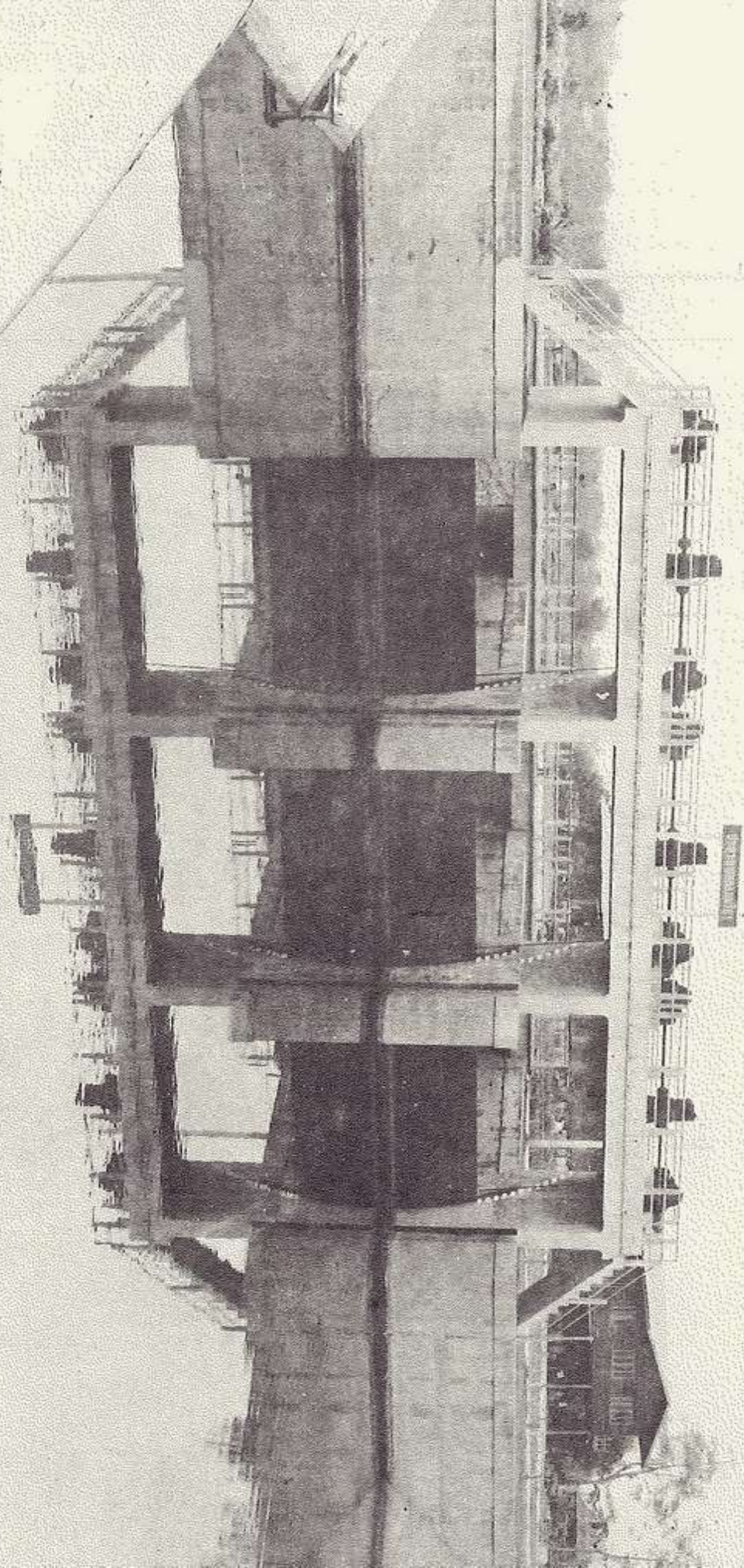
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

Klong Prio Regulator

with 3 spans of 6 m. in width each

Completed in 1966

for irrigation of an area of 97,500 Rai
in Amphoe Muang, Changwat Saraburi

ประตูระบายชลหารพิจิตร

ช่องระบายน้ำกว้าง ๔ เมตร ๖ ช่อง

กนคลองด้านซึ่งใช้เป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ของทุ่งเชียงราก-คลองคาน

ที่ตำบลคลองคาน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

สร้างแทนของเดิมซึ่งใช้มานานกว่า ๔๐ ปี

เสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗

Jolaharn Pichit Regulator

6 spans of 4 m. in width each on Klong Darn which is the main drainage of Chiengrak-Klong Darn Basin at Tambon Klong Darn, Amphoe Bang Bor, Changwat Smuth Prakan.

This regulator was constructed to replace the old regulator which had been used for more than 40 years.

Completed in 1954.

ประตูละบายน้ำรั้วอำเภอย

ปากคลองลัดกระของ ท่าอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ช่องระบายน้ำกว้าง ๔ เมตร ๒ ช่อง

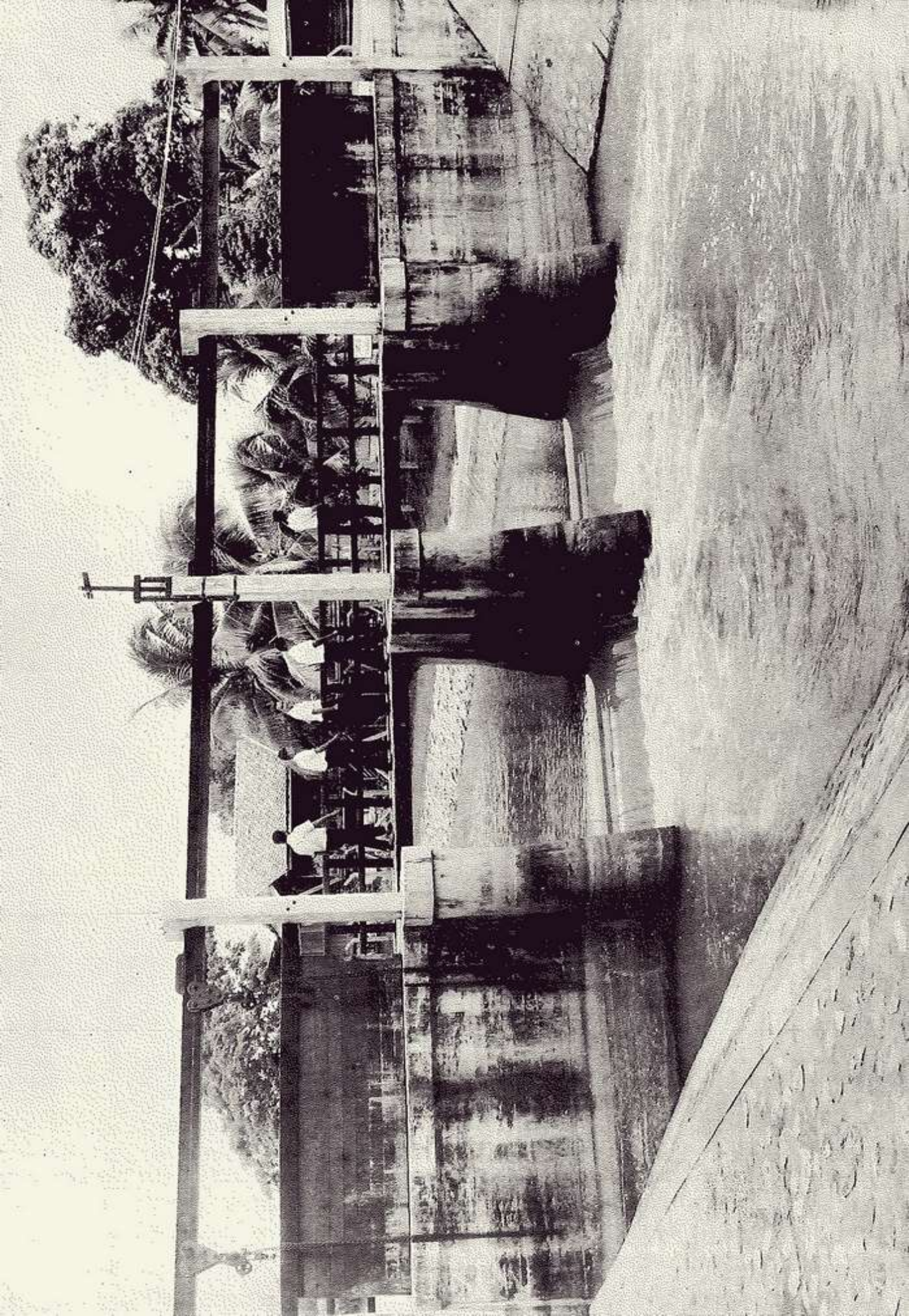
เพื่อบรรเทาอุทกภัยพื้นที่บริเวณจังหวัดระยอง ๒๐,๐๐๐ ไร่

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓

Rath Amnuey Regulator

at the mouth of Rayong cut-off canal at Amphoe Muang, Changwat Rayong. 2 spans of 4 m. in width each of flood control over an area of 20,000 Rai in Changwat Rayong.

Completed in 1950.

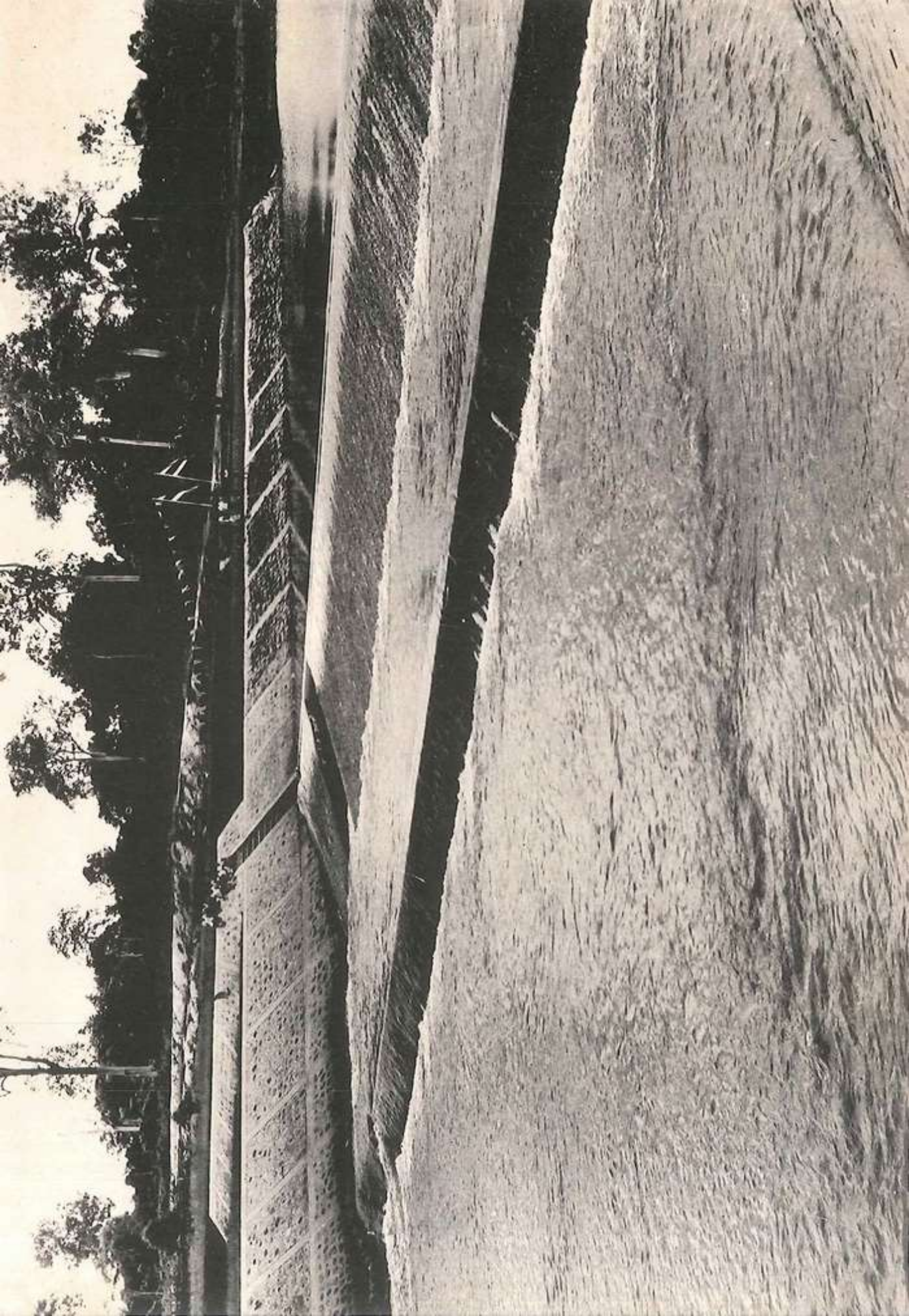
ฝายบานคาย

สูง ๒.๕๐ เมตร สันฝายยาว ๕๐ เมตร
กั้นแม่น้ำระยอง ที่อำเภอบานคาย จังหวัดระยอง
ทดน้ำส่งไหลในพื้นที่ในเขตโครงการบานคาย ๓๐,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘

Ban Kai Weir

2.50 m. high with a crest length of 40 m. on
Rayong River, Amphoe Ban Kai, Changwat Rayong,
for an irrigation area of 30,000 Rai on Ban Kai
Project.

Completed in 1955.

อ่างเก็บน้ำบางพระ

อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

หน้าบสูง ๑๔ เมตร ยาว ๑,๔๐๐ เมตร เก็บน้ำได้ ๒๑.๖ ล้าน ม.^๓
ส่งน้ำให้แกพื้นที่ ๘,๕๐๐ ไร่

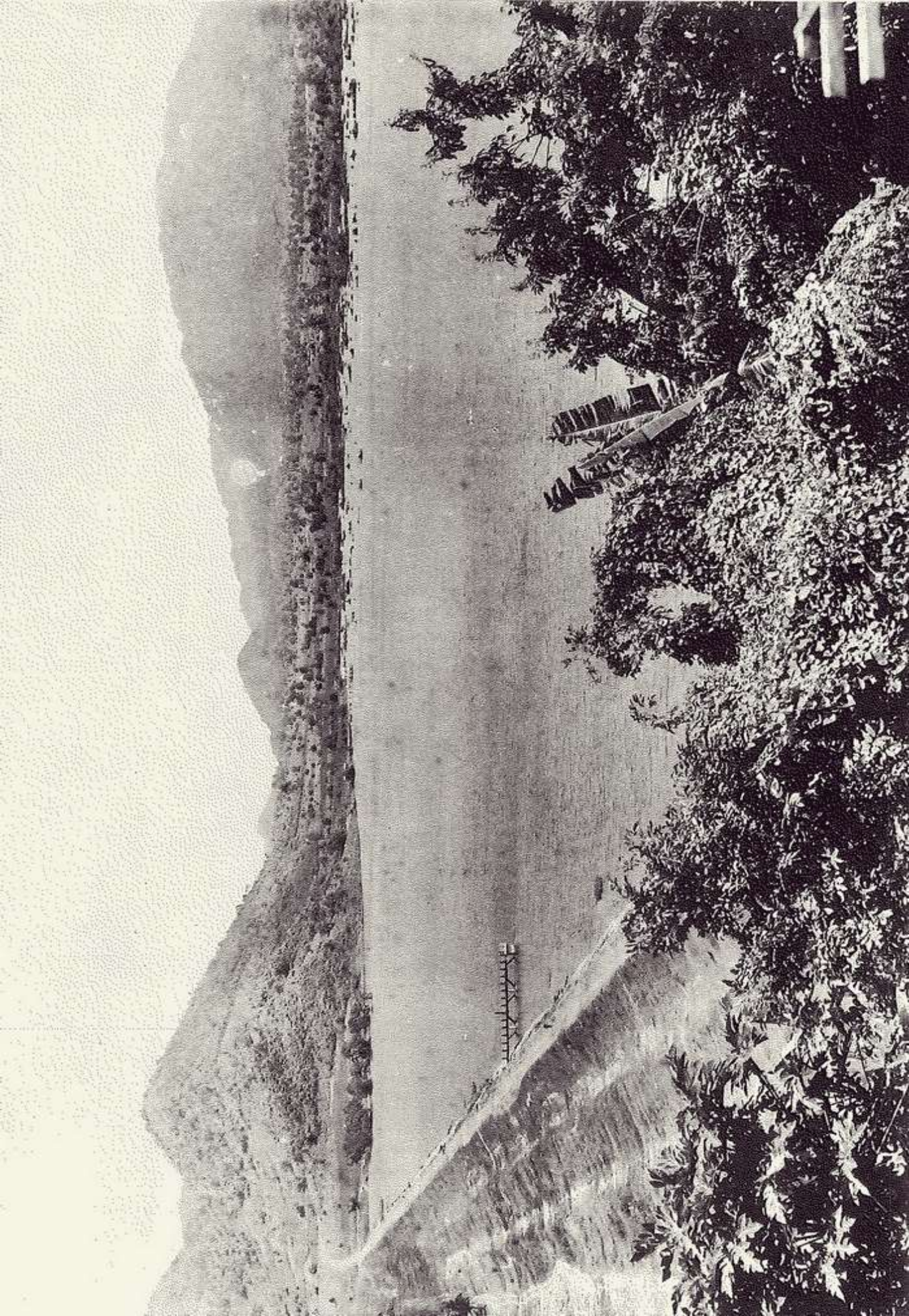
ใช้อุปโภคสำหรับอำเภอสรีราชา และตัวจังหวัดชลบุรี

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒

Bang Pra Tank

at Amphoe Sriracha, Changwat Choburi. The Dam is 14 m. high and 1,400 m. long with a storage capacity of 21.6 million m.³ for irrigation of an area of 8,500 Rai and for domestic uses in Amphoe Sriracha, Changwat Choburi.

Completed in 1959.

ประตูระบายพานทอง

ปลายคลองระบายน้ำพานทอง ที่อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี

ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๒ ช่อง

เพื่อบรรเทาอุทกภัยในเขตโครงการคลองพานทอง ๑๘,๕๐๐ ไร่

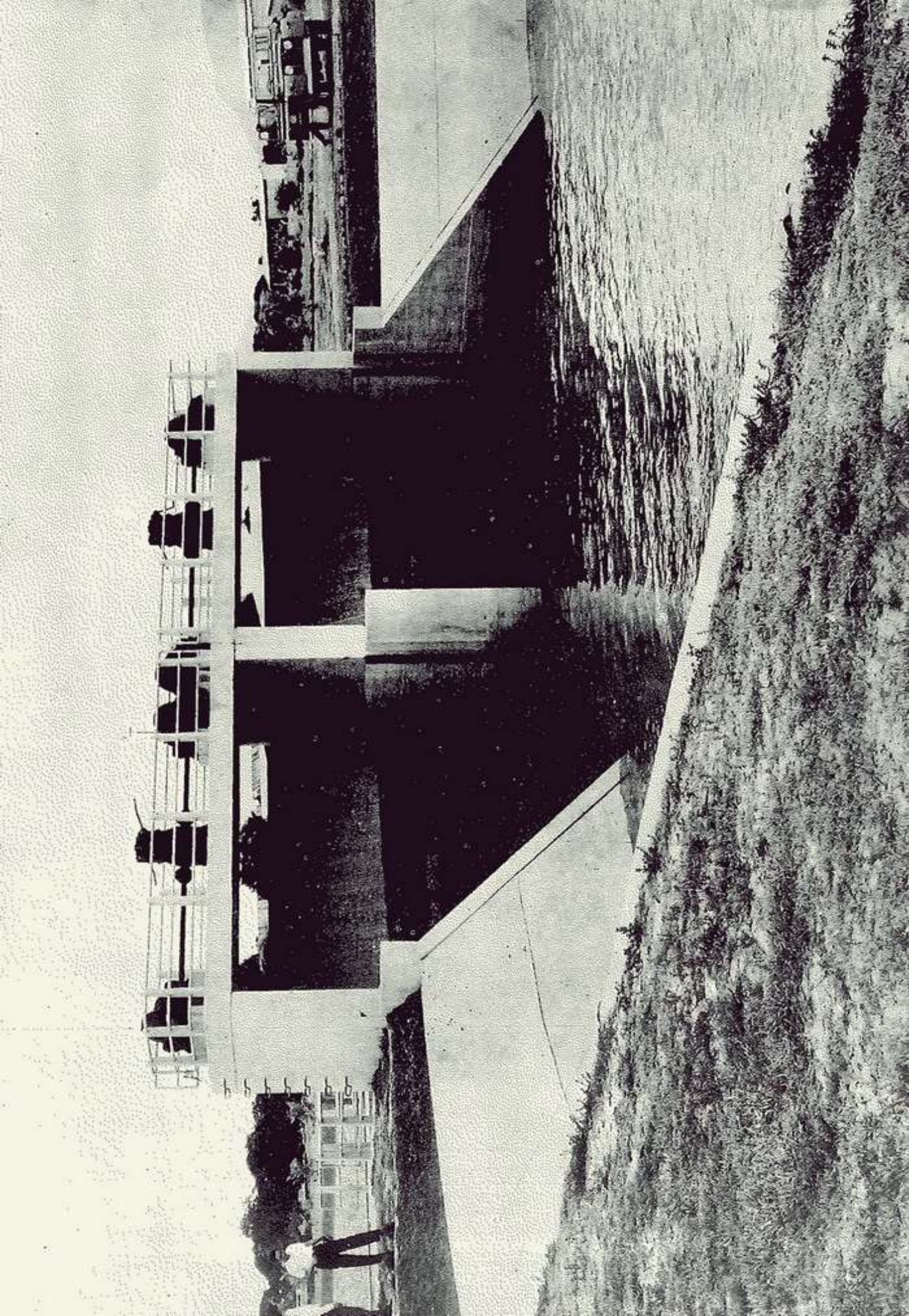
และเก็บน้ำจืดไว้ใช้ในฤดูแล้ง

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘

Parn Thong Regulator

built at Amphoe Parn Thong, Changwat Chonburi with 2 spans of 6 m. in width each. The purpose is to effect flood control over 18,500 Rai of land on the Parn Thong Project and to retain fresh water for use during the dry season.

Completed in 1965.

บริเวณหัวงานเขื่อนวชิราลงกรณ์
ก่อนการก่อสร้าง

Headworks compound of Vajiralongkorn Dam
before the start of construction works.

บริเวณหัวงานเขื่อนวชิราลงกรณ์
ขณะกำลังก่อสร้าง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐

Vajiralongkorn Dam Headworks compound
during construction in 1967.

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิศิราลงกรณ์

ทรงวางศิลาฤกษ์

เขื่อนวชิราลงกรณ์

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐

H.R.H. Prince Vajiralongkorn

laying the Foundation Stone

Vajiralongkorn Dam

July 30, 1967

เขื่อนวชิราลงกรณ

ช่องระบายน้ำกว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ๔ ช่อง

กั้นแม่น้ำแควตอนล่างที่อำเภอท่าวังใต้ จังหวัดกาญจนบุรี ลงมา ๑๕ กม.
ทดน้ำส่งไฟฟ้าในเขตโครงการแควใหญ่ ๒.๕ ล้านไร่

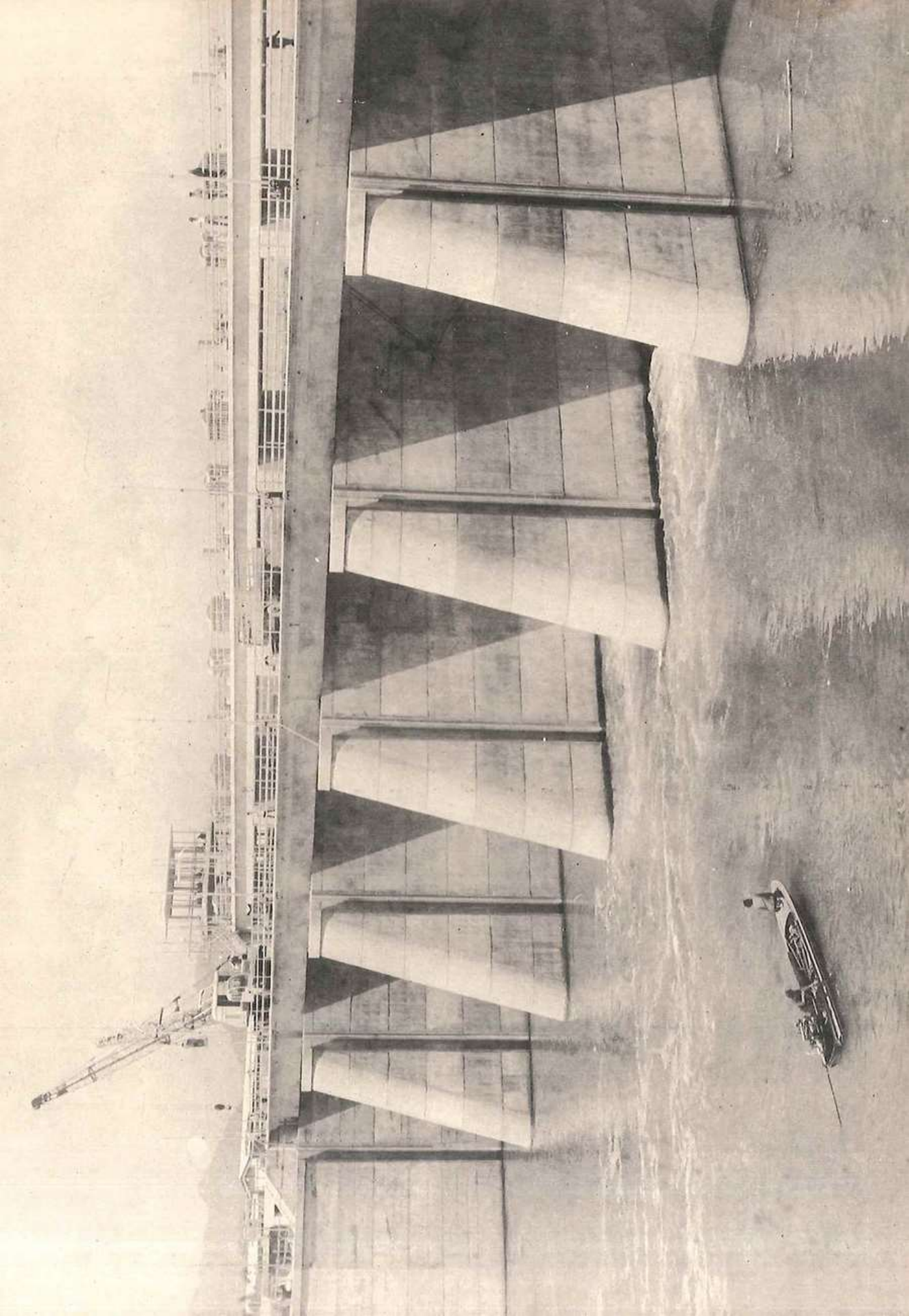
เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒

Vajiralongkorn Dam

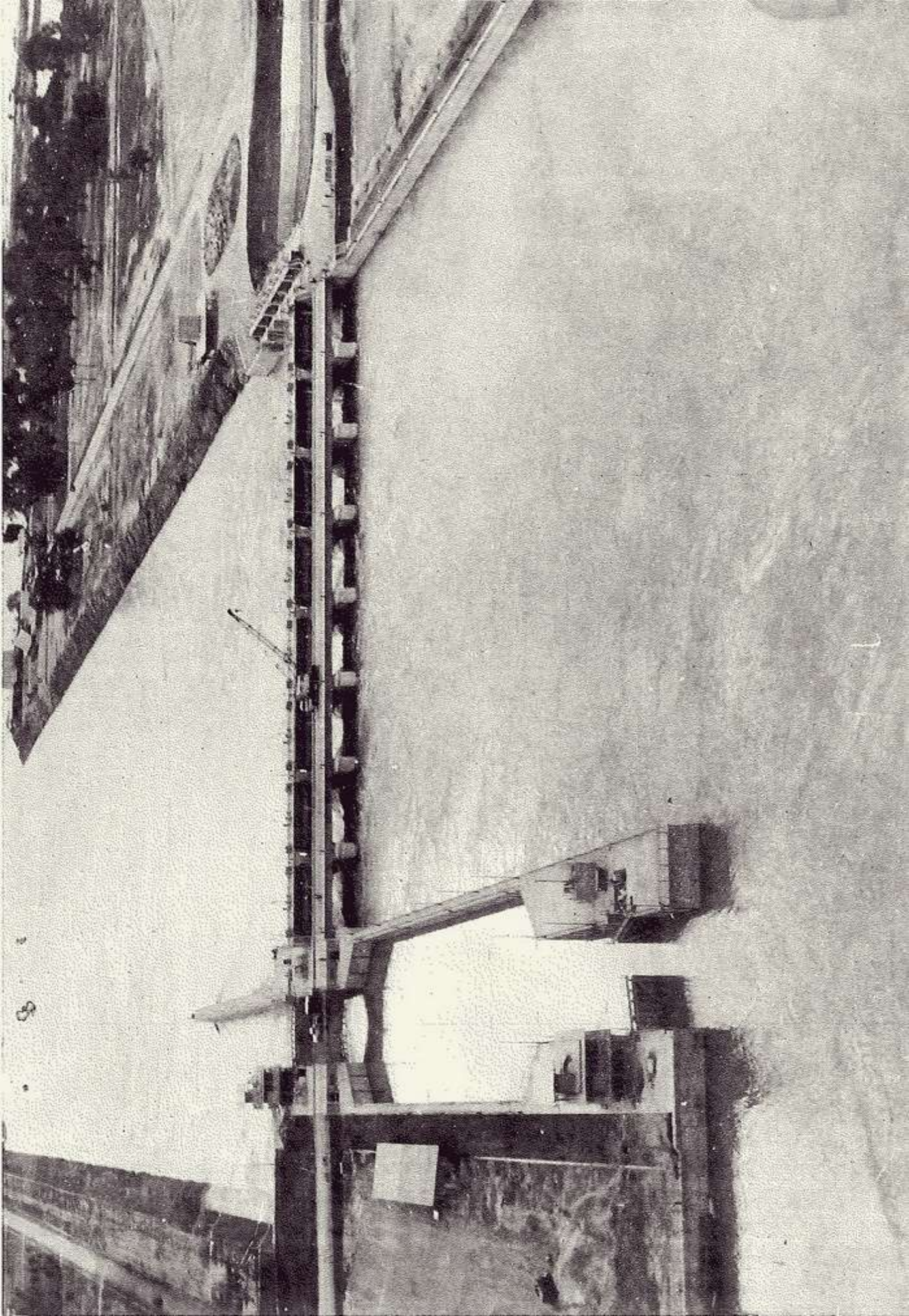
with 8 spans of 12.50 m. in width each on the Me Klong River,
Amphoe Tha Muang, 14 km. below Changwat Kanchanaburi for
an Irrigation area of 2.5 million Rai on the Greater Me Klong
Project.

Construction started in 1964
and completed in 1969.

ภาพบริเวณเขื่อนวชิราลงกรณ จากด้านท้ายน้ำ
แสดงให้เห็นประตูเรือสัญจรทางคาน้ำชัยมื๋อ และประตูระบายปากคลองส่งน้ำทางด้านขวามื๋อ
ซึ่งได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

Picture showing the Vajiralongkorn Dam Compound
with the completed Navigation Lock as seen on the left hand side down-stream and
the completed Head Regulator on the Right Bank Main Canal.

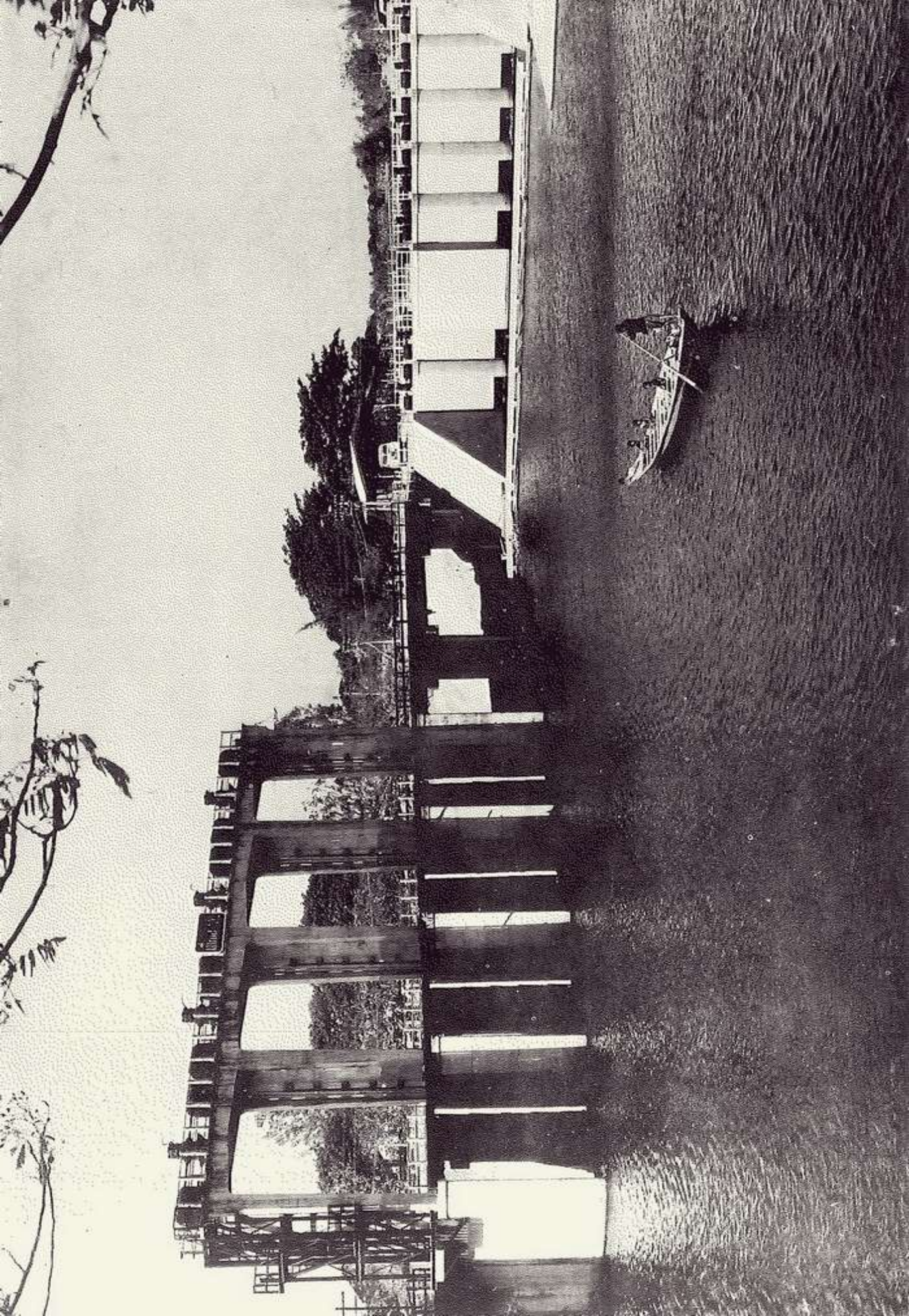

เขื่อนเพชร
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๖ ช่อง
กั้นแม่น้ำเพชรบุรีที่ปาก อัมพวาทาง จังหวัดเพชรบุรี
ทดน้ำส่งให้พื้นที่เขตนครโครงการเพชรบุรี ๓๓๖,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

Petch Dam

with 6 spans of 6 m. in width each on the Petchburi
River at Tha Sik, Amphoe Tha Yang, Changwat
Petchburi for irrigation of an area of 336,000 Rai.

Completed in 1950.

เขื่อนแก่งกระจาน

กั้นแม่น้ำเพชรบุรีที่เขาเจ้า อำเภอทวาย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งอยู่เหนือเขื่อนเพชรขึ้นไป ๒๐ กม. เป็นเขื่อนดิน สูง ๕๔ เมตร สันเขื่อนยาว ๑๖๐ เมตร เก็บน้ำได้ ๑๐๐ ล้าน ม^๓ เพื่อ

บรรเทาอุทกภัยในทุ่งเพชรบุรี

ขยายเนื้อที่ส่งน้ำจากเขื่อนเพชร ซึ่งมีอยู่เดิม ๒๒๔,๐๐๐ ไร่ ขึ้นอีก ๑๒๒,๐๐๐ ไร่ รวมเป็น ๓๔๖,๐๐๐ ไร่ และมีน้ำสำหรับปลูกพืชฤดูฝนได้อีก ๑๑๔,๐๐๐ ไร่ นอกจากนี้ยังใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้อีกด้วย สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔

Kang Krachan Dam

on the Petchburi River at Khao Chao, Amphoe Tha Yang, Changwat Petchburi, 27 km. above the Petch Dam.

It is an earth-fill Dam 58 m. high with a crest length of 760 m. and a storage capacity of 710 million m³ of water for flood control in the Petchburi River tract and increasing the existing irrigable an area of 224,000 Rai.

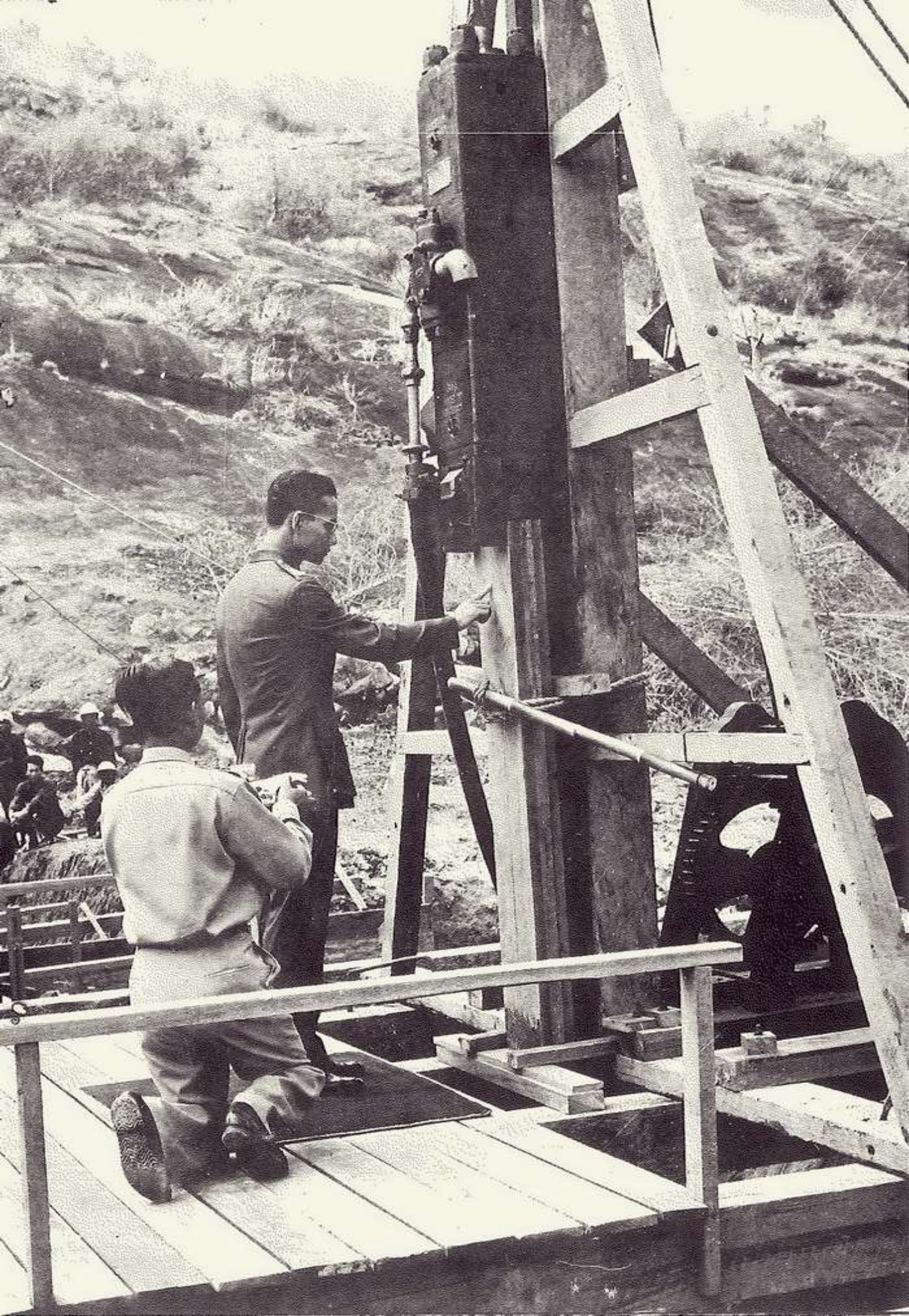
It will also make available water for dry season crops to an extent of 174,000 Rai besides serving as a source fish breeding and recreation.

Completed in 1966.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเจิมเข็มพืดเอก ท้ายบ่อารเก็บน้ำเขาดำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เมื่อ ๙ เมษายน ๒๕๐๑

His Majesty the King had been graciously pleased to
anoint the main sheet pile to be driven at the Khao Tao Storage
Dam, Changwat Prachuab Kirikhan on April 9, 1957.

อ่างเก็บน้ำเขาเตา

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทำนบลูกสูง ๔ เมตร ยาว ๔๕๐ เมตร เก็บน้ำได้ ๕๕๐,๐๐๐ ม.^๓

อ่างเก็บน้ำแห่งนี้

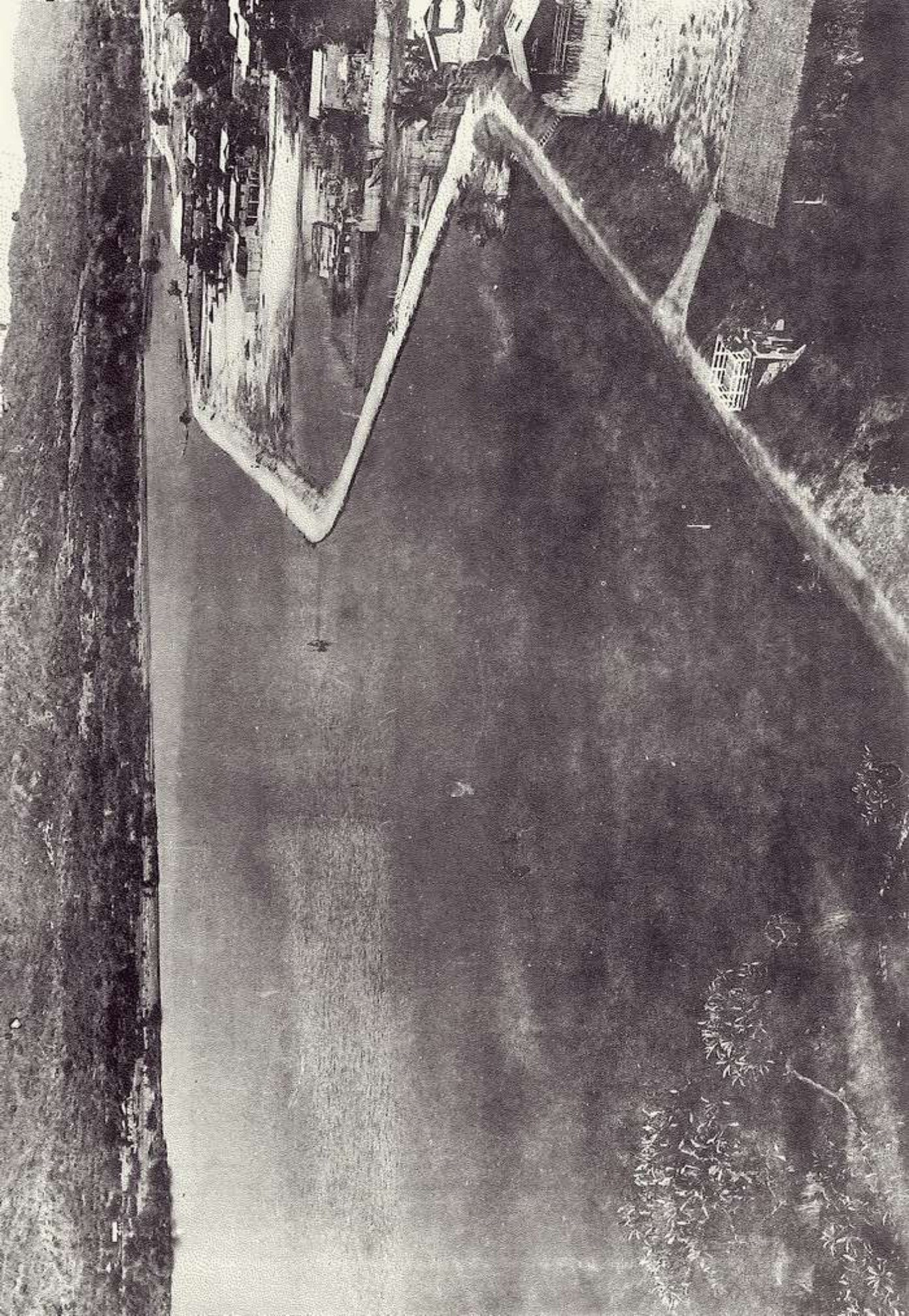
ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าก่อสร้าง
เพื่อให้ราษฎรในบริเวณเขาเตา ได้มีน้ำใช้อุปโภคบริโภค
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖

Khao Tao Tank

Amphoe Hua Hin, Changwat Prachuab Kirikhan.

The storage dam is 4 m. high and 450 m. long with
a storage capacity of 550,000 m.³

His Majesty the King has been graciously pleased
to make available the funds to finance the construction
cost of the dam in order to enable the people in the vicin-
ity of Khao Tao to enjoy using water for domestic purposes.

ฝายน้ำหนาม

สูง ๕ เมตร สันฝายยาว ๔๕ เมตร
กั้นห้วยน้ำหนามที่บ้านท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
ทดน้ำส่งให้แกพื้นที่ในเขตโครงการน้ำหนาม ๕,๕๐๐ ไร่
ฝายนี้สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓

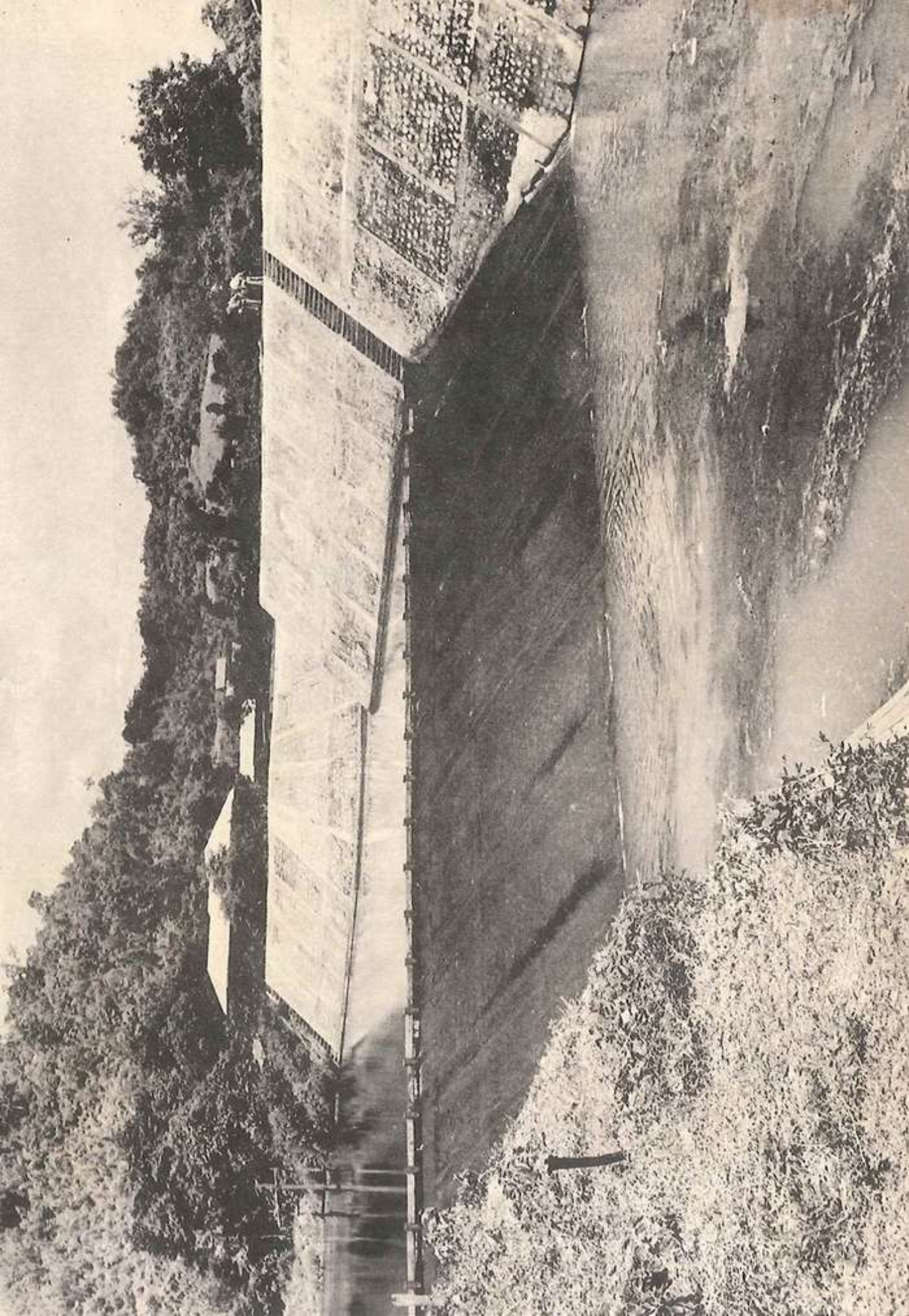
เป็นฝายทดน้ำแห่งแรกที่มีการชลประทานสร้างขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Nam Marn Weir

5 m. high with a crest length of 45 m. on the Marn River at
Ban Tha Phae, Amphoe Muang, Changwat Loei for an irrigation area
of 5,500 Rai.

Completed in 1950.

This is the first weir of its kind constructed in the Northeast
Region of Thailand.

เขื่อนทดน้ำพิมาย

ของระบายนํ้ากว้าง ๖ เมตร ๖ ช่อง

กั้นแม่น้ำมูลที่ทุ่งไทรงาม อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
ทดน้ำส่งไพนทึบเขตโครงการทุ่งสัมฤทธิ์ ๑๕๓,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

Pimai Diversion Dam

with 6 spans of 6 m. in width each on the Moon River
at Sai Ngarm, Amphoe Pimai, Changwat Nakhon
Ratchasima for an irrigation area of 153,000 Rai on
Thung Samrit Project.

Completed in 1950.

เขื่อนทดน้ำห้วยเสนง
ช่องระบายน้ำ กว้าง ๔ เมตร ๓ ช่อง
กั้นห้วยเสนงที่บ้านถนน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
ทดน้ำส่งพื้นที่ในเขตโครงการห้วยเสนง ๔๖,๒๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

Huey Saneng Barrage

with 3 spans of 4 m. in width each on Huey Saneng
at Ban Thanon, Amphoe Muang, Changwat Surin for
an irrigation area of 46,200 Rai on Huey Saneng
Project.

Completed in 1944.

อ่างเก็บน้ำแก่งเลิงจาน

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ทำนบสูง ๗ เมตร ยาว ๑,๖๐๐ เมตร เก็บน้ำได้ ๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

ส่งน้ำให้พื้นที่ ๖,๕๐๐ ไร่

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖

Kang Lerng Chan Tank

Amphoe Muang, Changwat Mahasarakham

The Dam is 7 m. high and 1,600 m. long with a storage capacity of 6 million m.³ for an area of 6,500 Rai.

Completed in 1953.

อ่างเก็บน้ำห้วยสีทัน

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ทำนบสูง ๑๐.๕๐ เมตร ยาว ๖.๓๔ เมตร เก็บน้ำได้ ๕.๔ ล้าน ม.

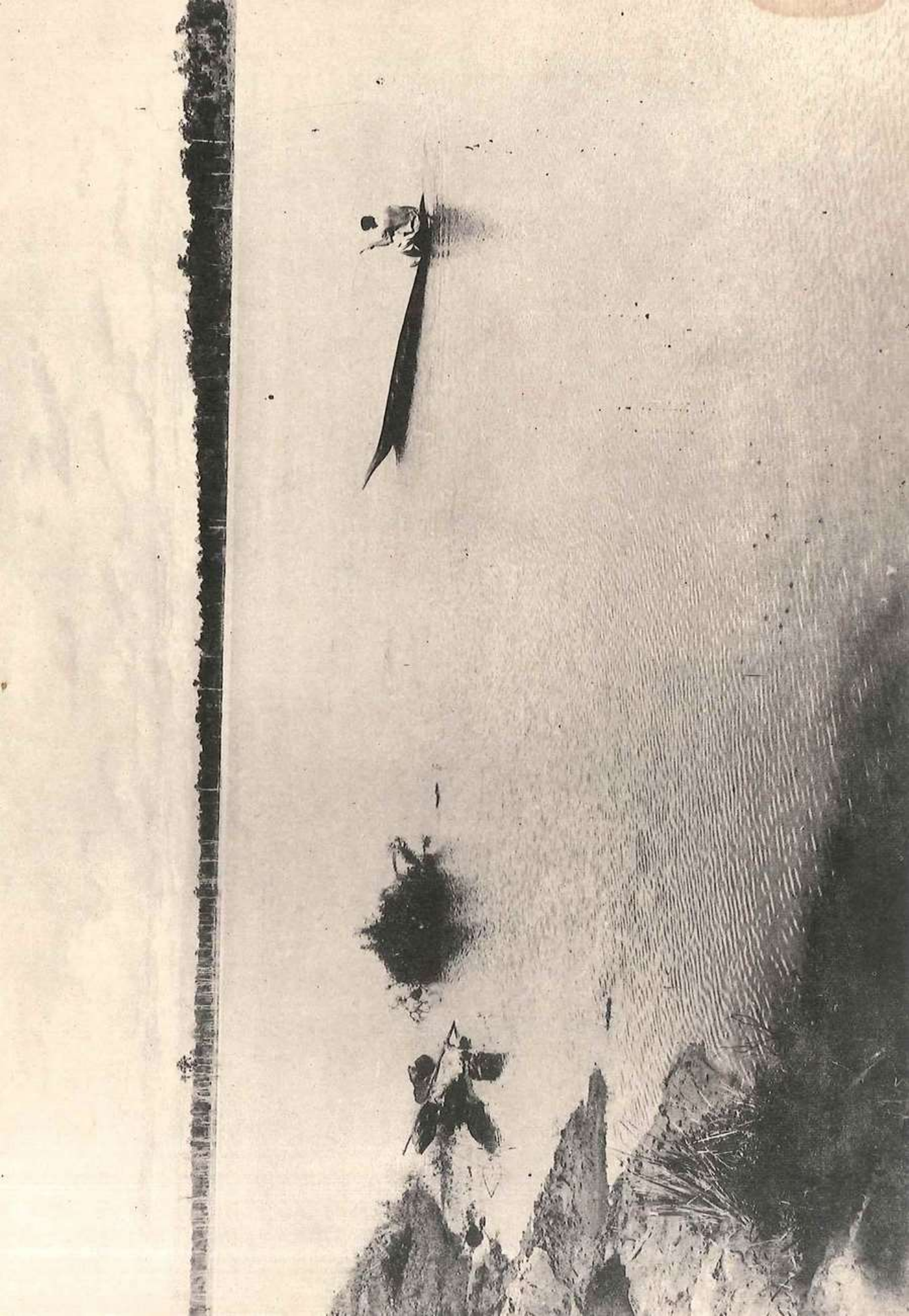
ส่งน้ำให้พื้นที่ ๑๑,๐๐๐ ไร่

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒

Huey Si Thon

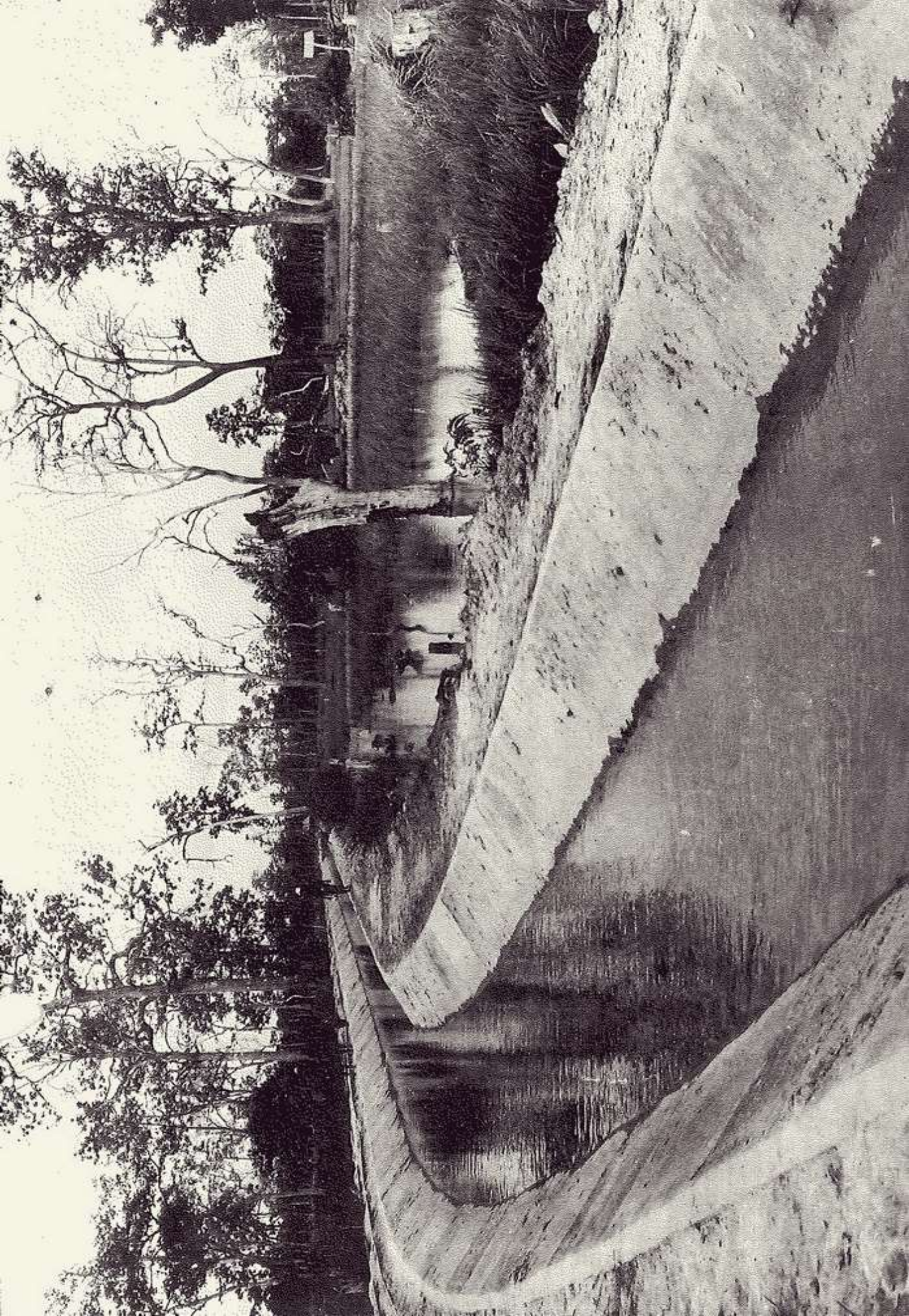
Amphoe Muang, Changwat Kalasin

The Dam is 10.50 m. high 634 m. long capable of retaining 5.9 million m³ for an area of 11,000 Rai and completed in 1959.

คลองส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยสีพัน

Water Distribution System of Huey Si Thon Tank

ฝายหนองพวา

สูง ๕.๕๐ เมตร สันยาว ๑๒๕ เมตร
ขึ้นน้ำหนองพวา อำเภอน้ำโพธิ์ จังหวัดขอนแก่น

ได้เชื่อมชลประทานแล้ว ๓๕ กม. เพื่อ

- ๑) รักษาปริมาณน้ำของเขื่อนลัดน้ำพองสำหรับการผลิตไฟฟ้าของเขื่อนลัดน้ำพอง
- ๒) ทดน้ำส่งใช้พื้นที่เกษตรโครงการน้ำพองในฤดูฝน ๓๐๖,๐๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๒๖,๕๐๐ ไร่

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

Nong Whai Weir

5.90 m. high with a crest length of 125 m. on Nam Pong, Tambon Muang Whan, Amphoe Nam Pong, Changwat Khan Kaen, 35 km. below Ubolratana Dam for

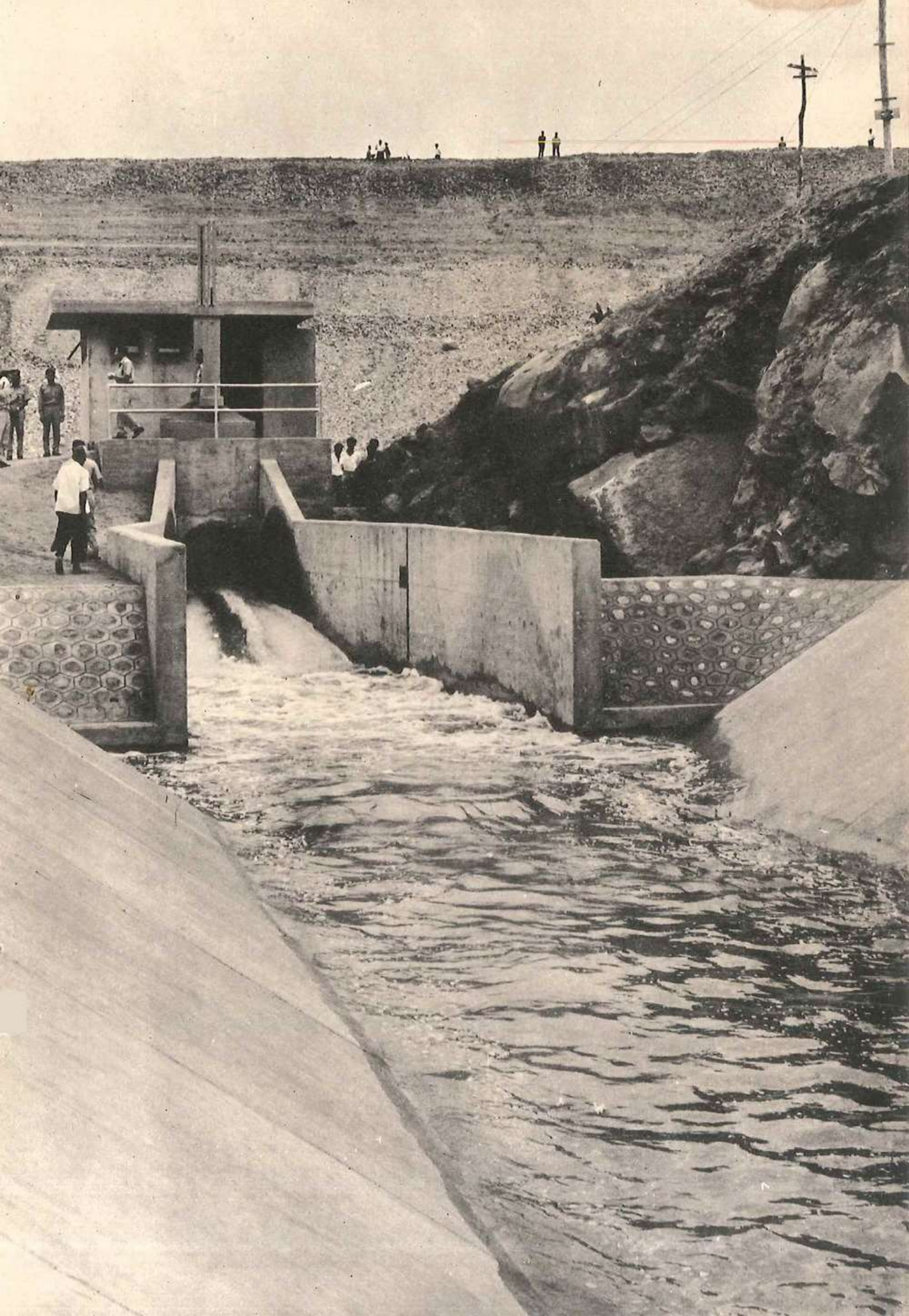
1. Retention of water level downstream of Ubolratana Dam for power generation at the Dam;
2. Irrigation of an area of 302,000 Rai in the wet season and another 226,000 Rai in the dry season on the Nam Pong Project.

Completed in 1966.

ท่อปากคลองส่งน้ำจากเขื่อนเก็บกักน้ำลำพระเพลิง จังหวัดนครราชสีมา

Lam Pra Plerng Outlet Works

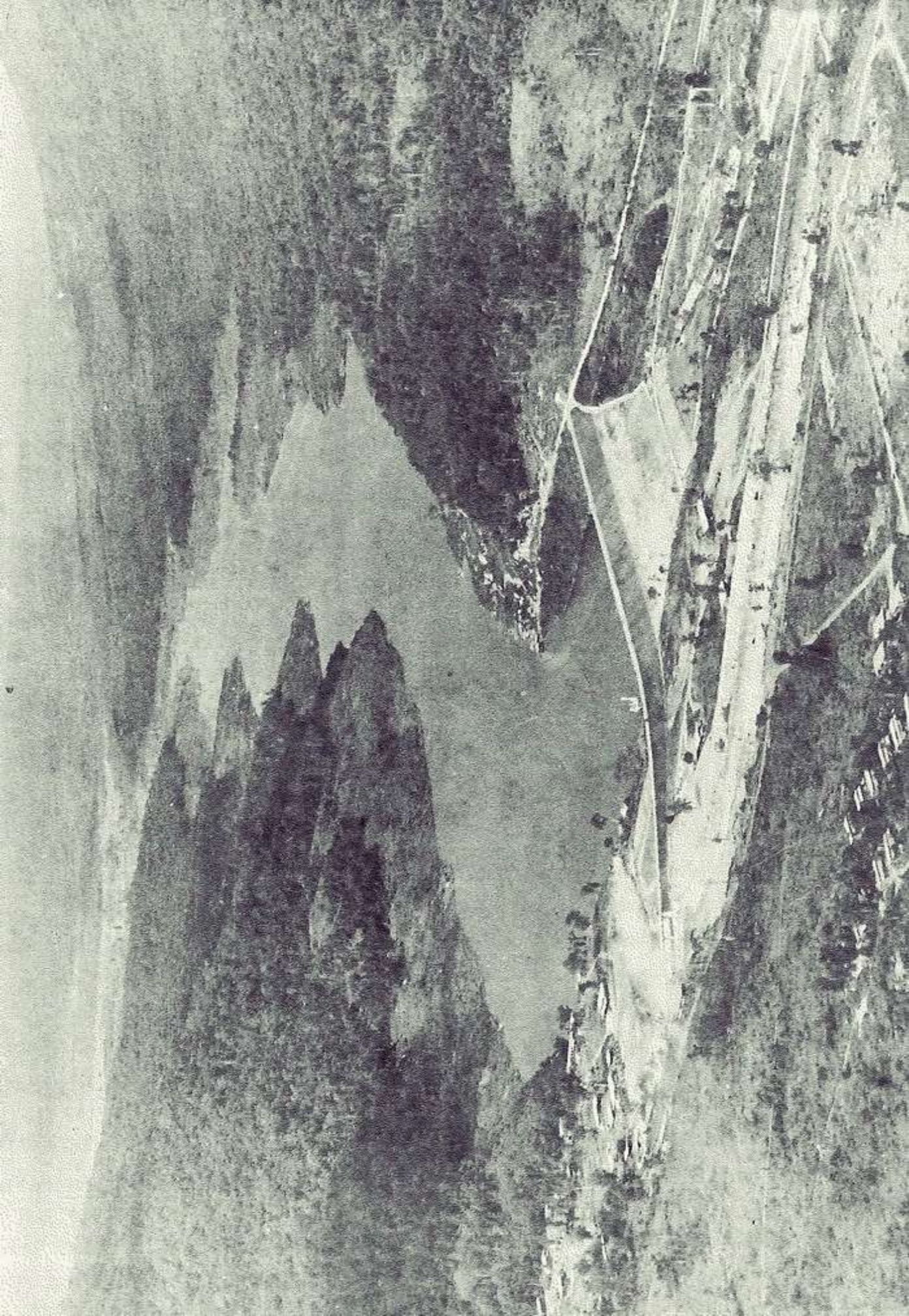
เขื่อนเก็บกักน้ำลำพระเพลิง

กั้นลำพระเพลิงที่ตำบลหัวช้าง อำเภอโคกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นเขื่อนดินสูง ๕๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๕๖๕ เมตร เก็บน้ำได้ ๑๕๒ ล้าน ลบ. เพื่อบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำลำพระเพลิง และส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำมูล ส่งน้ำให้พื้นที่ในเขตโครงการลำพระเพลิงในฤดูฝน ๖๖,๕๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง อีก ๓๓,๐๐๐ ไร่

นอกจากนี้ยังใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้อีกด้วย

Lam Pra Plerng Dam

on Lam Pra Plerng at Ban Bu Hua Chang, Amphoe Pak Thongchai, Changwat Nakhon Ratchasima. It is an earthfill Dam 50 m. high with a crest length of 575 m., capable of retaining 125 million m³ of water for flood control in Lam Pra Plerng Basin and part of the Moon River Basin. Water will be supplied for irrigation of an area of 66,500 Rai in the wet season and another area of 33,000 Rai in the dry season on Lam Pra Plerng Project. Besides the Dam is used as a source of fish breeding and recreation.

เขื่อนเก็บกักน้ำลำปาว

เขื่อนลำปาวกั้นลำปาวและห้วยยางที่เขตติดต่ออำเภอห้วยซันต์ อำเภอหางดง และอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเขื่อนดินสูง ๓๐.๗ เมตร สันเขื่อนยาว ๗,๕๐๐ เมตร นับเป็นเขื่อนที่ยาวที่สุดที่ได้สร้างมาแล้วในประเทศไทย เก็บน้ำได้ ๑,๒๖๐ ล้าน ลบ.ม. เพื่อ

บรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำลำปาว และส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำชี

ส่งน้ำให้พื้นที่ในเขตโครงการลำปาว ในฤดูฝน ๓๔,๐๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ได้อีก ๒๕๓,๐๐๐ ไร่

นอกจากนี้ยังใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้โดยทั่ว
เขื่อนลำปาว เริ่มสร้าง พ.ศ. ๒๕๐๗ เสร็จ พ.ศ. ๒๕๑๑

Lam Pao Dam

The Lam Pao Dam is located on the Lam Pao and Huey Yang with boundaries adjacent to Amphoe Sahas Khan, Amphoe Yang Talat and Amphoe Muang, Changwat Kalasin. It is an earthfill Dam 30.7 m. high with a crest length of 7,900 m. which is by far the longest yet built in Thailand. Its storage capacity with 1,260 million m³ for flood control in the Lam Pao River basin and part of the Chi River basin. An area of 338,000 Rai will be supplied with water in the wet season and another area of 253,000 Rai in the dry season on the Lam Pao Project area. Besides the Dam will serve as a place of fish breeding and recreation.

Work on the Lam Pao Dam was started in 1964 and completed in 1968.

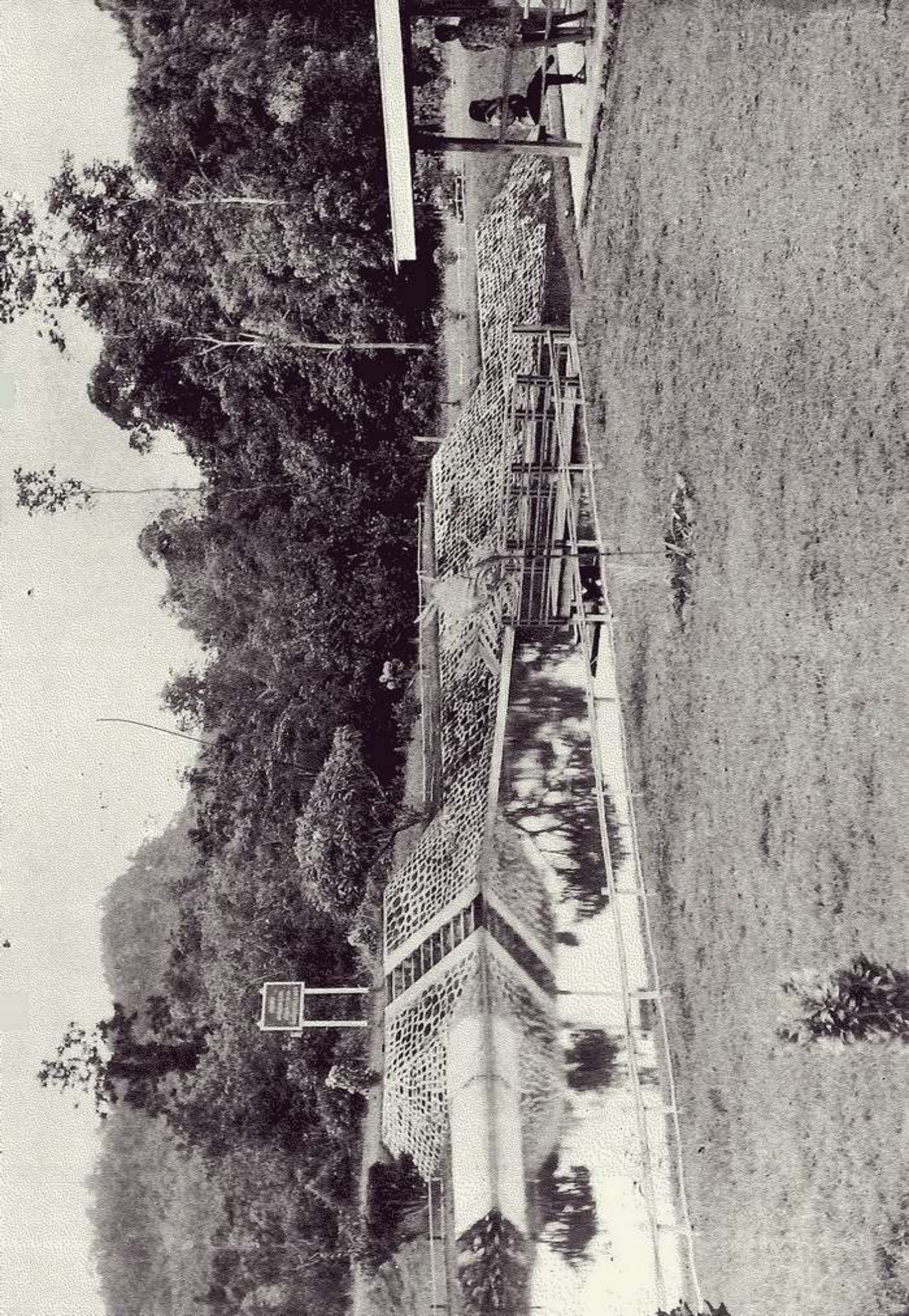
ฝายห้วยทรายขาว

สูง ๔.๐๐ เมตร สันฝายยาว ๑๔.๕๐ เมตร
กั้นห้วยทรายขาว ที่อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
ทดน้ำส่งให้พื้นที่ในเขตโครงการห้วยทรายขาว ๓,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕

Huey Sai Khao Weir

4 m. high with a crest length of 19.50 m. on Huey Sai Khao, Amphoe Klong Tom, Changwat Krabi for irrigation of an area 3,000 Rai on Huey Sai Khao Project.

Completed in 1952.

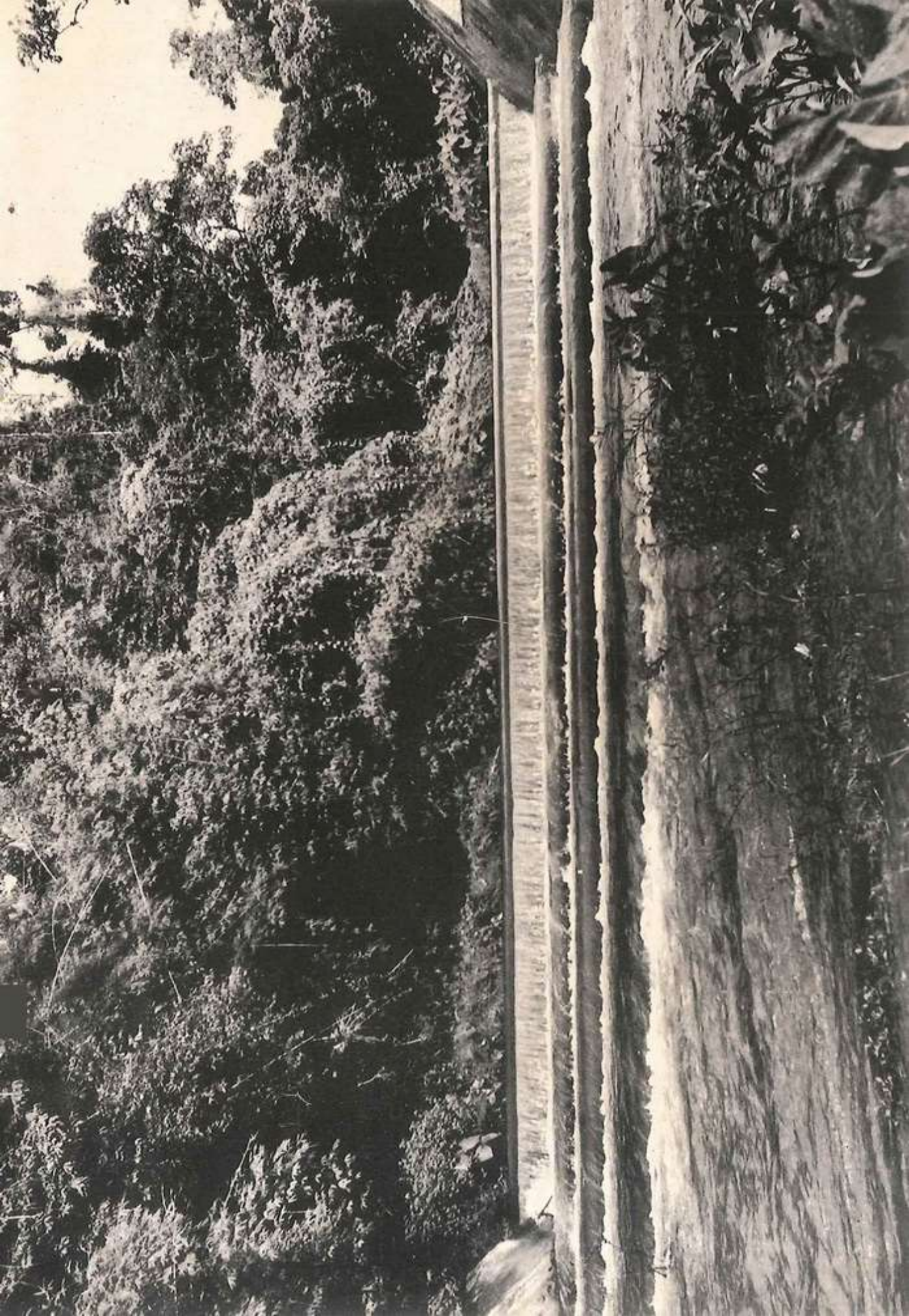
ฝายคลองดำ

สูง ๑.๓๕ เมตร สันฝายยาว ๑๕.๖๐ เมตร
กั้นคลองดำ ที่อำเภอเมือง จังหวัดพังงา
หน้าส่งในพื้นที่ในเขตโครงการคลองดำ ๑,๒๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕

Klong Tham Weir

1.35 m. high with a crest length 19.70 m. on
Klong Tham, Amphoe Muang, Changwat Pang
Nga for irrigation of an area of 1,200 Rai.

Completed in 1952.

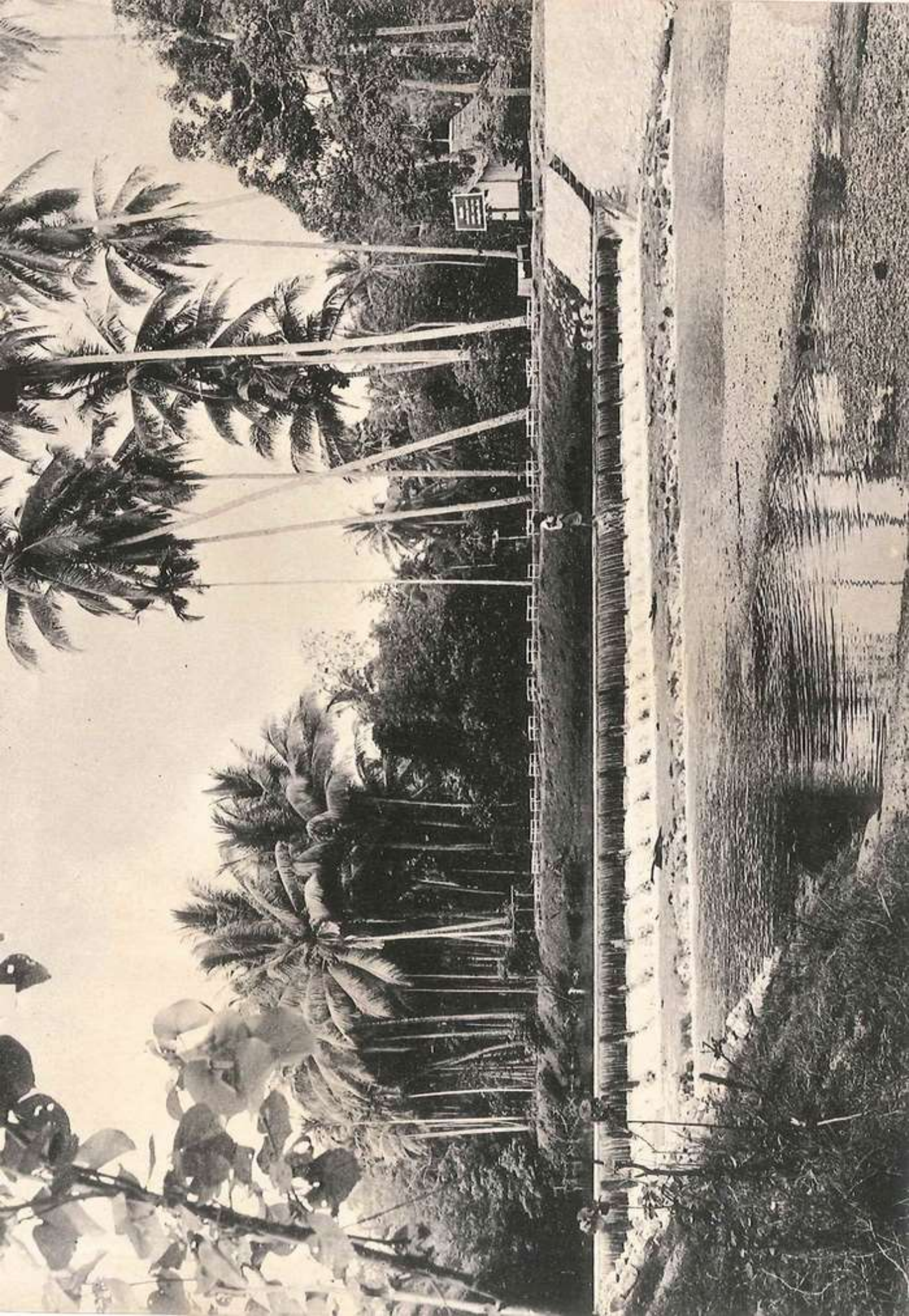

ฝายนาทอม

สูง ๑.๑๕ เมตร สันฝายยาว ๒๕.๖๕ เมตร
กั้นคลองนาทอม ที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ทดน้ำส่งในพื้นที่ในเขตโครงการนาทอม ๕๐,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖

Na Thom

1.75 m. with 29.75 m. crest length
Completed in 1953
for irrigation of an area of 50,000 Rai
in Amphoe Muang, Changwat Patthalung

ฝายนาเคย

สูง ๓.๕๐ เมตร สันฝายยาว ๓๐ เมตร
กนกลองนาเคย ที่อำเภอห้วยเมือ จังหวัดพังงา
ทตนาสงโพนถิ่นเขตโครงการนาเคย ๕,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖

Na Toey Weir

3.50 m. high with a crest length of 30 m.

Completed in 1954

on Klong Na Toey, Amphoe Thai Muang, Changwat Pang Nga
for irrigation of an area of 4,000 Rai
on Na Toey Project.

ฝายรัศมี

สูง ๓ เมตร สันยาว ๓๐ เมตร

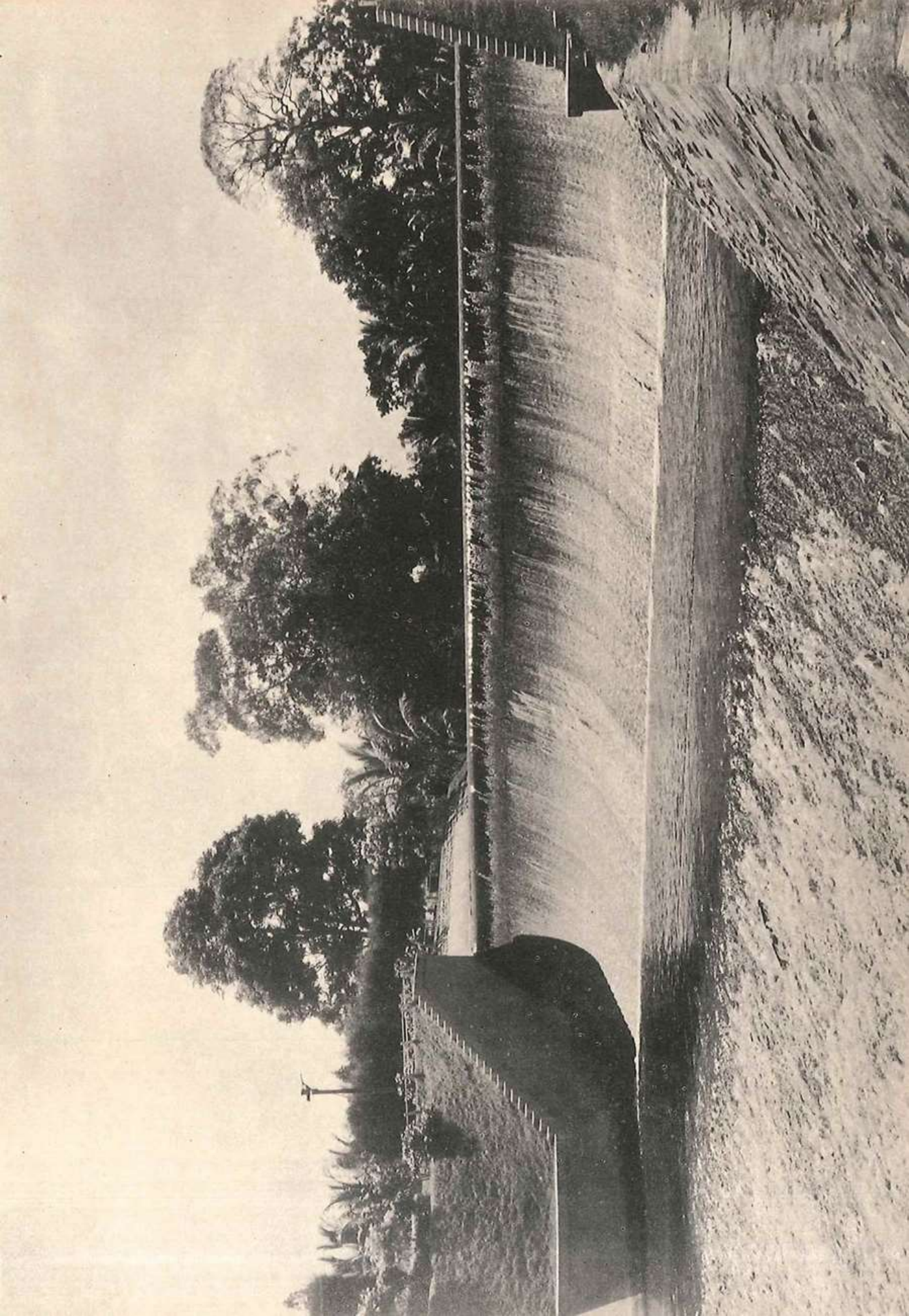
กม. กองรัศมี ที่อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา
หน้าส่งในพื้นที่เขตโครงการรัศมี หรือประมาณ ๕๒,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑

๑ Rattaphume Weir

3 m. high with a crest length of 30 m.
on Klong Rattaphume, Amphoe Rattaphume, Changwat Songkhla

Completed in 1958

for irrigation of an area of 52,000 Rai
on Rattaphume or Cha Muang Project.

ฝายดูล่น

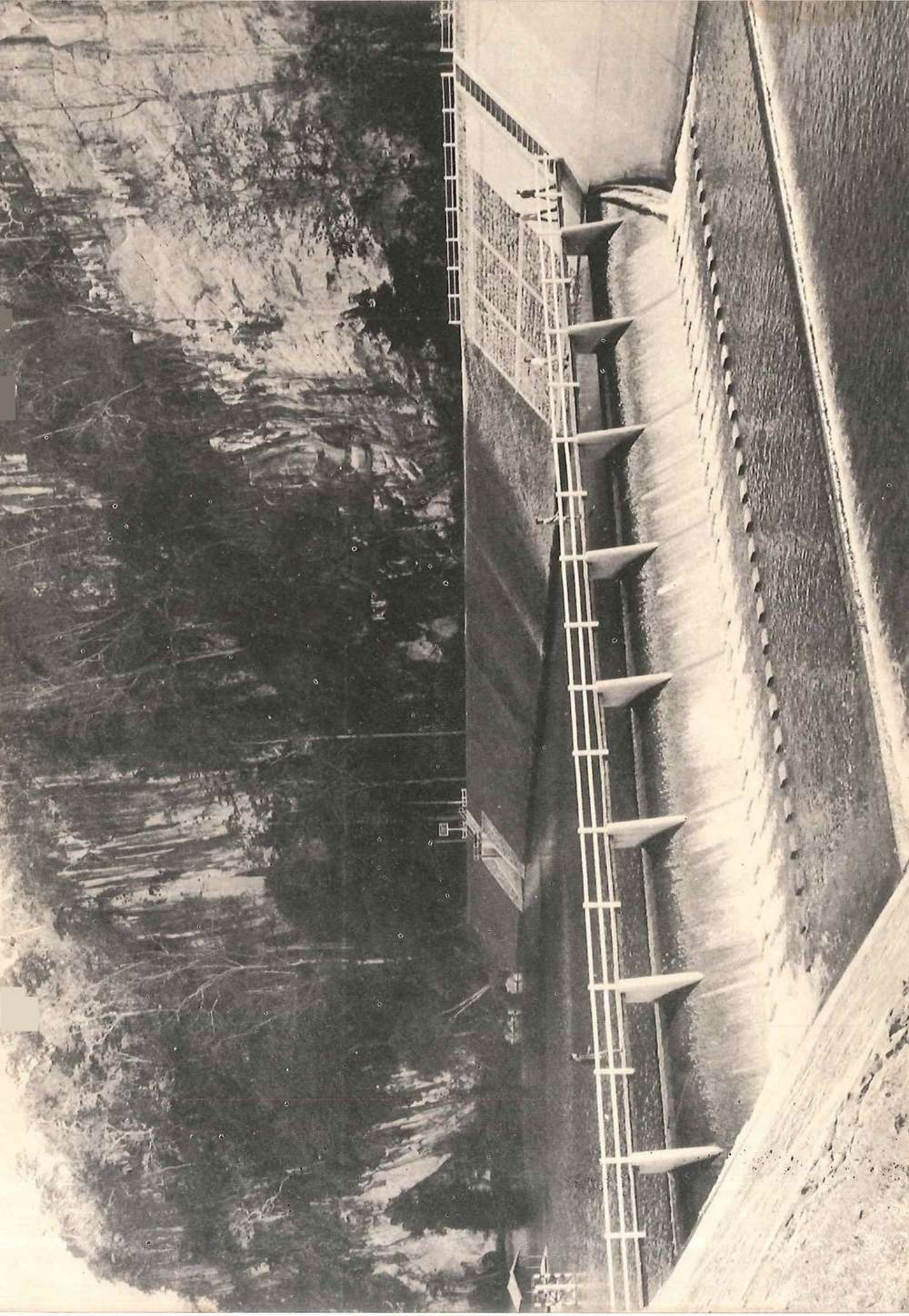
สูง ๓.๑๐ เมตร สันฝายยาว ๔๐ เมตร
กนคลองดูล่น ที่อำเภอเมือง จังหวัดสุล
ทคน้ำส่งไพนท่นเขตโครงการดูล่น ๓๒,๖๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

Du Sone Weir

3.10 m. high with 40 m. crest length

Completed in 1962

on Klong Du Sone, Changwat Satoon for irriga-
tion of an area of 32,000 Rai on Du Sone Project.

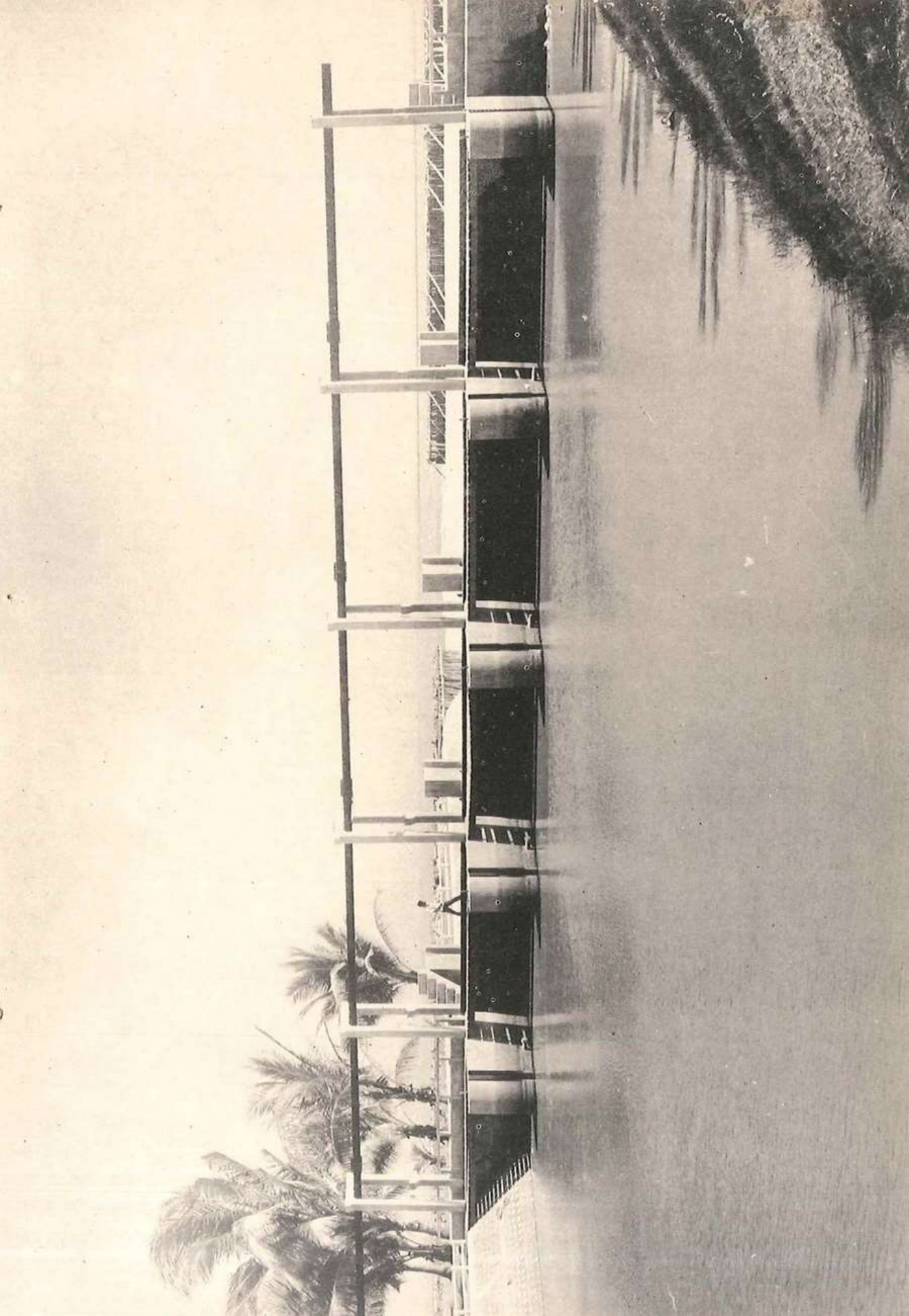
ประตูระบายน้ำปากกระแจะ
ช่องระบายน้ำกว้าง ๖ เมตร ๔ ช่อง
กันช่องขาดระหว่างคลองปากแควกับลำน้ำพระเอ
ที่ปากกระแจะ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
เพื่อป้องกันน้ำท่วม
และเก็บน้ำจืดไว้ใช้ในพื้นที่โครงการปากกระแจะ ๓๐,๐๐๐ ไร่
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

Pak Rava Regulator

with 4 spans of 6 m. in width each

Completed in 1953

at Ban Pak Rava, Amphoe Ranode, Changwat Songkhla
to counteract salt water intrusion and retain water for
irrigation of 30,000 Rai on Pak Rava Project.

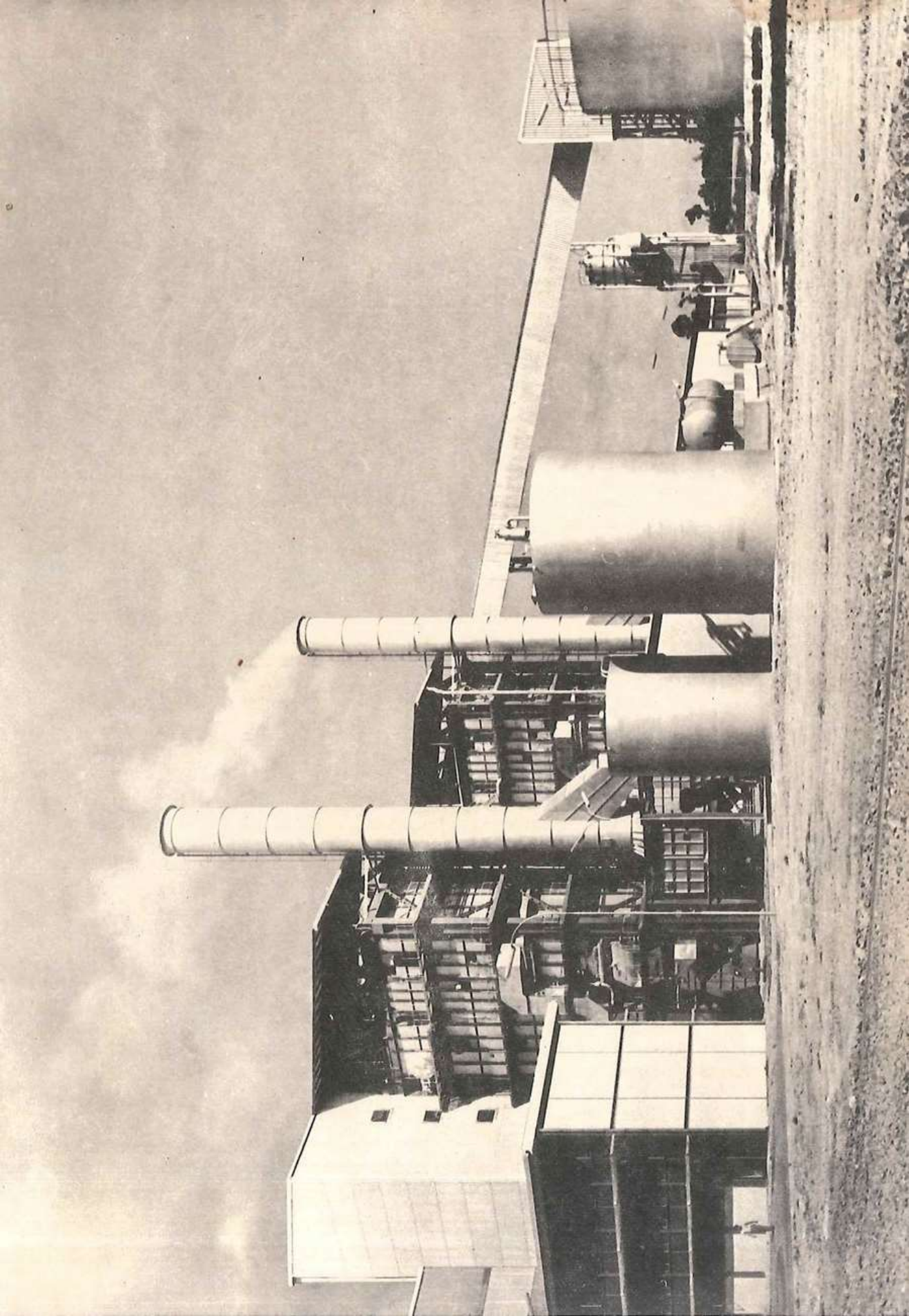

โรงไฟฟ้าเอน้ำที่จังหวัดกระบี่
ผลิตไฟฟ้าได้ ๔๐,๐๐๐ กิโลวัตต์

Thermal Power Plant

Changwat Krabi

Generation capacity: 40,000 KW.

โรงงานของบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ท่าอำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์

เริ่มผลิตปูนซีเมนต์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑

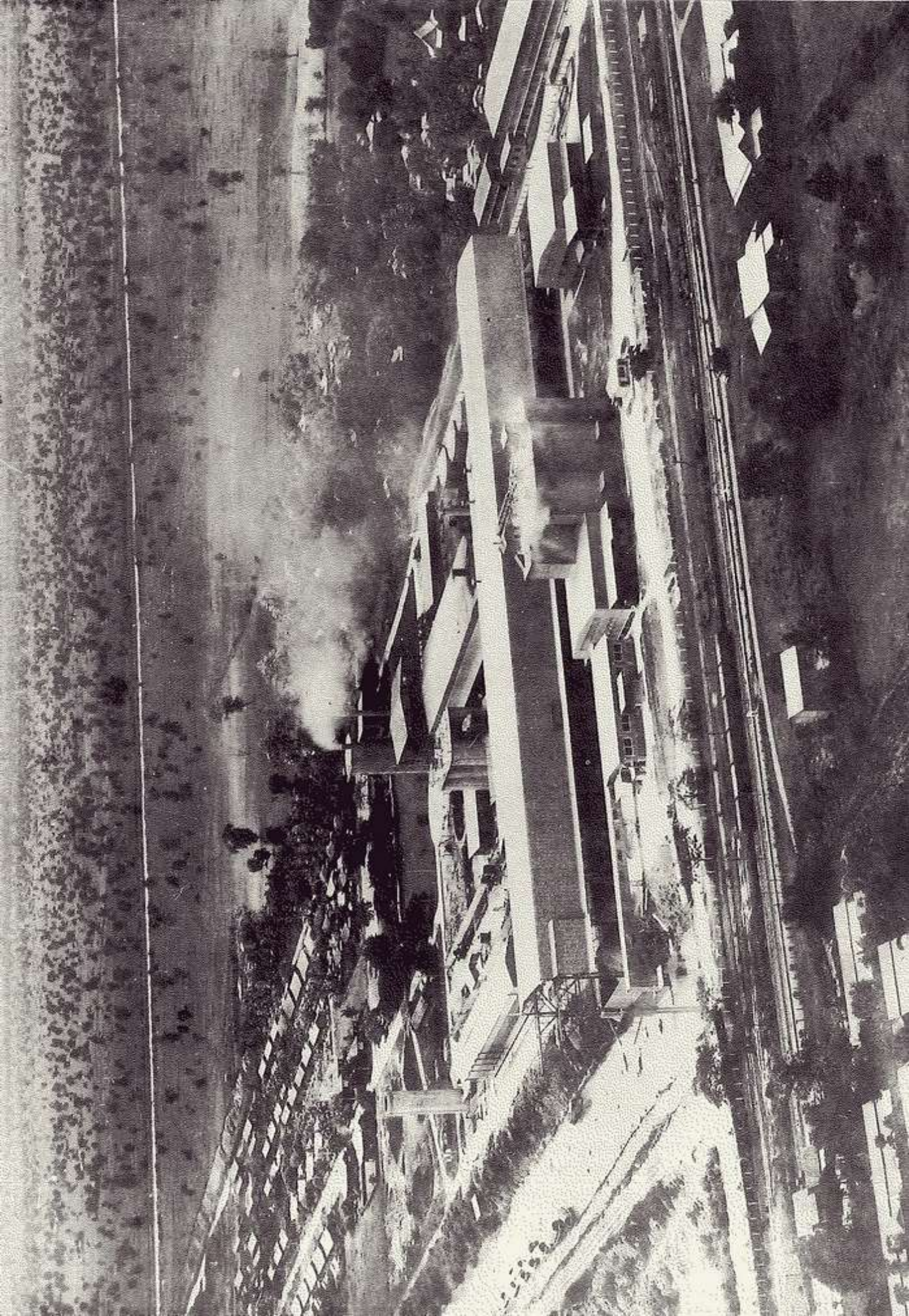
ปัจจุบันผลิตได้ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน

๐

Jalaprahan Cement Company's Plant
Takli, Nakhon Sawan

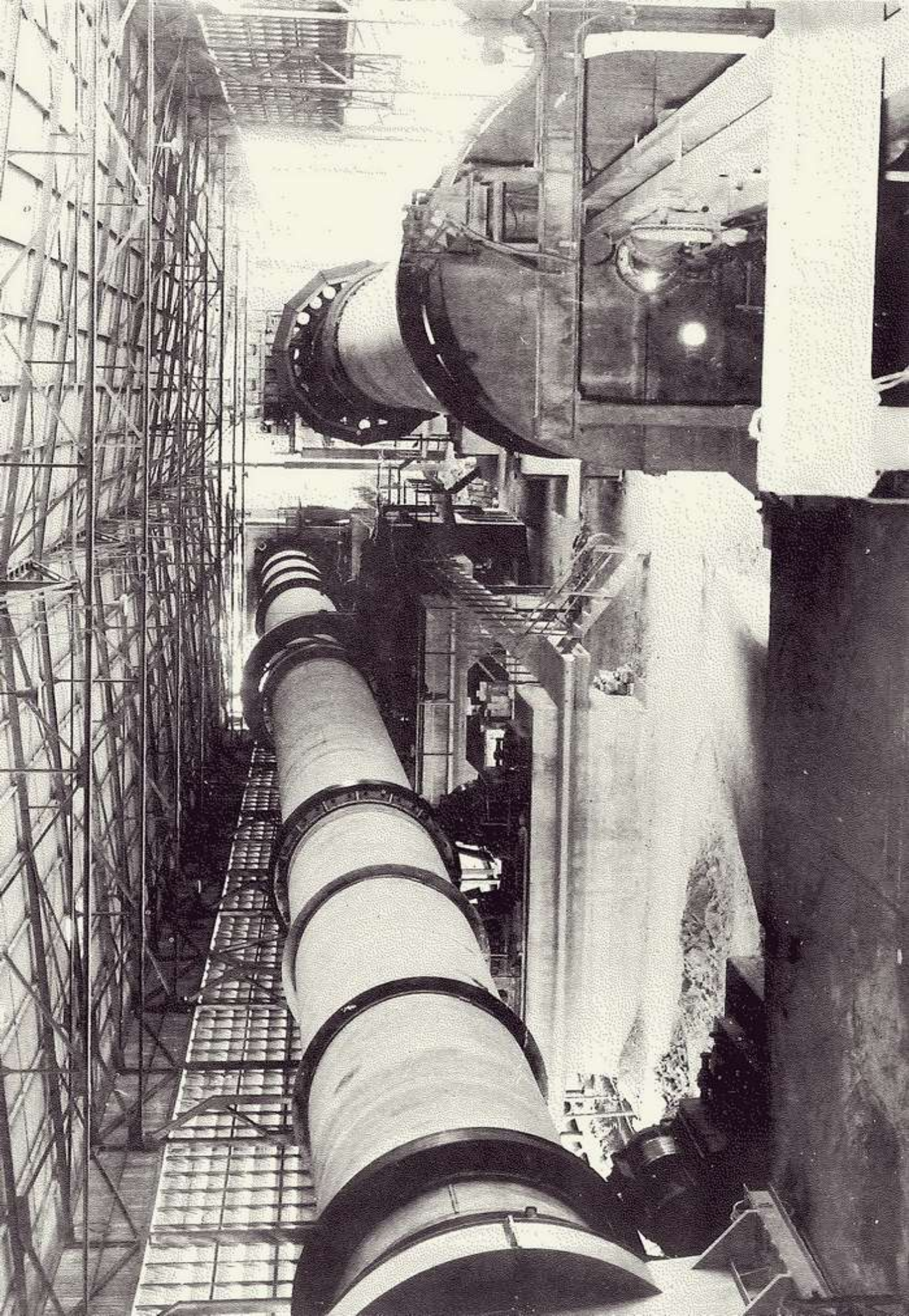
Production Started in 1958

Present annual output: 200,000 Tons

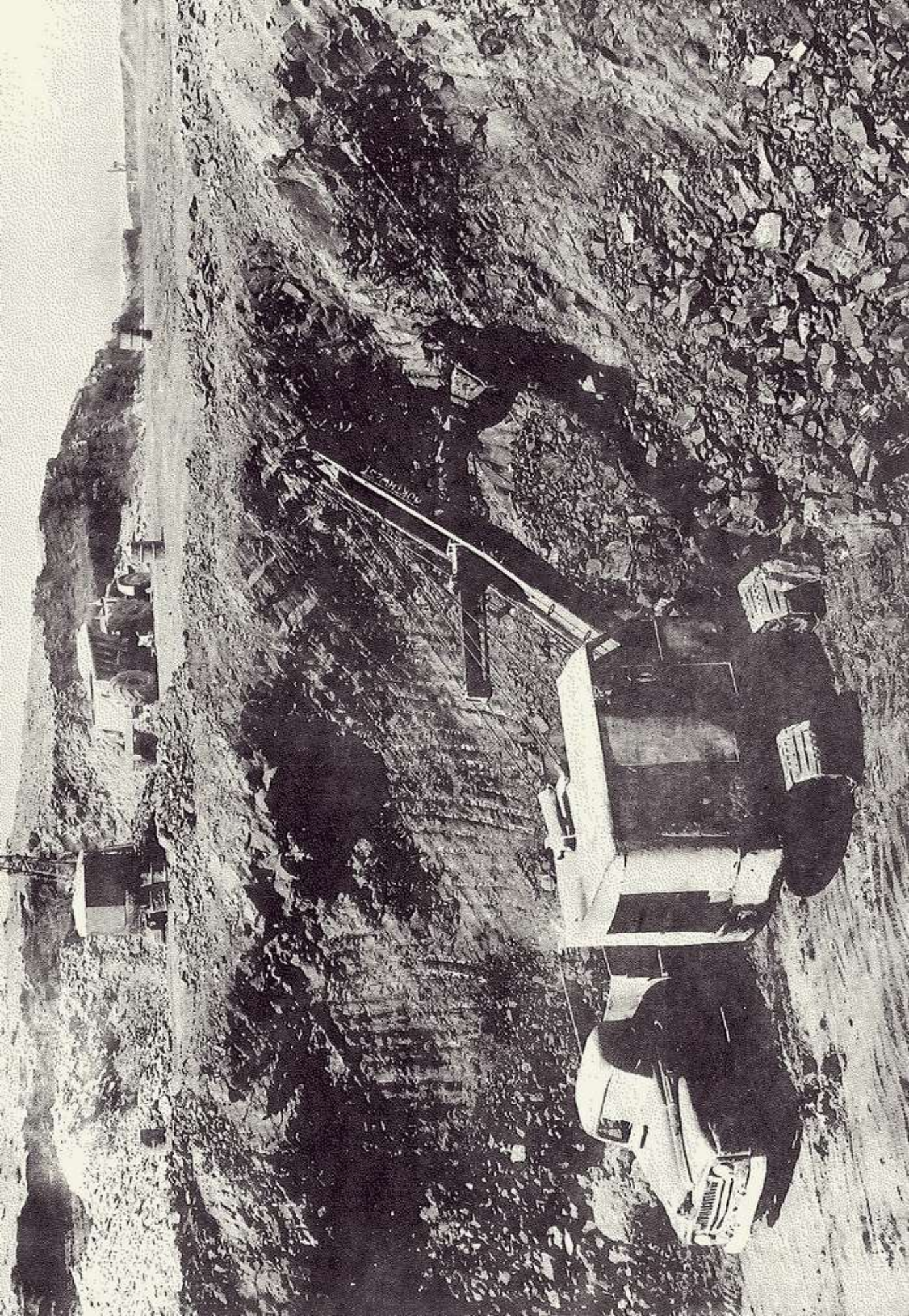
เตาเผาปูน ๒ เตา กำลังผลิตเตาละ ๓๐๐ ตันต่อวัน

Two Kilns with a daily output of 300 Tons each

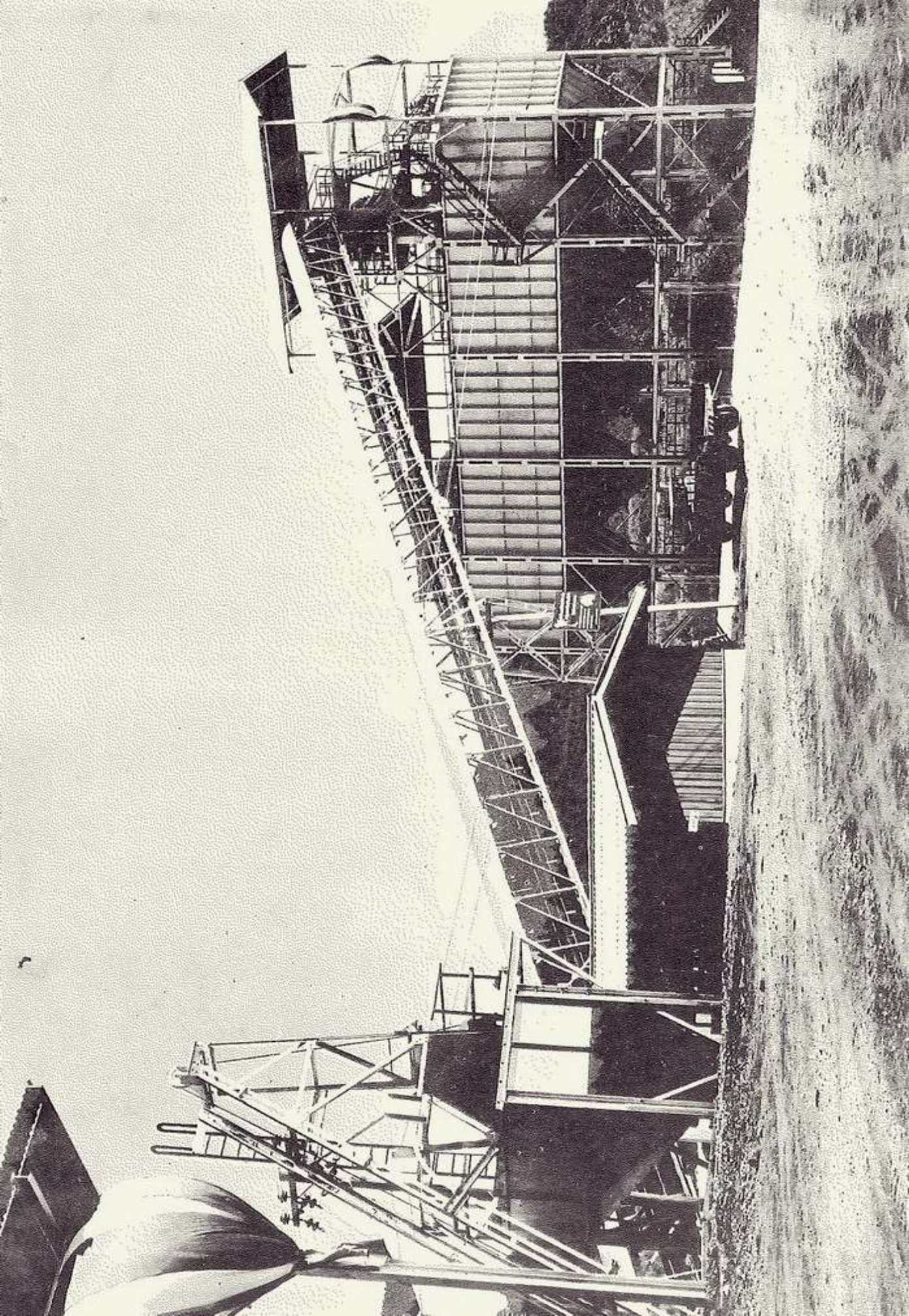
เหมืองลิกไนต์แม่เมาะ จังหวัดลำปาง
ผลิตลิกไนต์ได้ประมาณปีละ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน

Me Moh Lignite Mine, Lampang
Annual Output: 600,000 Metric Tons

โรงยอเหล็กไนท์
ที่เหมืองเหล็กไนท์แม่มาะ จังหวัดลำปาง

Lignite Processing Mill
Lignite Mine, Mae Moh, Lampang

โรงเรียนช่างชลประทาน สมัยที่ ๑

พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๖

มีนักเรียน ๔ รุ่น รวม ๒๒๐ คน

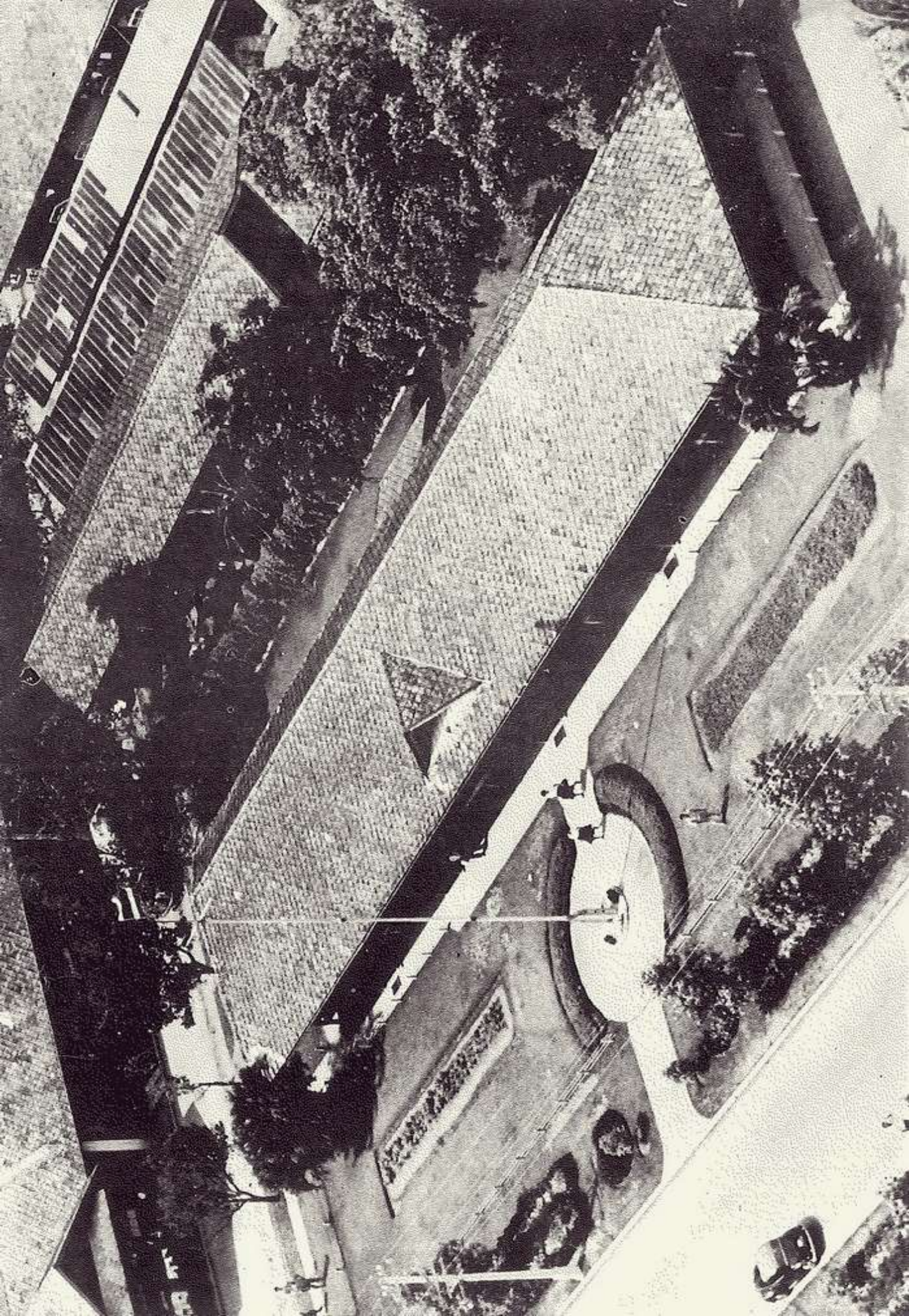
ปัจจุบันเป็นข้าราชการ ชั้นพิเศษ ๔ คน ชั้นเอก ๑๐ คน
 ชั้นโท ๒๔ คน ชั้นตรี ๓ คน
 ออก ๔๔ คน ตาย ๒๖ คน

Irrigation School (1st period)
 2482- 2486 B. E.

4 Graduate Classes total 218 graduates

whose present official status will be seen as follows:

Special Grade 9	First Grade 70
Second Grade 3	Leaving irrigation service 88
	Dead 26

ตึกกรมชลประทาน

ซึ่งเป็นที่ทำการแทนตึกหลังเดิมที่ถูกทำลายในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง
สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖

R.I.D. Office

This office has been erected in place of the one destroyed by bombing
during World War II

Completed in 1953.

โรงพยาบาลกรมชลประทานปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี

มีเตียงคนไข้ ๒๐๐ เตียง

R.I.D. Hospital Pakkret
Nonthburi

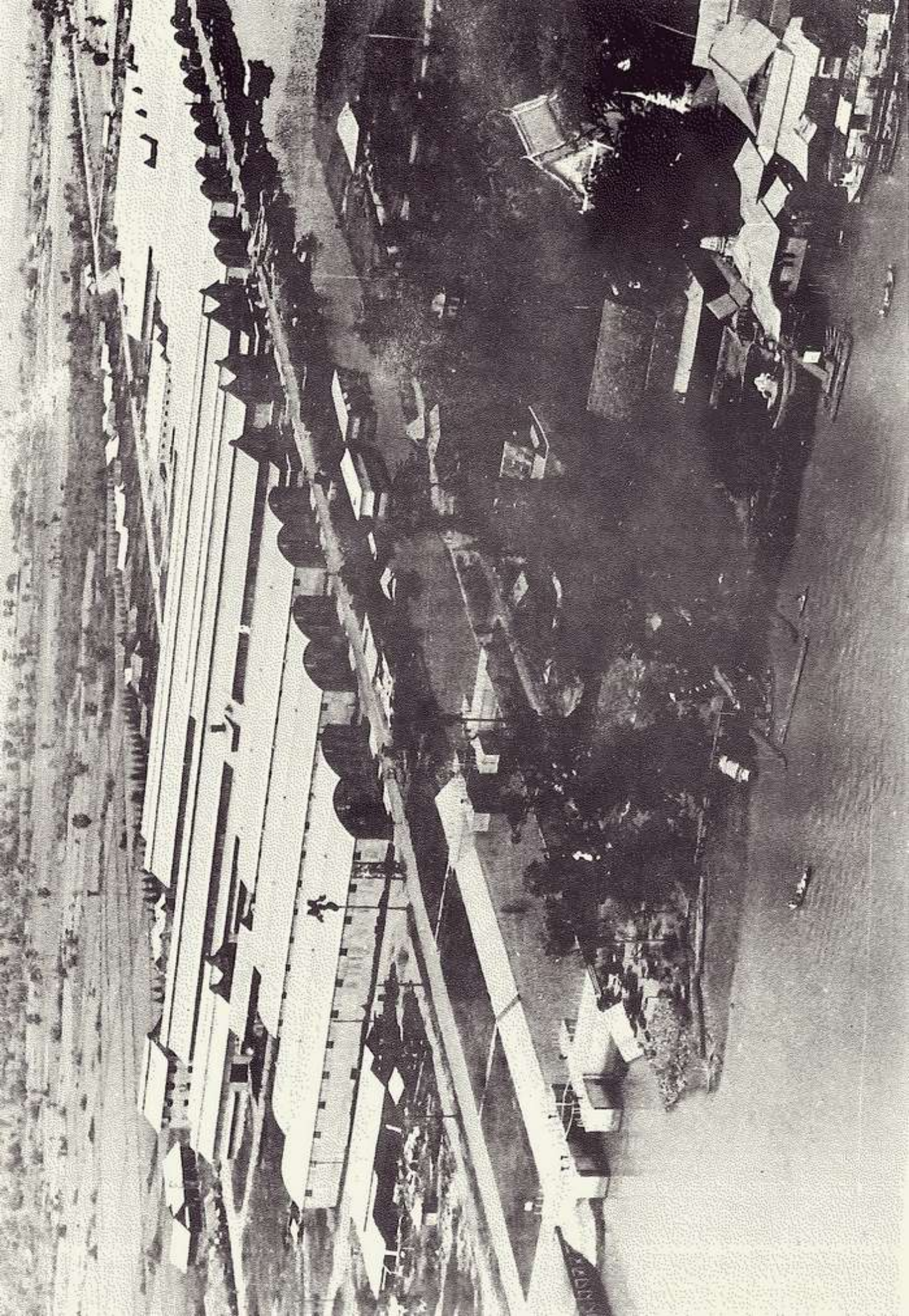
No. of Beds 200

โรงงานของกรมชลประทาน
ที่

ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

R.I.D. Workshop
at
Pakkret, Nonthburi

ศึกษานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

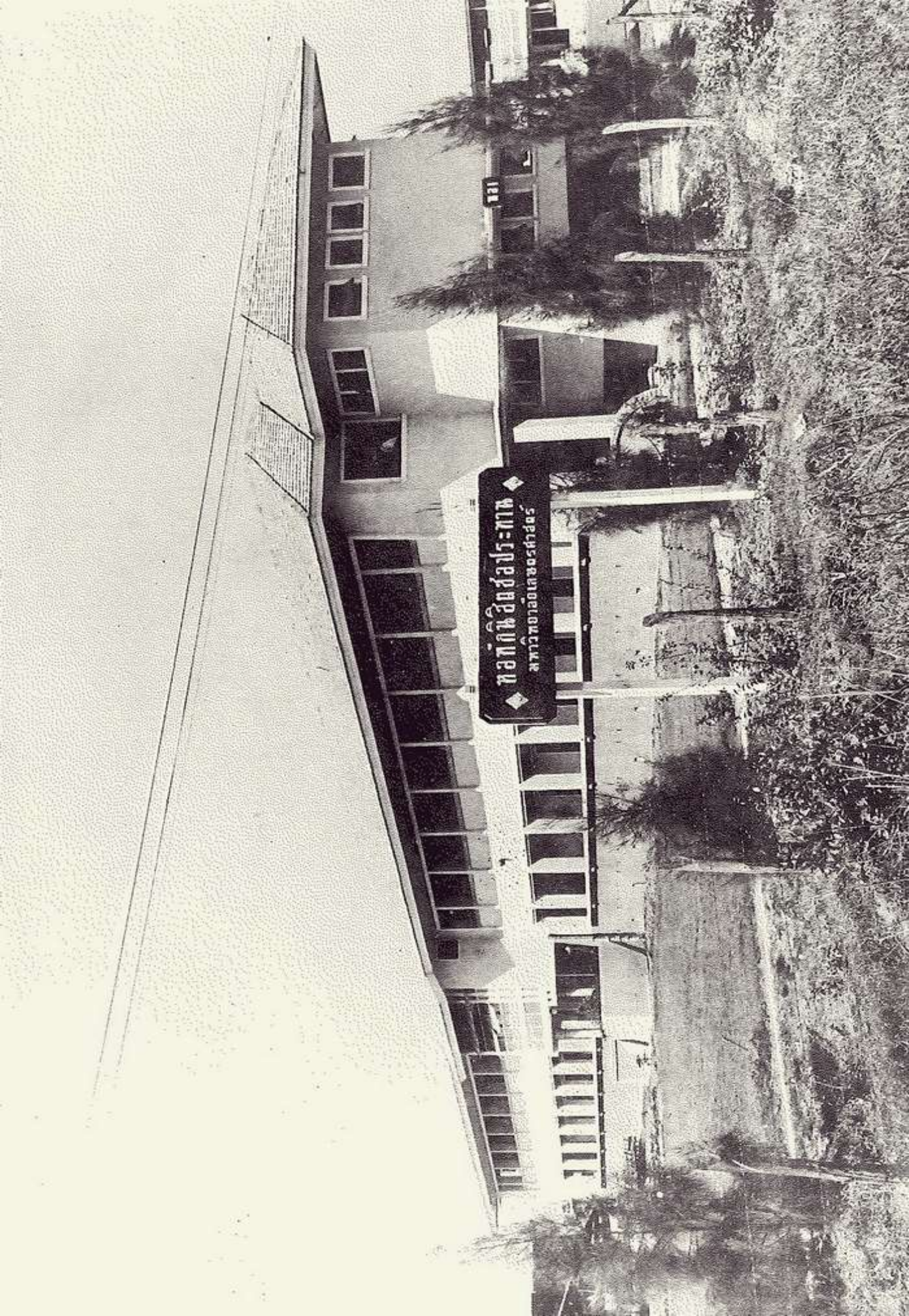
Engineering Faculty College
Kasetsart University

หอพักนิสิตชลประทาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Irrigation Students' Dormitories

Kasetsart University

หอพักนิสิตอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

131

โรงเรียนชลประทานวิทยา

ในบริเวณชลประทานปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

เริ่มสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

ปัจจุบันทำการสอนตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓

มีห้องเรียนทั้งหมด ๒๖ ห้อง

มีอาจารย์และครูประจำ รวม ๓๗ คน

มีนักเรียนชาย ๒๔๓ คน นักเรียนหญิง ๔๗๒ คน รวม ๔๔๔ คน

Cholprathan Vithaya School

within the Pakkret Irrigation Center, Changwat Nonthaburi.
Teaching started in 1955 for Elementary - Secondary Classes.

There are 26 class rooms for boy and girl scholars.

โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

ในบริเวณชลประทานปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

เริ่มสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

ปัจจุบันทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖

มีห้องเรียนทั้งหมด ๓๔ ห้อง

มีอาจารย์และครูประจำ รวม ๔๖ คน

มีนักเรียนชาย ๖๔๐ คน นักเรียนหญิง ๖๒๓ คน รวม ๑,๒๖๓ คน

Cholprathan Songkroh School

located within the Pakkret Irrigation Center,
Changwat Nonthaburi.

Teaching started in 1955

There are 34 class rooms for boy and girl scholars.

บรมบรรพต วัดสระเกศ จังหวัดพระนคร

ภาพขณะทำการซ่อมปรุพระนังเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓

บรมบรรพตนี้ เดิมพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างเป็นพระปรางค์ใหญ่
เรียกว่า ภูเขาทอง ด้วยเหตุที่อยู่ใกล้กับคลองมหานาค เหมือนอย่างภูเขาทองที่กรุงเก่า
ได้ก่อสร้างไปถึงขั้นหักซอกที่สอง ก็ทรุดลงมา การก่อสร้างจึงค้างอยู่ถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้แก้ไขให้เป็นภูเขาบันไดเวียนสองสายขึ้นถึงยอด และถว้พระเจดีย์บนยอด
พระราชทานนามภูเขาว่าบรมบรรพต การก่อสร้างมาเสร็จในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ต่อมาโปรดให้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งขุดได้ในพระเจดีย์เก่าที่เมืองกบิลพัสดุ์ และรัฐบาลอังกฤษถวาย
พระธาตุได้ประดิษฐานไว้ในอุ้มพระเจดีย์บนยอดบรมบรรพต เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๔๕๒
นับว่าเป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ

Borom Banpot Wat Saket, Bangkok
(Wat Saket Golden Mount)

Picture shows R.I.D. at work on its rehabilitation in 1950.

This Borom Banpot was, by Royal Command of His Majesty the late King Phra Nang Klao, built as the Stupa known as the Golden Mount. The idea is that its location is close to Klong Mahanak like that of the Golden Mount at the old Capital in Ayuthaya. When the rection progressed to the second stage in the South, sinking of the structure occurred to such an extent that work had to be at a standstill. It was not until the Reign of His Majesty the late King Phra Chom Klao (King Mongkut) that alterations were made by Royal Command in order to have the structure made in the form of the Mount with two winding stairways up to the top which is crowned with a "Chedi" or Stupa and named "Borom Banpot".

It was during the Reign of His Majesty the late King Chulalongkorn that construction work was brought to completion.

Later the Buddhist Relic found in the Stupa at Kabilapat, India, was presented to Thailand by the British Government as a gift. This Relic was enshrined in the niche of the Stupa at the top of the Mount on May 23, 2442 B.E. (1899).

บรมบรรพตนี้ได้ทรุดโทรมลงตามกาลเวลา
นอกจากนี้ยังได้รับความกระทบกระเทือนจากระเบิดซึ่งตกลงในบริเวณใกล้เคียง
เมื่อสงครามโลกครั้งที่สอง จึงทำให้แตกร้าวมากขึ้นอีก
จนใน พ.ศ. ๒๔๘๓
สมเด็จพระสังฆราช ญาณมุนีมหาเถร เมื่อดำรงสมณศักดิ์ ที่พระธรรมวโรดม
ทรงเห็นว่าหากทิ้งไว้อาจพังทลายลงมาได้
จึงคิดโครงการศาสนา ขอให้กรมชลประทานสำรวจ ออกแบบ
และดำเนินการซ่อมแซม
ซึ่งกรมศิลปากร เห็นชอบ และอนุญาตให้ดำเนินการได้
การซ่อมแซมได้เริ่มใน พ.ศ. ๒๔๘๓
แล้วเสร็จตามภาพนี้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔

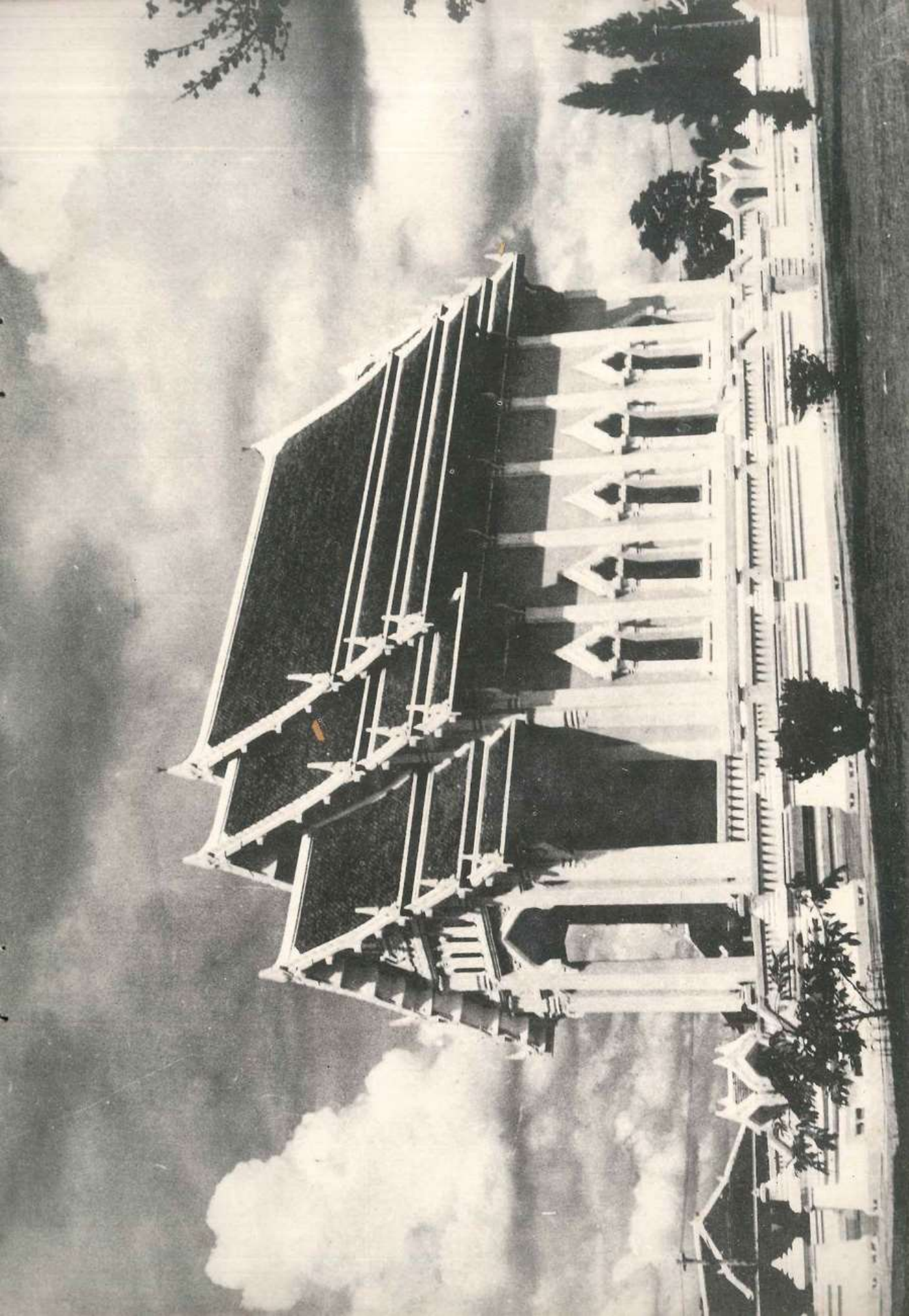
Due to its deteriorating condition coupled with more cracks developed as a result of the impact of bombing in the nearby vicinity during World War II, in 1950 His Holiness the late Supreme Patriarch who then held the Title of Phra Dharma Waradom, contacted the Department of Religious Affairs to make a survey and design for its renovation. The design and its implementation were approved by the Department of Fine Arts. The repair work was started in 1950 and completed in 1955.

พระอุโบสถวัดชลประทานรังสรรค์ อำเภopakkeri จังหวัดนนทบุรี
เป็นวัดที่กรมชลประทานสร้างขึ้นใหม่ แทนวัดเชิงท่า และวัดหน้าโบสถ์
ซึ่งอยู่ในบริเวณที่ดินที่เวนคืนเพื่อสร้างกรมชลประทานpakkeri
สร้างเสร็จพระสงฆ์เข้าจำพรรษาได้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓

The Chapel of Wat Cholprathan Rangrit, AmphoePakkret,
Changwat Nonthaburi is the monastic building which has been
built in place of Wat Chering Tha and Wat Na Bote which were
within the compound of the right of way for the construction of
Pakkret Irrigation Center.

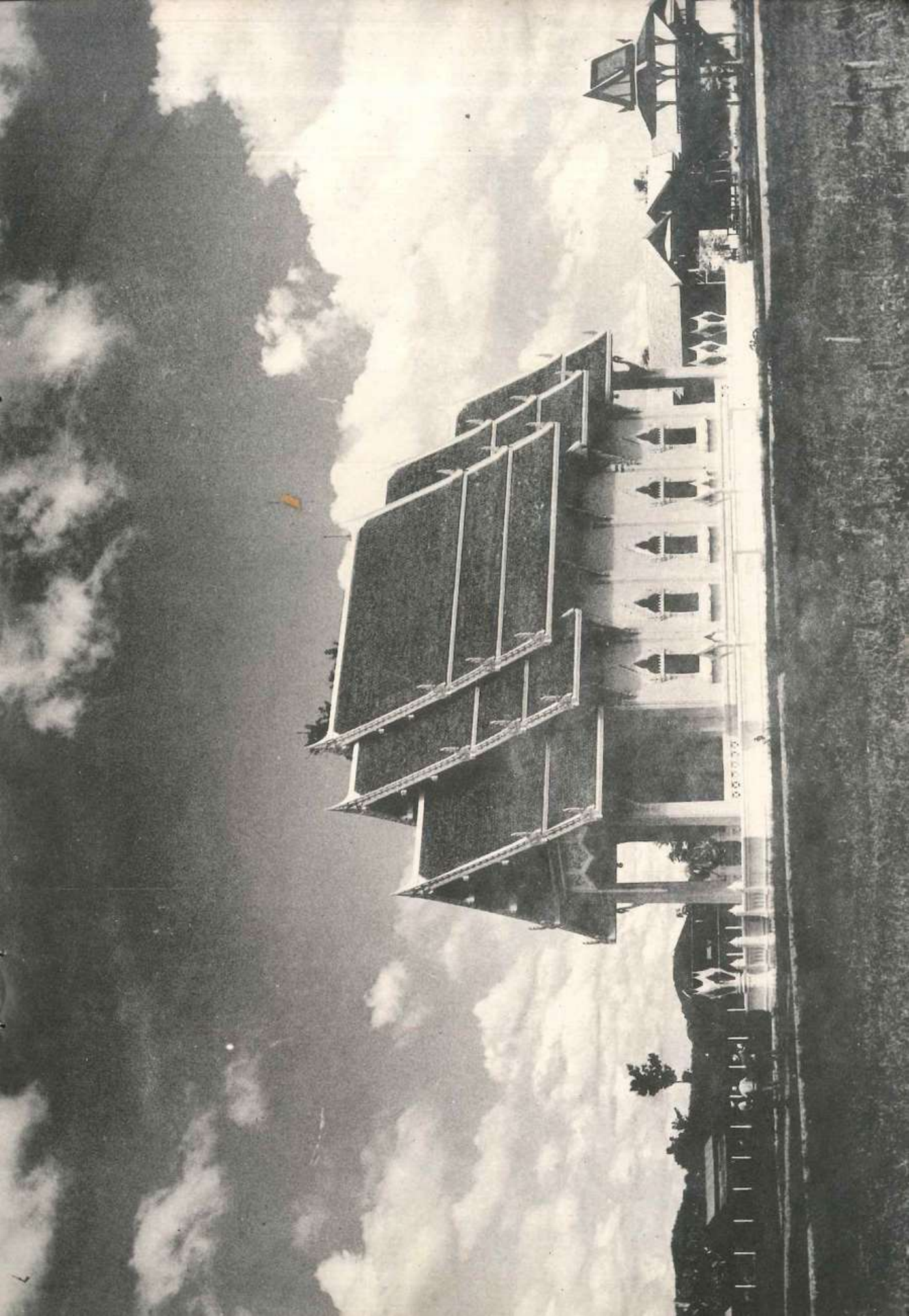
The monastery was completed and ready for occupancy
by monks during the Buddhist Lent since 1960.

พระอุโบสถพิธีสวดพระมหาปริตร อัมเภอสามเงา จังหวัดตาก
เป็นวัดที่กรมชลประทานสร้างใหม่ แยกวัดในตำบลบามา อัมเภอสามเงา
ซึ่งอยู่ในบริเวณอ่างเก็บน้ำของเขื่อนภูมิพล รวม ๖ วัด
สร้างเสร็จพระสงฆ์เข้าจำพรรษาได้ คงแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔

The Chapel of Wat Chulprathan Rangsan, Amphoe Samngao, Changwat Tak is the monastic structure built by the Royal Irrigation Department in place of the six monasteries in Tambon Banna, Amphoe Sam Ngao, Changwat Tak, which were within the right of way for the construction of the Bhumiphol Dam Reservoir.

The monastery was completed and ready for occupancy by monks during the Buddhist Lent since 1961.

ถ้ำขี้วัววัดสระเกศ

คณะศิษยานุศิษย์ของสมเด็จพระสังฆราช เจ้าโสมมทานุญ

เมื่อทำรังสมณศักดิ์สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ร่วมกับสภากวายเป็นที่ประทับ

โดยมี ม.ส. ชูชาติ กาญจน์อธิการมณฑลปทุมธานี เป็นผู้ควบคุมการออกแบบและก่อสร้าง

การก่อสร้างแล้วเสร็จ ทำการฉลองพร้อมกันงานฉลองพระสุพรรณบัฏ เมื่อวันที่ ๒๒ และ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๖

แต่หาได้เสร็จมาประทับ ณ ถ้ำขี้วัวนี้ไม่ได้ใช้เป็นที่พักพระแสงภาณุได้ชั่วคราว ใช้เป็นที่ประชุมกรรมการมหาเถรสมาคม

ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๐๘ และแก้ไขเป็นที่ประทับพระสงฆ์สมเด็จพระสังฆราช เจ้าโสมมทานุญ

คำทักขณ์ สมเด็จพระสังฆราชมีพระประสงค์จะให้ใช้เป็นที่อยู่สงฆ์สำหรับวัดต่อไป

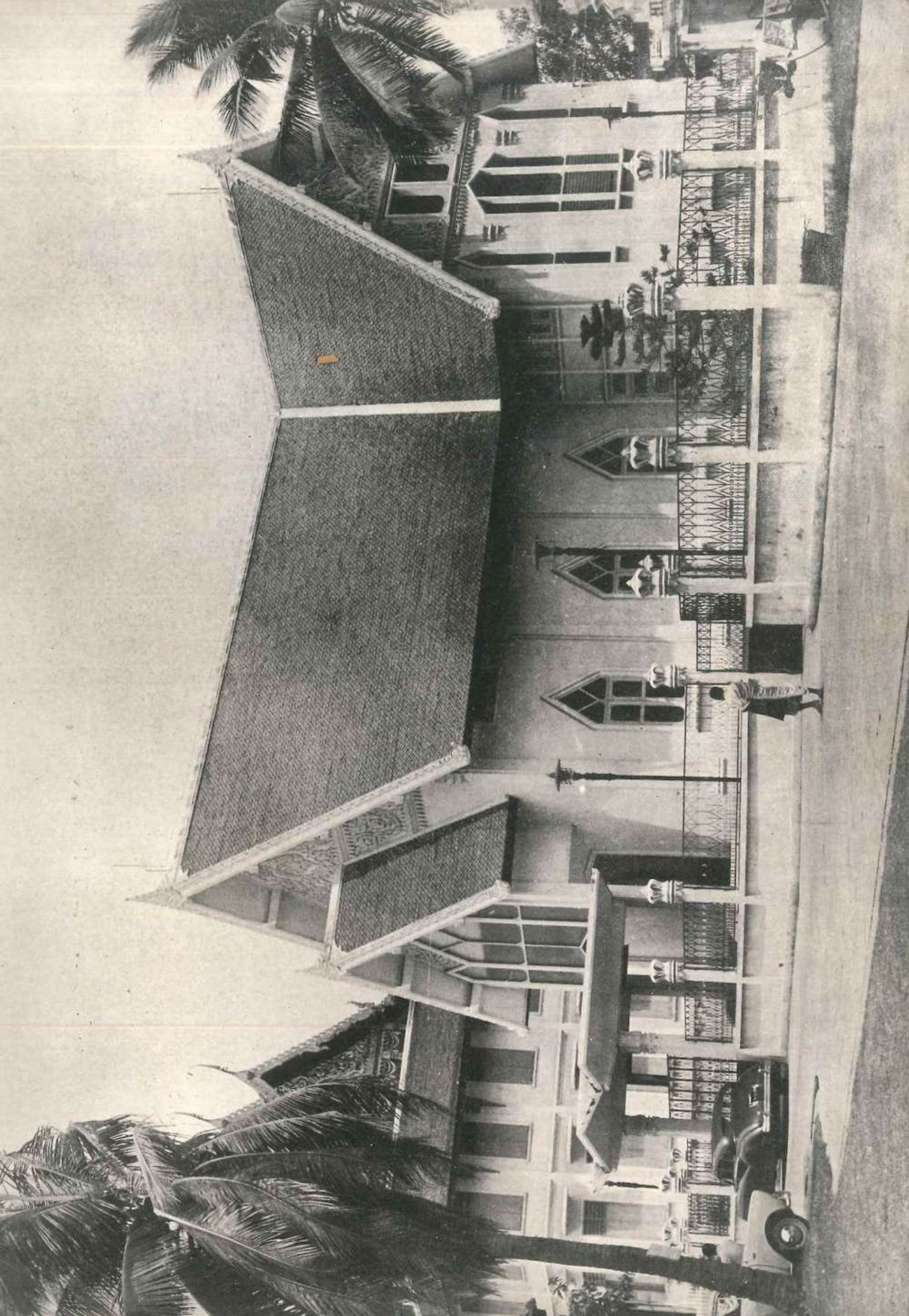
Tamnak Wat Saket
(Wat Saket Lodge)

The Group of Disciples of His Holiness the late Supreme Patriarch, Yanathaya Thera, who at that time held the Title of Somdej Phra Buddha Kosachariya, had arranged to erect the building as His place of residence. Of this group the late M. L. Xujati Kambhu, then Director General, Royal Irrigation Department, was assigned as the Officer in Charge of design and construction.

The building was completed and a house warming party held along with that commemorating the Certificate of the new Rank and Title on 22 and 23 June, 2506 B.E.

But His Holiness, the late Supreme Patriarch did not take up His residence at the Lodge which was used as the place of setting up a dais with Tiered Umbrella, and as a Conference Room for the Council of the senior Monks during the period from 2500-2508 B.E. and also as a place for the Lying-in-State of His mortal remains.

It was the wish of His Holiness the late Supreme Patriarch to use the building for the library of the Monastery.

มัสยิดดารุ้ลอิสลาม

มัสยิดดารุ้ลอิสลาม ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

เป็นมัสยิดที่กรมชลประทานสร้างขึ้นใหม่แทนมัสยิดเดิม ซึ่งอยู่ในบริเวณที่ดินที่สร้างกรมชลประทานปากเกร็ด
งานก่อสร้างแล้วเสร็จ และได้ทำพิธีมอบให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

โดยมีจุฬาราชมนตรีเป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

Darul Islamic Mosque
in
Tambon Tha Sai, Amphoe Muang
Changwat Nonthaburi

is the mosque newly built in place of the old one being within the right of way for the construction
of the Pakkret Irrigation Center.

Work completed and handed over in a ceremony to the Central Islamic Commission of
Thailand leaded by Chula Rajamontri as Head Priest on February 6, 1959.

รางวัลที่ ๑
การประกวดประกวดประเภทความคิด
ใน
งานฉลองวันชาติ ๒๔๘๒

First Prize

Best idea in designing parade car contest on the occasion of
National Day Celebration B.E. 2482 (1939)

หอสมุดแห่งชาติวังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จันทร์

เบอมาดี

เวลาแต่
ความเลื่อม

พิมพ์ที่แผนกแผนภาพและการพิมพ์ กองวิชาการ กรมชลประทาน
๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๒